

Enitium euā. **I.** Euālum bona ānūciatio· quod xp̄ie ad re-
gnū dei et remissionē peccatorū p̄tinet. **vñ.** Penitemini et credite euāgelio.
et ap̄op̄inuab̄it regnum celoz.

Niero. Quattuor enāgelia vñ sūnt et vñ quattuor. **I**taq; et mar-
ci dicitur liber euāglī. et sūl alioz. q; vñm omnia. et omnia vñm

Ihesu christi. **H**iey. Ihesus hebraice. sother gr̄e. saluator latine.
xp̄s gr̄e. messias hebraice. vñc̄ latine. i. rex sacerdos. d; te genere dñid
regis. et lenitico.

Sfilii dei z. **B.** Mattheus dicit. filii
dñid f. a. Marci dicit. filii dei: vi paula-
tim a minorib; ad ma-
iora surgam. Et mat-
thē qui humānā ge-
nerationē scribit: con-
uenienter eum filium
hominis dixit. Mar-
cus aut qui suū libri ab initio euāgelię p̄-
dicationis inchoat cō-
nenienter eum filium
dei appellat. Euā-
glī enim solius dei ē
Vbi notandum q; e-
uāgelię vno spiritu
scriperunt. sed dīver-
suū sibi scribendi et ini-
tiūz et finem statuerūt
Mattheus a nativitate
te incipit. in resurrecti-
one finit. Marcus ab
initio p̄dicationis xp̄i
vñq; ad ascensionē et
discipulorū p̄dicatorēz
peruenit. Lucas a na-
tivitate ioh̄is vñq; ad
ascensionem dñi cum
discipuli in h̄ierol ex-
pectat aduentum. s. s.
Jobes ab ḡernitate
verbi dei inchoat in resurectō dñi consummat.

Cicut scriptū z. **M**arcus prophetaz testimonia premittit. quibus

hec vetera et nō noua: sed a p̄phetis p̄scita et p̄dicta asserit. In quo et

iudgos qui legē et p̄phaz suscepérat ad euāglī innitat. et gentiles q; euā-

glīum tenebant ad venerationē legis et p̄phaz. p̄uocat. ne quis iuxta h̄e-
ticos alterum sine altero suscipiat.

Ecce mit. **B.** Angelū dī ioh̄s non societate nature. ut mentit. Orige-
nes. sed officiū dignitate. **S**icut et sacerdotes. de quib; dī. **L**obia sacerdos-
cūstodiunt. s. et legem exquirūt ex ore eius. q; angelū dñi exercituū est.

B. Nota q; bo et testimonīū. Ecce ego mit. an. m. z. malachī ē. vtrūq;
tū dicit ysāie esse. q; zī non verba. sensus tñ inuenit in ysāia. et manifestus

in hoc versu. Vox clamātis in deserto. Angelus enī qui mittit an. f. d. est

vox clamātis in deserto. p̄parat autē vñ dices. Parate viam d. z. Po-

tuit autē p̄ malachia ysāie nomē diuinū occurrere. nec voluit mare emen-
dere. q; om̄es p̄phaz vno sp̄u locuti sunt quasi vno ore.)

Clamātis. **J.** Ad iudgos surdos. ppter p̄cā longe positos indignati-
onis clamore dignos.

In deser. **J.** In deserto fit vox et clamor. q; deserta domus iudea va-
cans scopata sine sp̄u dei. p̄pheta. rege. sacerdote. Vñ ioh̄s et ioh̄s querunt

quod in deserto amissum est. Vbi vicit dyabolus ibi vincit. vbi cecidit ho-
mo ibi resurgit.

Parate. **J.** Pñiam agite et p̄dicate. Unde paraseue an sabbatū

dicit. id est. pñia an requie. Hinc et initium p̄dicationis ioh̄is et xp̄i. pñia z.

a. a. e. r. c. q; in die septima requieuit deus ab omnib; opib; suis. Necesse ē

enī nob̄ septē via tanq; septē gētes telere per pñiam ut possideam̄ quie-
ti terram desiderabilem.

Viam domini. **H**iey. Via dñi qua ad hoīes ingredit pñia est per

quā ad nos deus descendit. et nos ad illum ascendimus. Unde angeli ascē-
dentes descendentes memorantur super filium hominis.

Rectas fa. **J.** P̄cipit ut regia via eunt. p̄ximos diligamus ut

nos. et nos ut proximos. Qui se diligit et nō proximū: ad extērā deelinat.

Qui p̄ximū nō se ad simistrā. Multū bñ agunt. et nō corrugant ut beli. Alij

corrugūt sed non tene agūt. vt scribē et pharisei qui sedebant super cathe-
drām moysi. Hinc os turtur ad alcellas in lege retorqui iubet. vt non se
paretur os ab opere. nec opus ab ore.

Semite post viam: q; mādata moralia post pñia sc̄m marcu vel mat-
thēu explanāt. parat via per fidem et baptis̄mū et pñiam. Recete semite p̄

Johannes. **J.** Gratia dei incipit. vñ sequit baptizās

per baptis̄mū p̄a di-
mittūtur. **Vñ.** quod

gratia accepistis gratis
date. Et apostolus.

Gra saluti estis.

Baptizans z.

Baptis̄mū pñig de-
dit. baptis̄mū in remis-
sionem peccatorū p̄di-
cauit: tamē non dedit.

Sicut p̄dicatorē sua
xp̄i p̄dicationē p̄-
cūcurat: sic baptis̄mū pñig
baptis̄mū remis-
sionis.

Quod p̄sumat

per sponsum initiatu-
per paranimpb; **Vñ**

cathecumini. i. instru-
cti incipiunt per sacer-
dotes. crismantur per

episcopum. Nunc per

amicum sponsi induci-
tur sponza. vt rebecca

ysaac. per puerum pal-
lio albo velata.

In ior. f. **H**iey.

Jordanis aliena te-
sc̄lio. vbi peccata ab

soluūt. Archa enī p̄
eum in terram alienā
transiuit et media pte

in mari fluenta. altera
ad montis formam en-

gitur. Sic nos olim alienati a deo per baptis̄mū humiliati erigimur ad al-
ta. Quia qui se hñiliat exaltabit. Pars q; fluit in mare amicat. q; ar-
cha dei. i. corpus christi non mundatis non proficit. sed in teterius mutat.

Confidentes p̄cā sua. **H**iey. Confessio et pulchritudo in p̄spe. id ē

sponsi. **Vñ** desit sponsa de camelō cū se hñiliat eccl̄ia xp̄o. Qui figurat

p̄ ysaac. in cui⁹ nativitate risuū fecit de⁹ sarg. Sicut ad mariā dī. q; el pan-

ceps cū deo. **Vñ** dicit tu in misericordia.

Confites p̄cā sua baptizantur. **Vñ** enī melioris vite nonitate p̄-
mittere. qui baptis̄mū desiderat accipe. Unde p̄dicātē paulo dī. Oli-
veniant p̄fitētes et annūciātes actus suos. Et petro dī. Macta et mandu-
ca. quasi. occide malā que in eis erant. et sic mādatos christianā religionēs

promittentes in ecclesī mēbra commuta.

Et erat ioh̄a. **H**iey. Vestis p̄plete et cibis et potis. totā austēra vita

p̄dicātū significat. et gentes ad gratiā dei que est ioh̄anē int̄z foris

esse iugendas. **Vñ** camelō. dūties gentiū. **Z**ona pellicea. pauperes inū

do mortui. **L**ocustē. sapientes bñi. mūdi qui stipulas aridas relinquentes

iudges. frumenta mystica trahunt. et in calore fidei saltus inhabitat. **Vñ**elli

silvestri fideles de inculta silva p̄parati p̄parati. q; om̄ia a grā euānge-
lii dei. in qua non est distinctio iudicii. et ḡeci.

Confiteat. **Vñ** vestitus p̄. ca. Quia peccata non fuit. sed aspere in

crepanit dices. **S**enimina viperaz. **Z**ona pellicea. c. lumbos. q; carnez

suam crucifixunt cum vicis. **Z**ocustas et m. s. e. q; p̄dicatio eius adeo

dulcis fuit vt etiā xp̄s putaret. Sed cito h̄c opinio tecidit. q; cū nō xp̄m

sed christi p̄cursorēm esse innotuit. In melle enī dulcedo. in locusta alacer

volatus. sed cito tecidius.

Fortior me. **H**iey. Quis fortior est grā qua abluuntur peccata? Ille qui septies et vñq; septuagies septies p̄cā dūmitit. **Vñ** quidē prior est. sed

semel remittit p̄cā p̄ baptis̄mū. misericordia vero in miseros ab adam vñq; ad

christi. per septuaginta septem generationes. et vñq; ad centū quadraginta

quattuor milia peruenit.

Sol. cor. gal. **B.** Modus fuit apud veteres. vt si quis eam que sibi

compereret accipere uerem noster: ille ei calciamenta solueret: qui ad hanc sponsus iure punitatis veniret. Christus autem sponsus est ecclesie de quo dicit idem iohannes: qui habet sponsam sponsus est. Quia ergo homines iohanne christi esse putabant: recte se indignum soluere corrigit et dicit: quia si ego redemptoris vestigia nudare non valeo: quia sponsi nomen michi non vniuersum.

Hiero. Corrigia calciamentorum mysterium: s. incarnationis quo abum caro facta est: vñ caro christi: unde ania: vñ sp̄sum sumit exordium: ut verus homo fiat per omnia abs sp̄ peccato: ut verus deus in teo vero sine principio: id est filius hominis qui est in celo: et quod tam sp̄sus procedens de thalamo suo: i. de virginali uero clausum relinques. Unde adueniente vero sposo: dominus iohannis domus discalciati dicit. Vñ in specie columba sp̄sus sanctus descendit. De sp̄sua de sponsa mea amica mea: p̄xia mea dilecta mea: columba mea. Sponsa in patri archis: amica in prophetis: proxima in maria: et ioseph: dilecta in iohanne baptista: columba in christo: et apostolis: quibus dicitur. Esto te prudente sicut serpentes.

Calix extrema pars corporis. In fine enim ad iusticiam est salvator incarnatus: vñ. In idumēa extendit calciamentum meum: quod nisi iungat sc̄ia sp̄sus ne per grām remissionis investigat incarnationis mysterium.

Ego bap. u. aqua. B. Non dū ioh̄s dicit deū aut tei filiu esse apte quod nudes erāt auditores: sed paulatin per humanitatē glorificatā ad fidēm diuinat̄ ducit dices. Ille vero baptizabit sp̄sus tō. Sed postea vero cuī capaces īa videret: tei filiu iam apte predicit dices. Testimonium probui: quia hic est tei filius.

C. Ego b. v. a. ille s. Hic fui sp̄ plen. sp̄ equalis: de quo fuius impetus: l. c. d. Multū distat inter sp̄m qui ferri sup aquas non subter: et aquam quācum inter animā que regit: et corp⁹ qd̄ regit. Sed māsit sup eum sp̄sus. hec est vincio xp̄i secundū carnē: de qua vinxit te de te o. l. p. c. Oculi nō potest esse sub aqua: nec creator sub creatura. Oleum de amaritudine radicis surgit in pabulum lumis: medicinā vulneris: refectionē esurientē. Vñ fit qd̄ vincio christi de amaritudine passionis: quenam ad gloriam resurētiōnē. Vñ apostol⁹. Hoc sentit in vobis qd̄ et in christo ihesu. Et ap̄pter quod et tensillum exaltavit.

Et bap. ē. Tribus canis ut iusticiā et humilitate impleret: ut baptismū iohannis probaret: et iordanis aquas sanctificans per descensionē columbe sp̄sus sanctū in baptismō adesse monstraret.

Hiero. Marcus sicut cernit desiderans ad fontes aquarum saltus dat culmina prato et carpit: palmas in vertice portat: velut apis mellifera florē agri (cui odor veri ysac similatur) summā gustat. Unde a nazareth galilee venientem ihesum ad baptismū in iordanē acceptum a iohanne enarrat: et statim de aqua ascensisse: apertos celos vidisse: sp̄m ut columbam descendisse in ipso mansisse: voce te celis facta patri in dilecto filio complacuisse: et sp̄m eum in desertum expulisse: temptatum a satana quadraginta diebus: et quadraginta noctibus: cum bestiis angelis ministrantibus comoratum. Quem ordinem nobis sequendum ad consortia angelica festinantibus prius opere qd̄ voce ostendit christus. Debet enim de volubilitate mundi penduli voluntatis odore floris mundicia tristri cum adolescentibus post sponsum currere: et sic per baptismi sacramenta de duobus fontib⁹ dilectionis dei et proximi gratia remissionis absoluimur: et ascendentib⁹ spe: celestia secreta mundis oculis intuemur. Deinde spiritum sanctū spiritu contrito et humiliato: cum simplici corde descendedente ad mansuetos et cum caritate nuncadante manentem suscipimus: et vox a deo ad nos dilectorum dirigitur. Beati pa. q. f. d. v. Et tunc in nobis placet patri cui sim sp̄sus sancto: qd̄ efficiemur vñ sp̄sus cum deo. vñ. Ut sint vnum sicut et nos vnum sumus. Tunc sp̄sus nos expellit in desertum quadraginta diebus: nū

mero temptandos a satana. ut patia probatio sp̄em: sp̄es ante charitatem generet: cum nobis non sit collectatio aduersus carnem et sanguinem: sed a. p. r. t. Et tunc bestie erunt pacata nobis: cū in arca anime nostrae mūda cum immūdis māsuefacim⁹: et cum leonib⁹ sicut daniel cubamus cum sp̄s nō sit aduersus carnem: nec caro aduersus sp̄m. Post hanc angeli ministri qui vident semper faciem patris in celis: mittuntur in solatium dicentes. Exaudita ē orō tua: et nolite timere ihesum querentes nazarenū: et ego quos amo arguo ic et vincenti dabo edere et ligno vitę: quod ē in. p. d. m.

scendentem et manente in ipso. Et

vox facta est de celis. Tu es filius

non iohannes.

Ego baptizavi vos aqua ille vero

non solum in die baptismi: sed quotidie cū

per grām sp̄sus proficiunt⁹.

Qui sup aquas

baptizabit vos sp̄sus sancto.

Et sc̄m

sum iohannes baptizaret.

est in diebus illis: venit ihesus a

flos fructu

nazareth galilee et baptizatus est

gratia sp̄ baptismū

in iordanē a iohanne.

Et statim

ascendens de aqua vidit apertos

qui aperiuntur baptizatis clausi ade interposi-

to cherubin et flamineo gladio qui extinguitur

in aqua baptismi.

celos et sp̄m tangit columbam de-

vidit apertos

B. Mysterii trinitati

stratur filius baptiza-

tur sp̄sus est in columba

pater in voce sonat: a

periuntur celi nō reser-

tione elementorum: sed

sp̄ualib⁹ oculi. Sed

columba super ihesu

ne putaret vox ad io-

bannem facta non ad

eum. Dulce autem ad-

didit: et manente in ip-

so. Hoc enim p̄p̄m est

christo: ut semel eum

implevit sp̄sus: semper

in illo maneat. Fidei

bus vero aliquando

confertur ad miracu-

la facienda: aliquando tollitur. Quibus tamen ad operationem iusticie ad amorem dei et proximi conseruandum nunquam abest. Unde apud nos manebit: et in nobis erit iuxta mensuram fidei sp̄sus. De christo autem dicitur. Plenum gratiae et veritatis.

Manente in ipso. Non manet in eo sp̄sus non ex quo baptizat⁹: sed ex quo conceptus. Autem in baptismo descendit: significat nobis gratiam sp̄ualem in baptismo dari: quib⁹ in remissionem peccatorum et aqua et sp̄ regeneratis solet amplior: sp̄sus grā per impositionem manus episcopi celitus dari.

Tu es filius meus. B. Non quod nesciebat docetur: sed nobis quod credere debem⁹ ostenditur. ipsum scilicet qui quasi homo cum alijs ad baptizandum venit: verum esse dei filium: et ideo in sp̄m baptizari posse: nos quoq; per aquam absolutōnis et sp̄m sanctificationis dei filios effici. Quotquot enim receperunt eū. d. e. p. f. d. fieri. Bene autem in specie columbe descendit sp̄sus: quod simplex animal et sine felle: quod simplices querit: nec habitat in mentibus impuris.

Spiritus. Be. Ne dubium quis spiritus. lucas consilte premit. Ihesus plenus sp̄sus sancto regressus est a iordanē: deinde intulit et agebat a sp̄ in desertū ne putetur immundus sp̄sus quicq; otra eū potuisse.

Quadraginta di. B. Totum tempus significat quo membra eius dyabolus temptat. Quadriportitus enim mundus per obseruatiam decēt p̄ceptoꝝ p̄tra dyabolum certādo dño famulat. Quatervero decem quadraginta faciunt. vbiꝝ et semper adest aduersarius: qui iter nostre impedire non cessat.

Eratus cum. Non quoq; si in heremo sancte p̄uersationis bestia les hominē more impollutamente toleram⁹: misterium angelorum meremur: a quibus corpore absoluto in celum transferamur.

Postq; autem. Accepim⁹ grā pro grā: carnalia tecollantur: sp̄lia vinificatur. Lessante vmbra adest veritas. Iohannes in carcere: lex in iudea: ihs in galilea: salus in gentibus.

B. Nemo potest traditū iohannē statim post temptationē. xl. diebus et ie iunior dñi. Inuenitur enim in euāgelio ioh̄is dñm ante multa docuisse: et misericordia fecisse: et hoc fecit iniū signoꝝ. i. i. c. g. Et iter. Recedū erat missus in carcere ioh̄s. Fertur autem quod cū alioꝝ legisset ioh̄es enāgelia et probass̄ eos vere historiā texuisse: sed vnius anni tūm in quo et passus est p̄ carcere iohannē: pr̄terminso anno cuius acta a tribus exposita fuerant superioris temporis anteq; traderetur iohannes gesta narravit.

Dpredicas euāgeliū. Die. Beati pauperes sp̄. q. i. e. r. e. Regno terreno succedit paupertas: paupertati christianoꝝ regnū sempiternū. Unū regnū meū non est de hoc mundo: omnis enim honor terren⁹: sp̄uma: sumus: somnus.

Denitemini. **H**ie. Amplitudine radicis dulcedo pomorum compensat picula maris spes portus delectat. dolorem medicina spes salutis mitigat. Qui desiderat nucleum: nucem frangat. **D**enitemiam agat: qui vult eterno adhucere bono. **P**roconia Christi narrare possumus quod ad palmam indulgentie venire meruerunt. **V**nde post penitentiam predicatorum eliguntur.

Cudit symonem. **H**iero. Symon obediens. andreas virilis. iacobus supplantator. iohannes gratia. **H**is nominibus in imaginem dei convertitur.

Obiedadia. ut obediens

mus. virilitate ut pu-

gnemus. supplantatio-

ne. ut pseueremus. gra-

vt pseueremus. **N**isi enim

dominus edificauerit

domini inuanum labora-

uerint qui edificant eam.

He quattuor virtutes

cardinales dicuntur.

Per prudentiam obe-

dimus. per iusticiam

viriliter agim. per te-

per amitatem serpentes cal-

camus. per fortitudinem

dei graz meremur.

Hiero. Quem non

inebriat eloquentia se-

cularis. Difficile ho-

mimes potentes. et nobi-

les. et divites. et multo

bis difficilius eloquen-

tes credunt teo. **D**oce-

catur mens eorum dini-

tum et opibus atque lux-

uria. et circumdati rictis

non possunt videre virtu-

tes simplicitatis scien-

tiae sc. non ex maiesta-

te seum. sed ex verbis

indicant virilitate.

Hiero. Vocatur

quattuor pescatores.

symon. andreas. ia-

cobus. et iohannes. Re-

licitis omnibus sequun-

tur. hac quadriga re-

himur ad ethera. ut he-

lias. bis quattuor. agu-

lis constructur prima ec-

lesia. bis quattuor lit-

teris hebraicis tetra-

gramaton. nomen dei

cognoscitur a nobis.

Quibus etiam similiter

precipitur ut audiamus

domini vocati. et obliui-

scamur plenior. et domini paternae traditionis que est stulticia deo. et rete-

araneas. q. nos pene lapsos velut culices tenebat aer in anis. **N**anem psti-

ng puerationis fugiam?

Pellito enim mortuis tegitur adam pater noster

in carne. q. deposito c. actibus suis non uerum sequentes. pellibus salomonis te-

gimur. q. sposa se gloriat in formosam.

Cur quis quomodo primi petrum et andream et post pusillum iacobum

et iohannem vocauerit. sicut narrat mattheus et marcus. cum dicat lucas in

magna capture pescum socios petri fuisse iacobum et iohannem. et ibi dixisse petro

Ex hinc eris homines capiens. et simul cu secutos fuisse subductus ad terram

naibus tanquam cura redeundi. sed tanquam vocante et inbentem secuti sunt.

Et ingrediuntur. **I**ero. Marcus dicta enangelij in semetipso

disponens ordinem historie non secutus mysterio ordinem seruat. **V**nde in

sabbatis primam virtutem narrat dicens. et ingrediuntur.

Capharnaum. **I**ero. Capharnaum villa consolacionis. sabbatum

requies. Homo in spiritu immundo genus humanum in quo immunditia re-

gnauit ab adam usque ad moysen. **N**am qui sine lege peccauerunt. sine lege penibunt. Qui sciens sanctum teum obmutescere iubetur. **D**um scientes qui elem teum non sicut teum glorificauerunt aut gratias eggerunt. sed euane runt in cogitationibus suis. **S**pus discerpens hominem exiit ab eo: quia appropinquante salute appropinquat temptatione. **P**harao dimissus ab israel. persequitur eum. diabolus temptatus surgit in scandala.

Bea sabato maxime curat et docet ostendit se non sub lege esse: sed

supradicet nos ve-

rum sabbatum ut scilicet

saluti animarum stu-

dentes ab omni semili-

opere: id est. ab omni

bus illicitis abstineantur.

Crat enim. **H**e

Scrib. dicebat que

scripta erant in moysi

et prophetis. **I**hesus

ut deus et dominus ipsius

suis moysi libere que

deceant legi addebar.

vel commutabat. unde

in mattheo. **A**ndistis quia dictum est

antiquis. **E**go autem

dico vobis.

Quid nobis sic?

Beda. Non est hic voluntatis confessio: sed

necessitatis extorsio: si

cut scrupus fugitiu: vi-

sum dominum timet: et

de verberis depicat.

Demones enim in ter-

ris dominum cernen-

tes: se continuo iudi-

candos credebant esse.

Obmutesce. **B**

Congruo ordine lin-

gua serpentina que pro-

ma vir sparsit ne vi-

tra spargat primo ob-

cluditur: tunc semini-

na que prima seducta

est a carnalis concupi-

scentie febre curatur.

tercio vir qui male co-

ingi obedinet: ab er-

rosis lepra mundatur

ut sit id est ordo restau-

rationis in domino.

qui perditionis in pro-

thoplasto.

Discerpens. **B**

Vel conuexans sicut

quidam codices habent. **L**ucas autem dicit quia nichil ei noctis. **S**ed quod marcus ait. discerpens idem est quod lucas cum proiecisset cum in me diu. **Q**uod vero addidit nichil quod non erit intelligendum est. quia illa actione non cum debilitate sicut exirent demones amputatis vel analisis aliquibus membris.

Beda. Moraliter. **L**iturum a demonio liberatum. animum ab immunda cogitatione purgatum intelligimus. Feminam vero a febre consequenter curatam. carnem a concupiscentie fernore per continentie precepta frenatam.

Quid nam est hoc? **P**er ea que vident ad inquisitionem eorum que audierant excitantur. **A**d hoc enim et ipse dominus signa facit et discipulis facere tedit. ut per hoc enangelio certius credatur. dum qui celestis promittunt terrenis. celestia et diuina opera operentur in terris.

Et statim dicunt ei. **Z**. **B**eda. **L**ucas dicit quod rogauerunt pro illa modo enim salvator rogatus. modo ultra curat: ut contra viciorum quoque passiones et se precibus fidelium semper adesse. et que non intelliguntur. vel intelligenda dare. vel non intellecta dimittere pie petenti bus ostendat. **V**nde. **D**elicta. quis intelligit. ab occultis meis mundame.

Capitulum apprehensa. **S**ocris petri febricitans apprehensa manu levatur febris intemperantia est. de qua nos filii synagoge per manus discipline et le natione desiderij sanamur. et huius quod sanat nos ad vesperum declinantis a nobis ministramus voluntati.

Ministrabat eis. **B**. Tropo. Id est. membra que servierant immun dicere. Semper iusticie.

Vespere autem. **B**eda. Occasus solis mors christi. Afferebant ad eum oes male habentes.

Plures enim per apostolos post mortem suam sana uitum cum in carne vi uera iudeis predicanit.

Ad ianuam. **T**c. **H**ero. Ianna regni moraliter pugnitaria est cuius fidei opat salutem languoribus variis. **V**aria enim sunt vicia quod languescit cinctas mundi.

Nonouia. **S**ci. **E**. **B**. Lucas dicit apertius. eribant demonia a multis clamantia et dicens. quod tu es filius dei. et increpatis non sine nebat ea loqui. quod sciebant enim esse christum.

Demonia habentiam esse sentiunt. In ieiunio enim fatigatum hominem dyabolus putauit nec temptando potuit cum experiri an esset filius dei. **H**ec postea per signorum potentiam. vel rotundus suspicatus est. vel intellectus. Non igitur cum quia ignoraret crucifixum persuasit. sed quia morte illi dandum se esse non posuit. Unde paulus. Nemo principum, humani sensi. sed praeceps. **V**erbi ergo propter crucifixum. **H**oc dicit. **N**on quis dum eudit predicatum sequatur etem. et falsa veris miscetur. sinebat loqui ea. quoniam sciebant eum a morte.

Et diluculo valde surgens. egressus abiit in desertum locum. ibi ergo obediens.

In suis. **B**. Et prosecutus est eum symon et qui cum eo erant. et cum inuenissent

Cum dixerunt ei. quod omnes querunt te. **I**az secundum sermone. non decet ocosum esse predicatorum. et ait illis. **E**amus in proximos vi-

Tcos et ciuitates. ut ibi predicemus. Ad hoc enim venimus. **E**t erat predicans in synagogis eorum. et in galylea. et demonia euiciens. **E**t venit ad eum.

Cum diluculo. **B**. **H**ec. Hic per occasum solis mors. sic per diluculum resurrexit christi. cuius manifesta luce abiit in desertum gentium. et infidelibus orabat. quod coram corda ad orationem excitabat.

Et erat predicans in syna. **B**. **H**ec. In hac predicatione intellexit etiam sermo ille habitus in monte quem refert mattheus. Nam marcus adiungit.

Et venit ad eum leo. de quo talia dicit. Quibus intelligitur ille esse quem mattheus dicit sanatum postquam dominus descendit de monte. **H**ic enim mattheus aponit libenter. auctoritate etiam. **F**amnam vero a fido credidit. **C**onfiteor per communem propria-

Per ea quae vident ad insipiens et hoc enim et quod communis figura habeat. **C**ontra enim et quod credat. **D**um quod est. **C**ontra opera operum in terris.

Beda. Lucas dicit quod regnante primo modo rito curat. ut contra venientem fidelium semper adfert et quod non utiliter. et non intelligit dominum per premissa quia intelligit ab omnibus.

Et genuflexo. **B**. Humilis pudibundus. **H**ebet enim quisque de maculis vestrum super erubescere. sed confessione verecundia non reprimat. ostendat vulnus. remedium poscat.

Hiero. Leprosus genuflexo domini voluntate deprecans mundatur qui non vult mortem peccatoris. sed ut conuertatur et vivat. **L**epra nostra peccatum primi parentis. que a capite incepit. quando regna mundi testarunt radix omnium malorum cupiditas. **V**enit gyesi auaricia secutus. lepra diffunditur. **H**ec vero sacerdoti secundum ordinem melchisedech ostensa. obligatione mundatur. dicens. date elemosinam. et ecce omnia munda sunt.

B. Leprosus genus humanum significat. qui secundum lucam lepra plena

fuisse perhibetur. **O**mnes enim peccaverunt. et regent illa gloria dei. s. ut extenta manu salvatoris. id est. incarnato verbo humanamque contingente naturam. a varietate prisci erroris mundentur. et qui diu a populo dei secreti erant templo dei reddantur. et vero sacerdoti offerent. qui est in eternum secundum ordinem melchisedech corpora sua hostiam viuentem. s. d. p. possint.

Si quis. **B**. In voluntate tribuit potestate. nec dubitat ut incredulus de voluntate domini. sed collusionis sue conscius non presumit.

C. Qui exclusus a lege domini se potestate curari postulat. supra legem indicat gratiam ee. Ut enim in domino potestatis autoritas. sic in illo fidei constantia.

Ertendit manum. **B**. Leprosum tangi lex prohibet. sed

quia dominus legis est non obsequitur legi. sed legem facit. Non ideo tangit. quia sine tactu curare non poterat. sed sic probat. quod legi subiectus non erat.

Colo. mundare. **B**. Illud mirabile. quo rogatur. eos

sanat genere.

Beda. Volo mundare. et cum hec dixisset.

Sed nichil medium inter opus et preceptum.

Dicit et facta sunt.

Vides quia voluntas potestas est. Itaque tanquam potestatem habens sanandi et autoritatem iubendi. non refutat testimonium operandi.

Volo enim. dicit propter fortium. imperat propter arantium. tangit propter manicheum.

Colo. nemini dixit. **B**. **H**ec. Non quia voluit quod non potuit. quia omnia que cuncta volunt facit. **S**ed docet nostra beneficia reipublica non tantum a mercede pecuniae. sed etiam gratiae.

C. Ostende te p. s. **B**. Ut intelligat non

legis ordine. sed gratia que super legem est esse curatum. Offerre iubet. ut ostendat quia non legem soluit sed impletum. secundum gradem supra legem sanat quos remedia legis non sanabant. Nec ante sacrificium significans cessare debet. cum nondum significatum confirmatum erat constitutione apostolorum et fidei credentium.

Atille et. **B**. **H**ec. Unius salutatio multos ad dominum cogit. Non potest tacere beneficium. etiam iussus ab eo qui tedit. Precepit dominus abscondi. Vult enim ut in bonis que agimus latere velimus. quod est humiliatis. et iniusti prodamus ut altius proslimus. quod magne est sublimitas cum etiam si ipsi velimus. opera non possunt taceri.

Cita ut iam non. **B**. **H**ieron. Non omnibus manifestatus est. **I**hesus. qui latissimis planis servient laudibus. et propriis voluptatibus. sed his qui foris cum petro exirent. et in desertis locis sunt. que elegit dominus ad orandum et reficiendum populum qui deseruntur delectationes mundi et omnia que possident. ut dicant. Portio mea dominus. Gloria vero domini manifestatur his qui conueniuntur vnde. id est. per plana et ardua. quos nichil potest separare a charitate dei.

C. II.

Cita ut non. **Beda.** Predicāte dño in domo non capiuntur ne
qz ad ianuam: qz predicante in indea christo. gentiles ad audiendum non
dum intrare voluerunt: ad quos tñ z si foris positos doctrinæ sue verba di
recte per predicatores suos.

Charaliticum. **Hiero.** Paralitus typus est torporis quo piger iacet
in mollicie carnis habens desiderium salutis: sed turbis ignavis z duplis
cogitationibz acsi enervatis membris offendit. **Quæ portat quatuor quas**
supradictarum virtutes
ad tegulas divinitatis
z sapientie in domo car
nis christi patefactas.
Cui vice munera dñ
portare carnem quæ se
portabat: vt per aliam
riam cum magis in su
am regionem redeat.

Aquatuor. **z.** **Beda.** Quia quatuor virtutibus ad dñm
fiducia mentis erigit. **D**e quibz dñ: in libro
sapientie. Sobrietatem z sapientiam docet
z scientiam et frumentum
quas alij prudentiam
fortitudinem tempationem
et iusticiam nuncupant.
Cludane. **z.** **Le**
ctum domus in qz chri
stus docet: sublimitas
est scriptura: in qua cor
rigit adolescentior vi
am suam in c. ser. tuos.
B. **D**omus Ihes
su scdm alium enange
listaz tegulis tecta dñ
qz vilitate litteras sen
sus spnalis tegit. **Cuz**
grabato ante ihesum
deponitur: qz cognoscere
ihesum debet etiam
in carne hac plenitudo
Cum vidissz. **z.** **B**eda.
Multum valet a
pudicium fides pro
pria: ubi tantum va
luit aliena: vt homo
interius z exterius sa
natus repente exurge
ret. Aliorumqz in eriti
sua ei relaxarentur er
rata.

Cili. Mira humi
litas respectus ab om
nibz dissoluti totis ar
tibus filii vocat. Aut
certe ideo: qz dimittit
tur ei peccata.
Dimittuntur. **I**ndit propter pcā fuisse morbo peccatum. z ideo nō pos
se sanari: nisi prius his dimissis. Sicut paralitico ad piscinam. Ecce sanus
factus es: iam noli pec. ne te. t. con.
B. **Q**uinqz de causis afficiuntur homines molestiæ carnis. Ant ppter
merita angæda vt iob z martires. ant ppter humilitatem pseruandam vt pau
lus ab angelo satbang. aut ob peccata intelligenda z corrigenda vt maria
soror moysi z hic paraliticus: qui non nisi dimissis peccatis potuit curari.
aut ad gloriam dei sicut ecclæ. de quo: neqz hic peccauit neqz parentes ei
z. z lazarus cui infirmitas non fuit ad mortem: sed pro gloria dei. aut ad
initium eternæ damnationis vt herodes.

Quis potest dimittit. **Beda.** Verum dicunt: solus deus hoc potest
solus etiam per eos dimittit: quibus potestate dimitti pcā tribuit: ideo ve
re de. **V**erum testantur: sed personæ christi negando falluntur. Errant igit
ista cogitatio in cordibus.

tur qz vt deū esse. z pcā dimittere credunt: christū tñ esse eum non credunt.
Sed tementis ariani: qui z christū esse z peccata dimittere negare non
audent: deū esse negare nō timent.

Quidē f. **B.** Quasi qua potentia cordis occulta intueor: eadē peccata
dimitto. Quasi ex vobis intelligite: quid psequatur paraliticus.

Filius homis. **B.** Solus deus dimittit pcā. z filii homis habet pot
estate dimittendi peccata: ergo idem deus z filius homis est. **I**ta homo chri
stus per diuinitatem di
mittit peccata: per hu
manitatem pro peccato
ribz potest mori.

Grade i domum. **Beda.** Qui larguerat
grabatus domum repe
rat cū amba pco remis
sione curata se ad diu
turnā sui custodiā cu
ipso corpore refert: ne
quid iterū unde feriat
admittat.

Egressus est. **B.** Post curatōnem
palatini in capernaū
ad mare egreditur: qz
non solum cives sed z
maris habitatores in
struit. et fluctuagost
mundi motus fidei fir
mitate ptemnere docz

Ibi turbā multā era
dit: ibi publicani apo
stolum facit: ibi pecca
tores per pñiam corre
tos: suo dignos red
didit pñiū z auditu
suo z archanoy: et ab
vndis cupiditatē sepa
ratos: ad solitudinem
quiete pueratōnis qz
est in spce celestī ptra
bit. **N**az sequit. **E**t cū
pterit vidit leui: z
ui alpheti sedentē ad theoloniū: z
imitare.

Ait illi. **S**equere me. **E**t surgēs se
spaper pauperem. **B.** Et fecit ei coniuicium
quod lucas dicit. **E**t factus est eū. **E**t factus est dum ac
cuberet i domo illi: mlti publica
ni et peccatores sum' discubebant
cum Ihesu z discipulis eius. **E**rat
enim multi qui sequebantur eum
cum apostolis z en angelista de publicano sit factus repte.

Hecutus ē. **z.** **Beda.** Lucas plen'z. z relicis omibz. s. c. **E**quis
qui vt pauperē christū nō tam corporis gressu qz mentis affectu possit sequi:
omnia relinquit: sicut mattbeo qz nō solum lucra vectigaliū: sed etiā pculum
qz ppter imperfectas rōnes accidere poterat a picipibz sli pñpnit cupidus
sequendi. **Q**ui enī exteri vocavit: vt mox sequeret: intus accedit z modū
dovit. **D**erito ergo qui obediens bñana ptempit negotia: diuinop di
spensator factus est talentoz.

Et factū. **B.** Lucas fecit eis pñiū magnū leui in domo s. **Q**ui enī
christū intus recipit: voluptatis' libertate: z dñs libenter ingredit
et in eius recipit affectu. **D**oc est spnale pñiū bono p pauper: quo dñs
eget: pauper epulatur.

Publicani. **Q**ui publica vectigalia exigunt: vel scū lucra sectates: qz
ex plo publicani pueri iama te salate presumunt: nec vt phyci calaniātū.

in virtutis permanentes sed penitentes. Unde enim **xc.**

B. Dicitur. Ad priuium peccatorum vadit; ut docendi occasionem habeat et spinales cibos impertiat. Eundo ad peccatores domini humilitas ostenditur in querande penitentiam patet doctrina eius potestia.

B. Per vocationem matthaei fides gentium que relictis lucris seculorum supercilium te salutem gentium indecoꝝ inuidia designatur. quibus dicitur.

Publicani et merceti
ces precedet vos in re-

gio dei.

C. Non necesse habet. **B.** Beda. Secundum medi-

cum dicit qui miro me-

dicandi genere vulne-

ratus est propter inqui-

tates nostras: et liuore

eius sanati sumus.

C. Et erant disceplini.

B. Alij enarratis di-

cunt phariseos et disci-

pulos iohannis hoc quod

fuisse hic videtur dice-

re quod alii quererunt quod

eiusdem rei cura mo-

nusset. Unde colligitur

hoc a pluribus fuisse ob-

iectum a phariseis. a di-

scipulis iohannis. a co-

muniis vel quibuslibet

alii.

B. Mystice. Di-

scipuli iohannis et phari-

seos ieunant: quia

qui operibus legis glo-

riantur. vel quod per se

est traditiones sequen-

tur dominum. vel etiam

christi preconium tan-

tum aure non cordis

amore percipiunt: a spu-

aliis bonis ieunant cor-

de tabescunt. Discipu-

li christi non ieunant

quia qui fidelerint men-

strum christi est: corpe

ipsius epulatur. et san-

guine alitur. Dominus

cum peccatoribus man-

ducit et bibit. sed ideo

quia illi abstinentia

meritum auget: cui nul-

la potentia naturae est:

Dominus autem qui

delicia naturaliter de-

lere potest: manducantes ieunantibus potest facere puriores. Jeunant ta-

men christus ut ieunares. manducavit cum peccatoribus ut gratiam cernes

potestatem agnosceres.

C. Nunquid possunt **xc.** **M**attheus ita. Nunquid possunt filii spon-

silungere quodcumque illis est sponsus? **c.** Sponsus christus: sponsa ecclesia.

de quo spiritu apostoli creati sunt: qui lugere et ieunare non possunt.

quodcumque sponsum cum sponsa videntur. **N**on transierint nuptiae ac passionis: et

religionis tempus aduenientur: tunc ieunabitur.

B. Dicitur. Quodcumque sponsus nobiscum est in leticia sumus. nec ieunare

possimus. nec lugere. cum vero pro peccato recedit et auolat: tunc ieunum in

dicendum: tunc luctus multiplicandus.

C. Nemo assulet. **B.** Discipulos vestimenta vetera dicit: id est adhuc

carnales necdum innouatos fidei firmitate. Quibus si nouus pannus id est:

pars doctrinae que ad nouam vitam pertinet assuatur: et ipsa quadammo-

do scanditur: cui pars importune traditur: que ad ieunium valet ciborum.

cum illa doceat generale: non a cibis tantum: sed ab omni voluptate carnis.

C. Avendum est doctori ne anime nondum innouaret: sed in malicie reti-

state perduranti nouoz mysterioꝝ secreta permittat.

B. Allego. Veste foris tegimur. viuo intur reficimur. Vestis bona ope-

ra quibus hominibus foris lucemus. **V**inum feruor: fidei: spei: et charitatis: quod in

perspectu dei intus sensus novitate reformatur.

C. **S**umnum nouum in **v.** Erant autem noni cum post ascensionem

desiderio solationis eius sperando et orando innouabantur: tunc spiritum

sanctum accepserunt: quo quasi nono mense noni vires repleti sunt.

C. **L**um sabbatis. **B.** Nota primo apostolos litteram sabbati testi-

re ptra hebionitas: qui cum alios discipulos recipiant: paulum quasi trans-

gressore legis repudi-

ant.

C. **E**t uel. **s**pi. **E**suri-

unt ut homines pre tur-

ba manducandi spaci-

um non habentes. Sed

exemplum austerioris

vite presenti: non pre-

paratas epulas: sed sim-

plices querunt.

C. **H**e. **V**ytice. **D**i-

scipuli per sata transe-

unt: cum pigrati subdi-

tos pia solicitudine cir-

cumspiciunt: et qualiter

quenque ad fidem tra-

bant sedule perpendunt

quoꝝ salutem esurunt

Vnde petro inter pre-

ces esurienti oblatis

quas esuriebat dapi-

bis dictum est. **H**uc

ge petre occide et man-

duca. **E**t mira sacramen-

ti concordia ibi ma-

ctari et manducari inbe-

tur animalia: hic spi-

cas connellunt discipu-

li. scdm alios euage-

listas manibus confri-

cantes manducanti.

Vnde. **M**ortificate

menbra vestra: et exui-

te veterem hominem.

Aliter enim non tran-

scunt in corpus christi

Aliter doctorem sui: p-

fectus fructus non pa-

scunt. **V**ellere itaque

spicas: est ab omni in-

tentione terrena radi-

cem metis ertere. **F**ri-

care manibꝝ exemplis

virtutum a coquiscen-

tia carnis quasi arista-

rum folliculis mentez

exere. **G**ranam mādu-

care est purgatum quocumque per predicatorum ora ecclesie incorporare. **H**oc disci-

puli ante dominum faciunt: quod procedit sermo doctoris: subsequitur gratia

superioris visitationis. **E**t bene sabbatis: quod predicatorum pro spe quietis labo-

rant: et auditores ammonent ut a curis seculi ferientes: pro eterna requie

laborent.

C. **B.** **D**ora. Per sata cum domino ambulant: qui eloqua sacra domino obire

perantes meditante. In satis esuriantur: cum in eis illa innuere desiderant quod

bus amplius accensi amore dei quasi pane pascatur: et hoc sabbati. **V**ni.

Vacate et vi: quod su: e: d: b: **V**ellunt spicas et pterunt: quod testimonia scripturarum assumunt et pscrutantur: donec medullam dilectionis extrahant: que sub unctione ligei quod sub aristaz horrore relatur. **H**oc dominus sabbati pbat: stulti defensores sabbati improbat: quod sola unctione sufficiunt: metis refectionem nesciunt requie animarum non norunt. **V**ni et ait illis. **N**uncque legistis **xx.**

C. **G**ub abyathar. Non te turbet quod alii dicunt abimelech: ambo enim

tunc illic aderant: abimelech pater: et abyathar filius: quod occiso patre a saule co-

mes exiliij dauid factus est: et eo regnare sumus: pontifex maioris nomis quod

pater: et ideo dignus cuius dominus mentionem faceret quasi summi sacerdotis etiam patre viuente.

C. **D**anes propositionis. **B.** Quasi si dauid et abimelech a nobis

non reprehenduntur; sed pro fame exsanctur; cur in his causam improba
tis quia in ceteris probatis: quis sit magna distantia: hi spicas pfricantil
li panes leniticos comedunt: et accedebat sabbato neomeniay dies: quoniam in
omnino requisitus fugit ex aula regis.

B. Figurate quod David et pueri eius panes sanctificatos comedunt: si
gnificat sacerdotalem cibum in usum transiit ipsorum: quod omnes sacerdotum
vitam debemus imitari: et oes filii ecclesie sacerdotes sunt: iuncti in sacerdotio
sancti offerentes seipsose
spissales hostias deo.

E. Et dedit eis. **z.**

Hoc secundum misericordiam
uelo et non sacrificium
melius indicavit a fa
mis periculo homines
liberare est sacrificium
offerere. Hostia deo pla
cabilis hominum salus.

Domo pro

pter sab. **B.** Ita sab
batum custodiri prece
ptum est: ut si necessi
tas fuerit non sit reus
qui violauerit. Sab
bato circumciditur non est p
hibiti: quod necessarium
Iosephus bierico
septem diebus circuit: ma
chabgi in sabbato pu
gnant: quod non est licet
in legge necessaria licet
facit. Hic et hodie in ie
munijs: si quis ieiuniu
fregit egrotus: reus
non tenetur.

C. I.

Itaqz dominus est filius homis
etiam sabbati.

E Et leviticis: **S**abimelech:
sacerdotibus et dedit eis qui cum
salus hois prima custodia sabbati prout hominis
utilitas erigit.

E. Et dicebat eis: **S**abba
tum propter homines factum est:

et non homo propter sabbatum.

Itaqz dominus est filius homis
etiam sabbati.

E. C. III.

T introiuit
subi manus donum scientie
ibi manus periculum culpe
iterum synagogam: et erat ibi ho
genus humanum.

E Et multa turba a galylea et iu
dei secura est eum: et ab hierosoli
mis et ab idumea et trans iordanem

Confessio. **S**anctio pacis.

E Angustia **S**anctio pescis.

et qd circa tyrum et sydonem: multi

Sanctio virtutu

tudo magna: audientes que faci

Ebat venerunt ad eum. **E**t dicit di

Sciulis suis: ut nauicula sibi de

Foribus seruiret propter turbam ne prime

Ideo confluebant: quia

rent eum. **M**ultos enim sanabat

ita ut irruerent in eum: ut illum tamen

Fideles.

geret quotquot habebant plagas

Et spiritus immundi eum illum vi

derent procidebant ei: et clamabat

Dicentes: **E**n es filius dei. **E**t ve

Speculatorum dixit deus. Quare tu enarras iniusticias meas: **z.**

T Ad demonibus et curatis **S**icut

hunc: ne differetur passio.

Hementer minabat eis ne mani

festaret illum. **E**t ascendens in monte

sequitur: et plurimi sanari metentur.

Nauicula. Ecclesia de getibz congregata fluit seculi mente transgressa

qd quanto sinu cordis greci recipiebat dilatata: tanto fluit seculi securius calcata

Ne compri. Comprimunt qui ecclesie pacem turbat. Tantum qui fidem

vero corde et dilectione suscipiunt. Qui tetigere sancti esse peribit: fugiens

spiritus nomiculam ascensit.

Et spiritus immundi. **B.** Ut ergo et plegas habentes et immundi spiritus: si

infirmitia intentio salutis: demoniaci: vel potius in eis demones non soli

timore coacti ad procidentem: ut etiam ad fitendum maiestate eius. **P**otius

enim eius pteriti: quem filium dei esse iam iamque nouerat: celare non poterant. **S**amio

res arrianis qui etiam hodie negant filium dei esse.

Ne manifestaret. **B.** Non solum demones qui iniunt: vel ab eo sana

ti qui sponte perficiunt: sed et apostoli toto orbe post passionem predicatur: an passionem

tacere intent: ne diuina maiestate predicata passio differetur: et sic salutem

Et ascendens. **B.** Postquam immundos spiritus se predicare: prohibuit: scilicet

elegit qui enim prediceret: et nebandos spiritus ejercent.

Domine iste significat altitudinem iusticie quod instruendi: et quod predicantur erant.

per locū admonet ad cœlestia erigi. sic et legem in monte dedit.
Niero. Consuetudo diuīne scripture est allegorice loqui: sed nos sic exēla sensib⁹ nostris applicem⁹: vt hystorig veritatem cernam⁹. Christ⁹ enim solus sp̄ualiter mons est cœlestii rex qualitate copiosus. ex quo fluit aqua vīne: et quicquid summe bonū credit⁹ in hoc fundat⁹ qui est mons omnium montū. sc̄iō sc̄iō quos quotidie ad se initat. In monte vocantur excel si et merito et verbo: vt locus p̄gnat meritis altis.

Ut eēt: rī: cū

Sp̄ecie iacob dilexit tens: cā videret excel sus gentes: et separat filios adā: statuit terminos p̄lorū iuxta n̄nēp filiorū isrl: vt sint sup̄ thronos: xii: iudicantes xii: trib⁹ israel. Qui bus data est p̄tās quā filius accepit a patre s̄ camē: vt oga que ipse fecit et ipsi faciat: et mā iora horū faciat.

Be. Dedit etiam potestatē mortuos suos satandi: sicut matthe⁹

Sgratia Non meriti: et dñine gracie est. Non vos me elegistis: sed e. e. v vocavit ad se quos voluit ipse. Libero arbitrio.

et venerunt ad eum. Et fecit ut ut ter quaterni fidem charitatis per quatuor partes orbis prediceret: unde ob oratione portu ab aquiloni porte: iu: ab austro porte: ii: ab occasu porte: tres essent duodecim cum illo. et ut mit teret eos pr̄dicare. Et dedit illis potestatē curandi infirmitates. et euiciendi demonia. Et imposuit sy moni nomen petrus et iacobū zē bedei et iohannē fratrem iacobi. et imposuit eis nomina boanerges. et b. virilis a grecō aner. quod est vir qui virili ter domino adhescit. quod est filii tonitru. Et andreas

Et imposuit b. Non modo primū: sed cum adducto ab andrea dī nit. Tu vocateris cephas quod interpretat petrus. Sed hic euāgelista te attenit reddit dicens: q̄ enī dñs sic cognominauerit. Aliter enī putas sic vocari casu non providentia dei. Voluit autē enī deus prius alio nomine vocari: vt ex mutatione nōis vivacitas sacramenti notaret. Id est: grecē vel latīne petrus: quod syriace cephas: et in vitraq̄ lingua a petra dictum: te qua: petra autē erat christus. Hic ut enim a christo luce lux mudi vocatur apostoli: sic a petra petrus. Symon ponens merozem negationis: s. viso dño post resurrectione. Vel audiens tristiciā mortis: s. cum ei dī. Aliuste cinger: et ducet quo tu non vis.

Niero. Et imposuit symoni nomen petrus: de obedientia ascendit ad agnitiones. Qui enim habet dabitur ei et habū. Et iacobū: qui supplātata habet teliceria carnis. Et iohanne⁹: qui gratia accepit quod alij per laborem. Et imposuit eis nomina: bo. quod filij tonitru. quoz sublimē meritū in monte meretur audire tonitru patris per nubem de filio tonantis. Hic est filius mens' dilectus: vt per nubem carnis et ipsi christi ignem ac fulgura in pluianam sp̄argerent in terris. quoniam dñm⁹ in pluianam fulgura fecit: vt extinguat milicōia quod iudicium exurit. Unde: misciam et iudicium cetero tibi domine.

Jacobum. Qui curam carnis dñm vocante supplauit. et ipsā car nem herode iruante contempnit.

Iohannem. B. In quo est gratia. vel dñi gratia. qui ob amoris p̄cipi gratia quam virginali gloria. p̄meruit. supra redemptoris sui pectus in cena recubuit.

Filiū tonitru. B. Quoz vñ intonās. voce theologā quā nō p̄mis edere nouerat: emisit. In principio erat verbū. Et. Quā tanto pondere granidam reliquit: vt si aliquanto plus intonare voluisset: nec ipse mundus capere potuisset.

Et andream. Bierz. Qui viriliter vim facit perditōis s̄ne: vt m̄liz mortis semp in se habeat. et animam semper in manib⁹ suis.

Et philippum. Bierz. Qui os lampadis est: qui illuminat ore qd̄ accept: cui datum est opus oris illuminati: hoc locutionis genus sepe scripta cōmemorat: q̄ nominā. ppter mysteria sunt posita. quod nunc euāgelistā ex dei persona vehementer affectans interserit.

Et bartholomeum. Bierz. Qui est fili⁹ suspendentis aquas: illi⁹ sc̄iō qui dicit. Mandabo nubib⁹ meis ne pluant. Nomen vero filij dei per pacem et dilectionem acquiritur. Beati enī pacifici qm̄ f. d. v. Et diligite ini

micos vestros: vt sitis filii dei.

Et mattheum. Qui est donat⁹: cui non solum remissio peccator⁹: sed etiā in apostoloz numero esse datur: vt leo et los simus comedant: et lupus cum agno.

Nota q̄ ali⁹ euāgelistē mattheum preponunt: et publicanū non dicit. Iste post ihomam se ponit: et publicanū se dicit.

Et iohamam. Bierz. Qui est abyssus. Multū enim p̄funda sciunt:

sed non proferūt. Unū sc̄iō hominē in christo ē. v. q̄ non licet homi loqui.

B. Thomas abyſsus: quia altitudinē v̄ tutis in resurrectione penetrauit. Vel geminus grece didim⁹ mattheum et iohamam et iacobum.

Ad differentiam iacobi zebedai.

Hoc docit vel millēsiū et corculus: et cordis custos

Dom̄es tristiciam alphei et thatheum et symonem

Ad differentiam symonis petri.

Thuius casus cōfirmat alios in humilitate.

Simeōnia moris chananęz et iudam scarioth qui

tradidit illū. Et veniunt ad domū

Sfelix occupatio saluatoris: felix studium turbe confūns. et idote minus erudit⁹

et conuenit iterum turbā ita ut

Etiam.

nō possent neq̄ panem manduca

Thuius faciunt alii magnū sui despiciunt: q̄ non est propheta sine honore nisi in patria sua.

Discipuli.

re. Et cum audissent sui: exierunt

fortasse: quia idem alpheus et cleophas. Vel defūcto alpheo post natum iacobū cleophas nuplir: qui merito fili⁹ alphei: id est docti. Inde enim post resurrectō statī hierosolimō ordinarū ep̄nū tanq̄ doctus vel docti filius.

Thatheum: custos cordis: hunc lucas in enangelio et in actib⁹ apostoloz iudam iacobi nominat: q̄ frater iacobi fratris dñi. Unde dicitur filius marie matris iacobi et ioseph et iude et symonis.

Dierō. Et thatheum: qui est corculus: id est: cordis cultor: qui seruat cor suū oī custodia: mundicia nanc̄ cordis videt: deus vt per vitrū mundū

Et symonē. B. Symon chananę: a chana vico galyleę: q̄ et syn. on

zelotes: id est: emulator. Chana zelus: chananę zelotes.

Et symonem chananę: qui et zelotes. Symon: ponens vel habens tristiciam. Beati nanc̄ qui lugent qm̄ i-c. Trinum luctum implet qui p̄solatōm querit futuram deflet: p̄pia peccata cum daniel et maria: cum paulo flet cum fletibus: et flet multum cum iohanne qui dicebat. Et ego fletbam multum quia nemo dignus inventus est: q̄. a. l. et s. s. eius. Zelotes autē dicitur quē comedit zelus domus dei vt phyne: s: et cessauit quassatio.

Et iudam sca. qui. Qui n̄ telet peccatum suū per p̄niām: nec illud deletur per mēoriā. Unū et peccatum matris eius n̄ deleatur: fiat contra d. semp

Judas confitens vel gloriosus: scarioth memoria mortis. Confessores multi sunt in ecclesia superbi et gloriosi: quoq̄ prim⁹ symon mag⁹: et alij h̄retici: quoq̄ mēoria mortis in ecclia celebratur vt deleatur

Dierō. Judas scarioth a vico in quo ort⁹: aut a tribu ysachar. Ischar merces: p̄cium: s. perditōis: scarioth memoria mortis: q̄ nō repente s̄ p̄meditata⁹ tēn tradidit. Hic prouide inter apostolos eligitur: q̄ magis vis veritatis quam nec aduersari⁹ m̄steriū infirmat. Voluit dñs p̄di a disciplo: vt tu a socio p̄dī modeste feras tuū erassem īndicā tuū p̄isse bñficiū

Dierō. Id enī apostoli circa tabernaculum dñi per quadrū terni excubant: et sancta dñi verba p̄pia operū humeris portant: vt tabernaculum vñ mansionib⁹ multis ad terram p̄missionis portent. Quos vñ exēplū ad timorem humiliat: vt angelos luciferi casus: vt non glorietur sapiens in sapientia sua: sed qui gloriatūr in dñi glorietur.

Et eueniunt. et. B. Qui alioz curā suscepit solicite custodire dñt p̄scie domū: vt se p̄i⁹: inde alios regat.

Dierō. Domus in qua p̄ueniūt: p̄mitua ecclia est. Turba que impiūtūt panem manducare: peccata et via sunt: q̄ q̄ m̄ducat corp⁹ dñi indigne: iudicūt sibi manducat et b. n. d. c. d. Unū dñs in furore veritatis cum dicit. Nisi manducauerit carnē filij hoī et bi. e. s. n. b. v.

Et cum audisset. Turba frequētat eum: sui tanq̄ furiosū despiciūt

In quo salus gentium notatur et inuidia indecorum reprobatur. De quibus:

In propria venit, et sui eum non receperunt.

Etscribe. B. Si qui tarditate mentis non intelligunt verbum dei: remanet tamen spes salutis: si forte intelligent. Qui autem intelligere noluntur: et in uertunt quod intelligunt; nulla spes est. Unus scribi: sapientes, etc.

Ab hierosoli.

Quod significat cum a cimba suis esse perse quedam usque ad mortem Legi super: quod secuta est eum turba a galylea et inde a hierosolimis et trans iordanen et circa tyrrhenum et sydonem que sunt ciuitates gentium. Etscribe ab hierosoli mis blasphemabat: quod turba plures indecorum illud cum palmis et laudibus perduxit: gentiles deside rabant. Scribe et seniores populi deinceps ei tractabant.

Beelzebub. Vir muscas sine hinc miscas: quo nomine principem demoniorum cognominabat: propter sordes immoraliatus cruoris.

Nemo potest. B. Eligit quod volunt. Si satanas satanan non potest euincere: nihil contra dominum dicunt. Si autem potest recedat a regno eius: quod dominum stare non potest.

Et tunc dominum. B. Dominum diripiuit: quod omnes mundi partes a dyabolo possessa sunt post eis et successorum: quae si diuisas provincias ut populos ad fidem conuerterent distracti sunt.

Qui autem blasphemaverit. B. Dico. Quia non meretur penitentiam agere ut recipiatur: quod christum intelligens principem demoniorum esse dicebat: quod nunquam soluitur a carcere quod quadrantem verbi nouissimum non soluerit an finem vitae. Quatuor namque partibus fundatur de natura eternae vite: ut quod corde credit: ore confitearis: et quod profiteri oportet: et quod apostolus docere non cessaueris. Qui enim fecerit et doceuerit: hic magus vocabitur in regno celorum.

Beda. Mattheus dicit. Qui blasphemauerit in spiritu sancto: vel ab eo dixerit contra spiritum: non habebit remissionem neque in hoc celo neque in futuro. Ubi ostendit quedam relaxari in futuro: quod te minimis intelligendus est: ut de sermone oculorum: te nisi nimio: quod etiam hec vita veniam promeruit.

In spiritu sancto. B. Non quod spiritus non esse: vel quod esse: sed non deum esse: vel teum esse: sed minorem patrem et filium: quod hoc non inuidia dyabolica: sed humana ignorantia: sed quoniam dicebant, etc.

Hanc furiostum. Quia sapientia eius altitudinem capere non poterat: alieno sensu locutus putabat. tenere eum. Dicebat enim: quoniam in hoc erabat discipuli sapientes.

furorem versus est. Etscribe quod ab hierosolimis descendebat dicebat.

Hiero. Patitur ipse quod nos pati docuit: dices. Beati eritis cum maledixierit vobis homo vir misericordia.

Nomine beelzebub habet. et quod in pri-

cipe demoniorum elicit demonia.

Hoc propter ratum quod negat: metempsychosis est negat in beelzebub elicit demones.

Et provocatis eis in parabolis dice-

Hoc. Sicut dicitis me ubi beelzebub euincere demona

bat illis: **Quomodo potest sa-**

thanas satanan euincere? Et si reg

Hoc. Sed demones pugnant contra se.

Hoc. Concordia maxime res dilabuntur.

Hoc. Alter probat idem. Hoc contra.

Hoc. Re regnum illud. **Et si dominus super-**

Hoc. Pugnando.

Hoc. Semetipsam dispersiatur: non po-

Hoc. Ergo hoc de eis regno estis

Hoc. Test domini stare. **Et si satanas con-**

Hoc. Contra.

Hoc. Surrexerit in semetipsum dispersus

Hoc. et non poterit stare: sed sine ha-

Hoc. vos dicitis: quod in beelzebub euincere demona

Hoc. sed nemo potest etc. **Hoc.** boies a dyabolo deceptos

Hoc. dyaboli bet. **Nemo potest vasa fortis in-**

Hoc. B. mudi in maligno positum: in quo usque

Hoc. ad adventum salvatoris quasi in peccato imperio

Hoc. sine contradictione quiescebat

Hoc. gressus in domum diripere: nisi pri-

Hoc. dyabolus **A** seductione compescat.

Hoc. Eretors a dyabolo ecclesie adunantur et per-

Hoc. distinctas graduum dignitates ordinantur.

Hoc. us forte alliget: et tunc **Hoc.** dominum

Hoc. dicitis me immundum spiritu hinc: sed

Hoc. diripiet. **Amen dico vobis: quoniam**

Hoc. Hoc contra nouacionem qui in matrario la-

Hoc. psis uocavit negat. **Hoc.** signe penitentibus.

Hoc. niam omnia dimittentur **Hoc.** filius ho-

Hoc. in quos liber **Hoc.** in deum

Hoc. minum peccata et blasphemie qui

Hoc. Id est: qui intelligens opera dei cum nega-

Hoc. te non possum ex iustitia praedicari: et opera sua

Hoc. et dicit esse beelzebub.

Hoc. bus blasphemauerint. **Qui autem**

Hoc. blasphemauerit in spiritu sanctum:

In eternum. Hoc contra originem qui oībō peccabō venia permittit post iudicium transactis innumeris seculis.

Fratres. Hiero. Non filii marie semper reges: ut metitur belindius.

vel ioseph et alia uxores sicut alii garnient cognati. **Beda.** Mystice.

mater et fratres plus iudeorum et quibus reges

in carnem: foris stant in trahi sensu. **Liber.** In domo: genites in spinali mysterio. Foris volunt iudicii videre Christum: quod spinali intelligentiam non querentes: potius

ad carnalia docenda: eum exire cogunt vel quoniam

eo predicante populus iudeorum

bet. **Et veniunt mater eius et tres**

Hoc. in littera: foris stantes miserunt ad eum vo-

tores et in spinali intelligentia quiescebat

cantes eum. **Et sedebat circa eum**

Hoc. gentilium.

Et dicunt ei: Ecce mater tua

et fratres tui foris querunt te. **Et re-**

Hoc. nos quoque si foris itemus: non cognoscemur

spondens eis ait: **Quae est mater**

mea et qui sunt fratres mei? **Et cir-**

Hoc. fratribus faciat.

Et cuspiciens eos qui in circuitu ei-

Hoc. sedebat ait. **Ecce mater mea et fra-**

Hoc. tres mei. **Qui enim fecerit volun-**

Hoc. proprius utrumque secum fidelium

Hoc. tamquam fratres: sed in fa-

Hoc. et mater est.

C. III.

Hoc. Eodem die: unde mattheus post superiori sermonem con-

Hoc. tuuo subiungit in illo die epi-

Hoc. titerum ce-

Hoc. ens de domo sedebat iuxta

Hoc. mare etc. **Hoc.** gentes cumidas et

Hoc. amaras.

Hoc. Titerum docere ad mare: et co-

Hoc. frequentia populoz ad fidem confluentia

Hoc. gregata est ad eum turba multa.

Hoc. ita ut in nauim ascendens sederet

Hoc. in mari. **Et omnis turba circa mare**

Hoc. super terram erat: et docebat illos

Hoc. in parabolis multa: et dicebat illis

Hoc. de simo patris in mudi: vel de iudea ad getes: unde ab acu. egius es in salutem p. t. etc.

Hoc. in doctrina sua. **Audite.** Ecce exiit

Hoc. seminans ad seminandum. **Et dum**

Hoc. vici et fluctibus inquietus. **Hoc.** ab ipso domino eripitur destinati qui amara dulcificat. tristitia suerit in gaudium: egreditur in salutem.

Hoc. Iacobus. Ecclesia que est in mari inter infideles: quae deus gratia

Hoc. suus visitat: illustrat: et dilectam sibi mansione secrerat.

Hoc. Et ois tur. Hiero. Hi sunt qui nup ad audiendum Christum: et in pi-

Hoc. etate animi ab amaritudine reproboz tanquam a mari secuti sunt: sed nondum

Hoc. cum domino in mari sunt: quod nondum celestibus mysterijs sacrifici desiderant ibi sunt.

Hoc. In parabolis. Parabola est res natura discrepans sibi sub aliquo

similitudine facta p̄spatione. Mōre sūc p̄udentie loquitur. vt q̄ celestia capere non poterant. per similitudinem terrenam auditā percipere potuissent. Hęc similitudo dicitur. quando quod in tēlīgi volumus. per aliquas comparationes indicam. vt serum a liquem durum. velo cem ventis compara mus r̄ amib. Idem sit in tricēsimo sexagesio et centēsimo fructu. id est. lege. prophetia. et euangelio. q̄ in ore trīum testium mysteriū regni in monte ostendit. id est. moysi r̄ h̄lyz r̄ ih̄sū consistit. Aliud cecidit secus ēt. Lucas. Et concūlcatum est. r̄ vōlūcres celi comederūt. Vīa: mens. meatu carnalium cogitationū trita. Unde semen perit. nec fructum affert. r̄ a volucibus rapitur. id est. a demonibus qui volucres celi dicuntur. sine quia celi et spiritualis nature. vel quia in aere habitant. Di autem sūt. Differentias ponit eo rum qui audiunt verbum. Sunt autē qui dām r̄ gentiles qui ne audiunt. Reliqua concupiscentie. ēt. P̄ceptum est p̄cipit enim concupisces sapientiam. serua mandata r̄. r̄ ali bi. Beatus vir qui timet dominum. in mandatis eius volet nimis. Hęc concupiscentie bone. qui reliqua concupiscit. aberrat. Lucerna ut sub Hieron. Lucerna verbum dei. Modī aut lectus. auditus inobedientiū. Candelabri apostoli quos illuminauit verbū dei. Ab secondeūt et occultūt quod palam sit cum a domino tractatur. B. Modius vita nostra. diuina p̄ficiētia mensurata. Lectus caro. in qua q̄dēcim anni. Lucerna. verbū quod illuminat. Quā

uerbum per se vel per suos. Circa seminataliū cecidit secus viam r̄ venerunt volucres r̄ comederūt illud. Aliud vero cecidit super p̄duritiam proterue mētis. H̄lenitatem animi obediēt. trofa ybi non habuit terrā multā. Q̄d. Quia auditō r̄ verbo ad horam delectātur r̄ statū exortū est qm̄ nō habuit p̄hibitātē animi celesti disciplina exercitati. r̄ ad obediēdū regulariter instituti altitudinez terze. r̄ qn̄ exortus est. Seruor per se cōtōnus sol exestuavit. et eo q̄ non h̄ebat firmi desideriū. q̄ h̄mō ad horam tm̄ auditō sermone delectātur. radicez exaruit. Et aliud cecidit in corda diuinitatē cura sollicitata. Multiplicate sunt diuinitatē spinas. r̄ ascenderūt spinez. r̄ suffocauerunt illud. et fructum non dedidit. Et aliud cecidit in terrā bonā. et dabat fructum ascendentē r̄ crescentem. et afferebat vnum trigin. In cōjugatis quod significat index r̄ poller ad significādū tricenārū quasi blando osculo iuncti. In uidās sui virginata. r̄ aliud sexaginta. et vnum cēnibus. Significat se alta dixisse cordis tum. Et dicebat. Qui habet au res audiendi audiat. Et cum esset secretus a turba. singularis; interrogauerunt eum discipuli. bi qui cum eo erant duodecim parabolā exponere. et dicebat eis. Qui meū non his qui sōus sunt. Secrēta serpturaz vobis datum est nosse mysteriū. Qui nolunt accedere. Non in naui mecum regni dei. Illis autem qui foris non modo verba. sed et facta: q̄ nō poterant capere spūialia que in eis tegebātur. sunt omnia in parabolis fiunt. vt exērius. Exērius. Corde videntes videant r̄ non videant. Exērius. Corde et audientes audiant r̄ non intelligi. id est. vt non. Quasi ideo non conuertuntur nec remittuntur eis peccata. tātūr eis peccata. Et ait illis. Ne exēciāt attentionem. scitis parabolam hāc. Et quō oēs parolas cognoscetis? Qui semiat verbū seiat. Di autē sūt q̄ circa viā in quibus. vbi seminatur verbū. et cum audiēt festim venit sathanas. r̄ au fuit verbū quod seminatū est in cordibus eoz. Et hi sunt siliq̄ su bant. desiderium gustant. sed aduersa impeditūque formidant. per petrosa seminant. qui cum au

dierint verbum statū cū gaudio suscipiunt illud. r̄ non habent r̄ fidem firmam. ad tempus credunt dicem in se: sed temporales sunt. Ergo. interiori de loco Deinde orta tribulatōe et persecutiōne propter verbum: confessim scandalisantur. Et alii sunt qui in diuinitatē que diversis curis pungunt: q̄ permul tis indigent qui permulta possident spinis seminantur: bi sunt qui verbum audiunt. et erūmē sēculi. et appetitus deficiēt. Deceptio dīmītarū. r̄ circa reliqua acquirendi. id est concupiscentię int̄roēentes. suffo strāgulant ḡuteur mentis. nec bonum desideriū ad cor transire finit. cant verbum et sine fructu efficiēt. Et hi sunt qui super terram scientiam. bonam seminati sunt. qui audiūt. Hi excipiunt. consentiāt r̄ fructificāt verbum. r̄ suscipiūt. r̄ fructificant fidem trinitatis in electoz cordibus. Perfectionē bone operationis: q̄r̄ se diebus ornatus mundi explorans est. vnum triginā. vnum sexaginta. Perpetuum beatitudinē: q̄r̄ centenarius a lena transfluit in dexteram digitali computatione. vnum centum. Et dicebat illis: Quasi vobis datuz est. n. m. r. d: sed ceteris per nos idem mysteriū reuelandū. r̄ ideo carnali tā more nō abscondatis. fuerbi dei. Nunquid yēt lucerna vt sub modo ponatur aut sub lecto? Nonne vt super candelabru ponatur? Non est enim aliquid absconditū quod non manifestet: nec factum est occultum: sed vt in palam veniāt. Intelligentiā verbum dei. Si quis habet aures. audiēdi. Memorie mandet. Non se subtrahat. non auditum ad fabulas conuertat. Quasi omnia que potestis solerter facite. q̄ in qua mensura mensi fueritis. remejetur nobis audiat. Et dicebat illis: Videte quid audiat. In qua mensura in presenti sensu intelligentiā. et effectus operandi. r̄ in futuro dona eternae retributionis adiūcentur. mensi fueritis: remejetur vobis. Quasi uerbo quod audistis operam dare. qui enim habet ēt. et adiūcietur vobis. Qui enim habet amorē uerbi. Sensus intelligentiā quod amat. habet dabitur illi. et qui non habet. Naturali ingenio uel laxo exercitio. H̄ad est. nulla uere sapientie dulcedine gaudet. etiam quod habet auferetur ab ecclēsia. Et dicebat. H̄ic est regnū dei. filius homis. quemadmodum si homo iaciat se uerbum. Corda moriatur. mentem in terram et dormiat. et

ergo amore presentis vite r̄ carnalis illece bī occultat verbum dei. quasi sub modio. vel lecto lucernaz opere. q̄r̄ ei carnis concupiscentias p̄ponit.

Nonne ut super can. Beda Ut domīs p̄dicatō vita tis. sublīt seruitus corporis. per quam tamē excelsior apparet doctrina tanq̄ per cāde labz lucerna.

Non est enim. Quasi nolite erubescere euangeliz: quia nichil occultū modo quod non fiat palam in iudicio. quando il luminabit deus abscondita tenebrarū. r̄ manifestabit consilia cor dū. vbi vobis a deo laus. illis autem pena eterna.

In qua mensura. Hiero. Etenim sedī mensura; fidei vīcū. q̄ diuiditur intelligentiā mysteriō p̄. r̄ adiūcietur nobis tonum fidēi. etiam adiūcent virtutes. Qui enī habet dabitur ei: scilicet qui fidem habet. habet virtutem. r̄ qui habet opus verbi: habet intelligentiam mysteriū. Et econtra qui non habet fidem. deficit virtute. r̄ qui nō habet opus verbi: ei in telligentia caret. r̄ qui non intelligit iam auditum perdit acī non audisset.

Hic est regnū. Hieronimus. Scriptura diuina per ternas similitudines mōstrat celestia sacramēta: sicut totum euāgeliū corpus constat. Regnum dei est ecclesia que regitur a deo. et ipsa regit homines et via calcat. vt cētrō habens sub se militēs. Homo iaciens semens filius homis est. Semen est verbum. Terra corda humana. Dormitio hominis. mōris est saluatoris. Exurgit semē nocte et die: post sōnū christi numerus credentium p̄ prospera et aduersa magis magis germinauit et crevit in opere.

dum nescit. Tropica est ista locutio et in divinis creberunt nescit. id est ne scire nos facit quis fructu in fine afferat. dum dicit; Qui perseveraverit in finem: hic saluus erit. Ulro enim terza fructificat: dum voluntates nostrae tenuis expectat dicens; Si vis peruenire ad vitam serua mandata. Primum herbam id est timorem. Initium sapientie timor domini. Deinde spicam id est pignitentia lacrimosa. deinde p. f. s. charitate. Plenitudo enim legis est charitas: et cum pro f. m. f. Felix est mors vel iudicium quod secat omnia. Quia adest messis: i. p. sumatio seculi in qua iusti gaudebunt qui in lacti mis seminauerunt.

Hic ut granum sy. Hiero. Hoc semine iterum parat grano sy napo quod minimus in timore est: magnum in charitate que maior est omnibus oleribus: qd' deus caritas est: et ois caro senum: et qd' infirmus est olera manducet. Et facit ramos misericordie: et compassione: cui sub umbra qui sunt celi animalia electantur habitare.

Seminatum est. A christo siue ab homine in terra vel in agro: id est in corde suo. Hic homo est sensus noster et animus qui sustentat granum predicationis humore fidet: facit pullulare in agro peccatoris sui.

Minus est o. Quasi temptabilia predicans: et primo non creditur: qd' predicat deus hominem mortuum crucifixum: hoc est quod est in terra minus est oibus semibus que sunt in terra. Et cum natu fuerit ascedit in arboarem et fit maius omnibus oleribus: et facit magnos ratiocinatores ex ipsa predicatione nescientes. Rarus miserico die et compassionis.

Protectore dei: de qua sub umbra illius quod est in terra. Ita ut possint sub umbra eius aures celi hitare. Et talibus multis fabulis loquebat eis verbum: put poterant audire. Sine parabola autem non loquebat eis. Seorsum alia dignis intelligere. Appropinquante occasu veri solis. Dia. Et ait illis in die illius cujus sero

Oleribus. B. Philosophicas discipulis: que quanto appetitus excruciant: viliores sunt: quia sicut olera herbae cito decidunt.

Sine parabola. Non quod nullum sermonem turbis apertum faceret: sed quod nullus sermo eius invenitur in quo aliquid parabolam non inueniatur.

Seorsum autem disci. Hiero. Illi enim digni erant audire mysteria in intimo generali sapientie: qui remotis cogitationibus tumultibus in solitudine virtutum permanebat. Sapientia enim est in tempore occidendi.

In nauim. B. Allegoria. Mare: seculi gestus. Nauicula: crux qua mundi fluctus ascendimus: et ad litus patricie celestis pervenimus. Aliig naues quod cum domino fuisset: nec in altum ducit: nec tempestate perulisse dicuntur: eos significant: qui ita fidei dominique crucis imbuuntur: ut tanquam rudes nondum tribulatione pulsati suscepimus fidei mysteria in pace seruent. Vel eos qui post tribulationem crebras processas ad tempus pacis serenitate vinnit: erant enim fortis illi naues nuper factae: et in portu tantum tenuit: vel post mari pericula ad portum reducuntur.

In puppi. Hieron. Puppis mortuis pellito vino s. pertinet: et fluctus orci: et ligno solidatur: id est: cruce et morte domini salvature ecclesia. **H**iero. Puppis initium est sancte ecclesie in qua dominus dicit morte corporali quod nunc dormiet: qui: c. s. Communitur vento et mari: de quo dicitur: Tu dominus potestati maris. Ventus et mare demones et persecutores sunt: quibus dicitur: tace: quando presul edicta iniquorum regum ut voluerit: quod non est bonis ut dirigat gressus suos. Tranquillitas magna: paix ecclesie post pressuras: sine theoria post actum: vitam.

Dormiens. B. Discipulis nauigantibus christi obdormit: quod fidelibus regni futuri quietem meditantibus: et spissantibus secundo statu vel remigio: preconatus: mundi flue post terga iactantibus subito Christi passio aduenit: quod ascendente puppim crucis vestimentis mortis caperet: fluctus blasphemantiam demoniacum excitati: pellentes surgunt: quibus tamen non turbatur eius patetia sed discipuli turbantur trepidant: periclitantur.

Mora. Cum signe crucis imbuti: mandum relinquere: dulciorum: iacuimus: quemcumque. Ideo non est tibi: cure illi. Magister non ad te pertinet: qd' a morte per mortem destruxit eum qui habebat mortis imperium. qd' perimus: Et exurgens: minima. qd' Judeus et rabbi per resurrectionem repperit: que capit quatuors clamauit: si filius dei: et descedat nunc de cruce. Impactum ut de dyabolo. Persecutoribus tuis est vetus: et dixit marcus. Iace ob mutesce. Et cessavit vetus: et facta sapientia in ecclesia post pressuras: uel theoria post actum: est tranquillitas magna: et ait illis: Quid timidi estis? Nec dum habeatis fidem. Et timuerunt timore magno: et dicebant ad alterutrum. Quid putas est iste: quia et venus et mare obediant ei.

ma animata: ut mentiuntur heretici: sed maiestate conditoris: que nobis insensibilia: illi sunt sensibilia.

Quid timidi. B. Quasi quid me presente timetis. Cuilibet est quod per resurrectionem exprobavit incredulitatem illorum: et dubitacionem cordis: quod bis qui viderunt eum resurgere non crediderunt. Et item. O stulti et tardivi corde ad credendum: in omnibus que locuti sunt: probete. Nonne opertuit sic pati christum: et intrare in gloriam suam?

Et timuerunt. Matthaeus. Porro homines mirati sunt dicentes. Qualis est hic? Non ergo discipuli: sed alii qui in mari erant mirabantur: de eo dubitantes: cui mare et venus obedirebant. Vel etiam ipsi discipuli recuerunt homines dicti: quia secundum vocerant potentiam salvatoris.

Berkenorus. Et in non gaad in tribus popis: papirat: luit: signo predictando cultare deponit: sine aduena appropinquans intercessione: ipse in portu: coloni: b. dyalo: lami quo dui incole: b. caput: qui erat longe facti: et sp. in latitudine dyalo: domo in sp. 3. domo ille: tege: radulas est populus: genitum que numerat: apelles: etiam saepe immundus: sanctorum: yedobat: et nominatus: nec legem naturae: nec vestem: nec ligamentum: cui logo nomen dicitur: a dextera pars que est dyalo: huic pars: excedit: dyalo: line re spectu: milie: et illi in inferno: mons sufficitur: ab his malis: fugit qui palebat: et agitato: et fulminatus: sapientia: ferre: probat. Cenac: calvus: 3. latens et cypri: g. quis: da: reges: genitum significantur: quod pectorum: in reper: publica: co: habebantur: Ropis: ceteris: et locis scribit: iudeo: agitatur: a domino: in teatro: quia transfiguratio illi: legib: ad calcera: in pectora: rapit: quod iam vulgaret: et ostendit: confundend: C. Quoqua? B. Dignum: tem: tu: et a labore: omni: effice: et tanto dimic: et gaudi: quanto possit: et datus. Quod tibino: me est: sed: non: quod: nolens: inter: ex: se: et confusa: p: blita: pote: quam: tolere: virtus: carnis: gracie: apparat: Sed: etiam: sacerdotes: solent: dicitur: non: alter: omne: quod: a: dymonib: vigilantes: comitem: et: Lago: B. S. hinc mancipatum: cui: co: hinc: bonum: in: babylon: hinc: sol: in: bierusalem: nata: et: illa: confusio: et: gaudi: gaudi: et: fid:

Gerasenorum. B. Gerasa vix insignis arabie trans iordanem iuncta mōti galaad in tribu manasse. non longe a stagno tyberiadis in quo porci precipitati sunt: significat gentes quas p̄ resurrectionē suā dñs missis predicatorib⁹ visitare dignatus est. Unde bene gerasa sine gergesi: colonū enciens. sine aduena.

Appropinquans inter pretatur: q̄ gentiū p̄ pul⁹ colonū s. dyabolum a quo diu incolebat expulit: et qui erat longe factus est p̄ p̄ in sanguine christi.

Homo in spū

3. Homo iste resperatissimus est popul⁹ gentiū quē enumerat apostolus. Eclat. superbo. immundus. sanguinari⁹. ydolatra. ignominiosus. nec lege nature. nec dei. nec humano timore ligatus. cui legio nomen est. idēcēz milia quē cadunt a dextera patris quē ē christus. huic grec porco creditur. bi sine respectu misericordie sit in inferno per imperium immaturae mortis suffocantur. Ab his multis fugiunt qui pascebāt eos. flagellato enī stultos. sapientior fit vel predeator.

Catēnās. B. Catēnās et cōpedib⁹ grāves et durae leges gentium significantur: quib⁹ peccata in re eorū publica exhibebantur. Rupris catēnās (ut lucas scribit) subito agebatur a dēmonio in deserto: q̄ etiā transgressis illis legib⁹ ad ea scierāt cūpiditate raptabantur quib⁹ iam vulgarem excederent consuetudinē.

Torquas. B. Magnum tormentum ei a lesiōe hominis cessare. et tanto dimittit grām quanto possidet dūtius.

Quod tibino me est? Bed. Non quasi nescius interrogat: sed vt confessus publica peste quam tollauerat: virtus curantis gratior appears. Sed etiam sacerdotes nostri temporis qui per exorcismū dēmones ejiciunt solent dicere: non aliter patientes posse curari. nisi quantū sapere possunt omne quod a dēmonib⁹ visū. auditū vel quolibet sensu corporis aut animi vigilantes. dormientes ne pertulerunt patenter p̄fiteantur.

Legio. B. Significat populi gentilem innumeris ydolatrię cultib⁹ manipulatum. cui contra est. multitudinis cre. e. cor. vnū et anima una. Unde bene in babilonis constructōe linguaꝝ vītas per spiritum superbie scissa in iherusalem per gratiam spiritus sancti linguaꝝ varietas est adunata. et illa confusio et hec pacis vīsio dicitur: quia electos in pluribus linguis et gentibus vīa fides et pietas toto orbe pacificando confirmat. repro-

bos aut plures secte q̄ singulī dissociando confundunt.

Mitte nos. B. Lucas: Et rogabāt eū ne imperaret illis ut in abyssum irent. Sciebant ergo aliquando futurum ut per aduentum eius mittentur in abyssum. non futura p̄diuinantes; sed prophetā in se dicta relevantes. ideoq; gloriām christi quam mirabantur: ad suam tenebāt damnationem.

In porcos. B.

Porci significant homines immundos qui vocis et ratōnis expertes in monte superbis pascuntur. et lutulentis actibus oblectantur: q̄ bus per cultum ydolorum possunt dēmones dominari. Nam nisi quis porci more vivent: in eum dyabol⁹ potestatem non accipit. nisi forte ad probādū non ait ad perdendū.

Grec preci. B.

Quia iam clarificata ecclesia et liberato populo gentium a domino num dominatione in abditiis agunt sacrificios ritus qui christo credere noluerunt et profunda curiositate submersi.

Ad duo milia.

Be. Erubescat manus si te eadem substantia et ex eodem auctoritate dominū bestiarū q̄ sunt anīg: qm̄ ob vni hōis salutē duo in porcoꝝ suffocantur.

Qui aut. Quia

quidā p̄imates impiorū q̄ suis xp̄ianā legē fugiant: potentia tamē stupendo et mirādo p̄gētes p̄dicant.

Et uidet illum

B. Lucas sedente ad pedes ei⁹. qd̄ sit: eos q̄ a peccatis correcti sunt fixa mētē intētione vestigia salvatori q̄ sequuntur intueri.

Vestitū. Virtu-

tū studio. qd̄ resana mēte p̄diderat. Vn̄ fili⁹ pdigus ad p̄iem rediens: mori stola p̄ria cū anulo induit: q̄ q̄ s̄ho corde penituerit

pōt donāte xp̄i grā pristina iusticie opera de q̄b̄ ceciderat cū anulo inuolatō fidei recuperare.

Et timu. Dulti enī antiqua suavitate delectati honorare se sed pati nolle xp̄ianā legē dicunt: q̄ eam implere non possunt. admirantes tñ fidelē populū a pristina cōuersatōe sanatū.

Erogare cē. B. Ut petrus. Ex a me dñe: q̄ hō peccator sum.

Metangāt archā dei: vt Dza.

Vade. B. Sic quisq; post resurrectionē p̄corū in p̄sciam bonā redeat et ppter alioꝝ salutē euāgelio seruat: vt post cū christo quiescat: nedū p̄ propere vult iam esse cū christo: negligat p̄dicationis mysterii fraterni.

redemptioni accommodatus.

Hiero. **D**ō sanat mittit in dōmū suā. id ē. in spiritualē legis obseruātiā. et p̄dīcat in decapoli. i. obseruat dectogū dū a romano nūc regno pertinet inde. id ē. sunt de ecclēsia. q̄ etiā in lrā tantū pendet dectologi. q̄ moralia ad lrām obseruāndā sunt.

B. **D**atihe duos. Marcus et lucas vnum a demone curatum dicunt: q̄r vnu eoz clarioris nominis et famosior. et deo curatio eī est famosior Allegi. **D**uo gentes si gnificat d̄ duob̄ filijs noe. **C**ū enim noe tres filios genuerit: vñ as sumptus est in posselli onem tei: duo ydolis dediti.

Et enenit quidā

Hiero. **P** b̄ **J**ayrus archisynagoḡ venit: q̄ cū irrauerit ple. gē. tūc o. s. f. **J**ayrus il luminās vel illumināt id ē. iudaicus populū vmbra l̄ḡ d̄p̄ta sp̄ illustratus et illūtus. p̄cides ad pedes. i. ad incarnatōm ihesu se bāiliās. rogat p̄ filia qui sibi vinit a iōs vi uere facit. **A**brahāz et moyses et samuel ro gāt. p̄ plebe mortua. et sequitur ihesu preces eorum.

B. **J**ayrus illumina nans vel illūminatus q̄ verbis vite populū illūnauit. et vt b̄ posset a spiritu sancto illumina natus est.

Maria filia. **B**. **L**ucas: q̄r filia vnicā erat illi fere annoz. xij et hec moriebat. **F**ilia archisynagogi ē syna goga sola legali insti tutōe p̄posita. q̄si vni ca moysi nata. **H**ec xij anno. id ē. tempore pubertatis appinquā te moriebat. q̄r not i litera. p̄p̄het educata postq̄ ad intelligibiles annos p̄uenit. et spūalē deo sobolem generare tebuit. subito erorū languore cōsternata: spirituales vias despe rabili obmisit.

Et comprime

bant euz. **D**um ad puellā sanandā vadit: a turba p̄primitur. q̄r indeq̄ salutis monita p̄bens. quibus egram eoz p̄scientiam erigeret noxia carnālium populorum p̄suetudine grauatus est.

Et mulier. z. **P**ergente domino ad filiam archisynagogi: mo. bosa mulier annis. xij. p̄ergrit sanitatem. et post filia sanata est. et lucitata est: q̄r sic dispensata est salus humani generis: vi p̄mo aliqui ex iſl̄. teinde pleni tudo gentium. et sic omnis iſl̄ salus fieret.

B. **N**otandum q̄ puella duodennis et mulier. xij. annis sanguine fluxit. Id ē. quādo hec nata fuit illa infirmari egit. Una enim pene eadēq̄ sc̄i gate. et synagoga in priarchis nasci et gentes p̄perunt ydolatria fedari.

B. **M**ulier sanguinaria a domino curata ecclēsia est d̄ gentib⁹ ingenti carnaliū delectationū fluxu polluta. et iam a c̄tu fidelis segregata. **H**ec dum christus indeam sanare discerneret: iam paratam alijs q̄r. p̄missam s̄ latem spe certa p̄uenit.

Medicis. **B**. **F**alsis theologis. phyllophoris. legum secularium do-

ctorib⁹. qui se vtilia viuēdi p̄cepta dare. p̄mittebant. **D**emones quoq̄ q̄tasi hominib⁹ p̄sulendo se. p̄ teo colendos ingerebant. quib⁹ audiendis quanto magis naturalis industrie vires expendebat: tantomius sanari poterant. **S**ed cum audissent populū iudicōz egrotasse. et verum medicū de celo re nisse. c̄perūt languoris sui et sperare et inquirere remedium.

Clenit in turba retro. **B**. **S**i q̄s mihi m̄strat me sequat. Et alib⁹ Post dñm dñm ambulabis. **V**el q̄r dñm p̄sentem in carne non videt. sed

post ad fidei agnōis

gratiam peruenit. et ta

cti. id est. participati

one sacramentoꝝ eins

meruit sanari a p̄cis.

Fons quippe sanguinis

origo peccati. primor.

dūm immūde cogitati

onis. ex quo omne pec

cātum oritur. **S**ed dō

minus non solū opera

sed et verba mala et co

gitationū radicē sacra

mentis euāge. iēsū q̄s

suis vestimentis. sōtē ob

sceni sagūs emādat.

Tetigit. **B**eda.

Sola fideiſi m̄ dñm

tangit. quez passim co

mitans turba p̄primet.

Quiā qui diuersi u

ordinatē glomerantī

heresib⁹. vel pueris

moribus grauatis. solo

fidelis ecclēsī corde rā

gitur. vnde. **N**oli me

tangere; nondum em̄

ascendi ad. p̄. mēnū.

Quiā veraciter tang:

re est eum p̄fēc̄. p̄. cre

dere.

Hiero. **S**eptimā

vitē suscitat mortua

sed inter viam tangit

fimbriam mulier sang

uinaria. quez cum salu

te substātiā i medicos

nichil p̄ficiētes p̄dide

rat. **S**eptimā die req

uit deus ab omni ope

Qui suscitat mortua i

t̄z s̄cīniū forj cū tur

bis flux̄ s̄lāguis ferili

tatem facit. **V**ñ ad ec

clesiam geniū. **L**gate

sterilis que non paris.

Retro accedit. i. post

resurrectionē fimbriaz

tangit. acsī cimbala et

malapūca q̄ p̄dēt in

extremis oīs lūmī sa

cerdotis tunice. **C**imbala confessionē. malapūnici in martij voluntatem

significat et vītūm candorem.

Mulier aut̄. **B**. Ecce q̄ tendebat interrogatio: vt mulier s̄. p̄siteatur

veritatem diaturne iſfirmitatis. et subite credititatis et sanationis. et ita ipsa

p̄firmaretur in fide. et alijs p̄beret exemplum.

Ad huc eo lo. **B**. **M**uliere sanata statim nūciat puella mortua: q̄r

ecclēsia gentium a labo vītorū curata. et ob fidei meritum filia nominata:

ptinuo synagoga perfidig letō resoluta est: q̄r in christum non creditit. et

inuidit: q̄r ecclā credere doluit.

Maria filia tuq̄. **B**. **M**ulti enī hodie statū synagoge vidētes. restau

rari posse nō credūt. et p̄ restauratōne eius supplicandum esse non estimant.

Sed quod hoib⁹ est impossibile: deo est possibile. vñ sequit. **I**c aut̄. z.

Archisynagoḡ. Archisynagoḡ c̄q̄ ē doctoz legi de q̄b̄. sup ca

mo. iſcri. et p̄ba. **Q**ui si credet noluerit. et subiecta eis synagoga salua erit.

Et non admisit. **B**. Blasphemis et irrisorib⁹ non sunt revelandā

mystera sed fidelib⁹ qui honorent. Unde alibi iustificata est sa. a. f. s.
Flentes et ululantes. **B.** Lētent⁹ omnes qui sperant in dñō ⁊ in
 eternū erubebit. ⁊ ha. in e. **H**anc lēticā merito infidelitas synagoga ami-
 sit. ⁊ ideo inter flentes ⁊ ululantes mortua iacet. **S**ed ihesus eam funditus
 interne nō patitur. vñ sequit⁹. Et ingressus ē.

Non est mortua. Michi in cui⁹ dispositōe ⁊ anima recepta viuit. ⁊
 caro suscitada quiescit. **H**inc mos est christianis vt mortui qui resurrec-
 tio dubitans dormi-
 entes vocentur. unde.
Nolumus vos igno-
 fr̄s te. to.

B. Cum ania que
 peccaverit moriat⁹ ea
 tñ quā dñs ad vitam
 eternam preuidet nob̄
 quidem mortua fu. se
 sed ei obdormisse non
 incongrue dici potest.

Ecclitis omni-
 bus. **Beda.** Doy.
Luba ejus ut puel-
 la suscitetur. qz nisi se-
 culari curaz multitu-
 do a corde ejiciat. aia
 que intus iacer mortua
 non suscitatur. **D**uz enī
 se per vñuersas cogi-
 tationes spargit. ad cō-
 sideratēm sui selenul-
 latenus colligit.

Chabitatumi
 In syro sermone quez
 euangelista ponit. non
 plus est qz puella sur-
 ge. **S**ed forte ad vim
 dñice iussiōis exprimē-
 dam hoc addidit. tibi
 dico surge. ⁊ magi sen-
 sum loquentis qz xba
 intimare curauit. **Sic**
 sepe apostoli et euāge-
 lis⁹ cum aliquod testi-
 moniū assūmūt. magi
 sensum qz xba ponūt.

Hiero. Ad puel-
 lam dicitur thabitacu-
 mi. i. puella surge. Ar-
 chisynagogō dñ. filia
 tua mortua est. **Ihs:**
 non est mortua. s̄z dor-
 mit. vñtrunc⁹ est. mor-
 tua robis; sed michi
 dormit. **A**nnorum. xij.
 erat puella. ⁊ am. xij.
 mulier perplexa. pecca-
 ta incredentiū apparēt
 in initio fidei credētiū
 vñ dñ. **C**redidit abra-
 deo ⁊ rep. ē i. ad in-

Beda. Moralt.
 N̄ ips⁹ tres mortuos
 suscitauit; tria genera ania significat. **P**uellam suscitat adhuc in domo
 clausam. i. ania p̄sensū tñ non actum delectationi male p̄bente. Ju-
 venem suscitat iam extra portā delat⁹. i. peccatorē qui p̄sensū iam pdixit
 ad actū. **S**uscitat lazari iam fetenē. ⁊ longa p̄suetudine peccandi animā
 male olenem. ⁊ alios fama corrumptē. **P**uella paucis alloquit⁹. qz eam
 facile resuscitat quā ⁊ mortuā negat ⁊ animā simile cito resuscitari demon-
 strat. **J**uvenem plurib⁹ corroborat: cū dicit. tibi dico surge; qz tales animē
 aliqñ difficult⁹ reuiniscit. **A**d monumentū lazari fremit. turbatur. lacrima-
 tur. magna voce clamat. **L**azare. veni foras. **S**imil⁹ longa p̄suetudis pec-
 candi presus: vir ⁊ quasi cum labore suscitatur. **N**otandum quoqz qz pub-
 licā nota publico eget remedio. leuia aut ⁊ secreta possunt deleri penitentia
 eui ⁊ secreta. **P**uella i. domo iacens paucis arbitris surgit. ⁊ eis p̄cipitur

vt nemini dicant. **J**uvenis extra portam turbā multā comitante ⁊ vidente
Lazarus de monumento vocatus intantū innotuit: vt ppter hoc turbe cui⁹
 palmis dñō occurserē. ⁊ multi abierunt ex indeis. ⁊ crediderunt in ihesum.
Quartum mortuū annunciente discipulo audiuit: sed qz viui qui pro eo
 p̄carent⁹ defuerūt: dimittit inquit mortuos sepelire mortuos suos.

Unde huic hēc. **M**ira cecitas. In factis ⁊ dictis christū cognoscere possunt: ob solam generis noticiam contempnunt.

Faber. **B.** Qui
 operatur igni ⁊ spiritu
 Unde ipse baptiza-
 bit vos i igne ⁊ spiritu
Faber ē qui fabricatus
 est auroz ⁊ sole.

Diero. **F**ili⁹ fa-
 bri vocatur. ⁊ hoc my-
 sticum. s. fabii qui fa-
 bricatus est auroram
 ⁊ sole. ecclesiam pri-
 mam et sequentem. in
 quarum figura mulier
 ⁊ puella sanantur.

Non est pro-
 pheta ic. **P**rope na-
 turale est cives ciui-
 bū inuidere: qz non opera
 sed infantia⁹ quam vi-
 tere recordantur.

C. Comitat⁹ sepe
 vilitas originem. **V**t
 quis ē fili⁹ ysai: **S**ed
 humilia dñs respicit.
 ⁊ alta a longe cognos-
 cit.

Et non poterat
 Ne cives incredulos
 p̄eius p̄dempnaret. fa-
 ciens multas p̄tutes.
Vel. qz in patria sua
 despiciunt: paucas ibi
 p̄tutes fecit ⁊ signa: ne
 penit⁹ excusabiles sint

Maiora quotidie in-
 gentibus signa facit:
 non tam in corp⁹ sa-
 natione qz animarum

Et mirabatur.
B. Non quasi te im-
 prōiso: sed quasi mi-
 randū ondit: qz nec p̄
 p̄tis credit⁹. nec ipsi
 quē p̄ntem cernūt.

Et conuocauit
 XII. **H**iero. **V**itunt
 xij. apli. ⁊ datur eis po-
 tentias p̄cepta. to cen-
 di vt comitetur p̄bum
 siml⁹ ⁊ factū. ⁊ cū p̄mis-
 sis inuisibilis p̄tutes
 misceant. ⁊ sic cum vñ-
 gunt egros oleo infir-
 mitatem fidei virtute

torroboant.

Et dabat illis po. **B**enign⁹ dñs ⁊ magister nō inuidet discipul⁹ et
 servis potestate suā. **S**ed ipse potestate sua agit: illi sua infirmitate si quid
 agunt ⁊ dñi virtutē p̄fient⁹ dicētes: in ihesu nomine surge ⁊ ambula.

Ne quid tol. **L**ata sit in dñō fiducia. ⁊ nichil deesse certissime sciāt
 ne dum sibi p̄vident temporalia: min⁹ alijs p̄uideat eterna.

B. Matthēs ⁊ lucas memorant dñm discipulis dixisse. vt nec virgā
 ferent. marcus ne quid tollerent nisi virgā. **S**illi realiter virgā accipiūt
 marcus per virgā potestate accipidi necessaria a subditis intelligit.

Calciatos sandaliis. **B.** Ut p̄e neqz tec⁹ sit neqz nud⁹ ad terā
 id est. nec euāgelium occultetur. nec terrenis commodis invitatur.

Ne induerentur duabus tunicis. **B.** Quod est vt simpliciter

ambulent non dupliciter.

Excutite pul. **B.** Multis excutitur te pedibus in testimonium laboris sui quod ingressi sunt cimitate quod predicatione vobis ad illos puerit. **V**el quod nichil ab eis acceperint ad victimum necessarium qui euangelium spuerunt.

Et ungebatur. **B.** Jacobus dicit. Infirmatur quis in vobis: inde per eccliam et super eum et oportet. **V**nde patet ab apostolis hunc modum esse traditum ut energumini et alij egroti vngatetur oleo a pontifice presocrato.

Et audiuit. **B.**

Lucas. Audiret hebreus trachia oia que siebat ab eo et hesitabat eo quod dicebat a quibusdam quod iohannes resurrexit et mortuus a quibusdam vero quod helyas apparuit. **V**nde intelligendum aut confirmatus cum ex alio verbis credendo dixisse: ant adhuc hesitando quem ego decollam. **Z.**

Nqua iohes bap. **Z.** Heda. **M**ira contra dominum inuidia indecumque iohannem de quo dictum est: quia nullum signum fecit: potuisse resurgere nullo attestante creditur. **I**hesus signis et vobis approbatum cuius mortem elementa tremerunt et resurrectio et ascensionem angelorum et apostoli viri et secundum predicauerunt resurrexisse: sed sublevatum esse furtum credere maluerunt.

Philip. fris. **B.** Vetus historia narrat philippum maiorem herodis frusum filium et fratrem herodis sub quo passus est dominus et duxisse herodiam filiam aethra et postea aethram ortis similitudibz filii suum tulisse et herodius inimico philippi in dolorum ipsum nupris copulasse. **E**gipsius vel iosephus tamem legat alter.

Non licet. **Z.** **H**e. Qui venerat in spiritu et virtute helyas herodem arguit et herodiam: sicut helyas Achab et Jezebel maledicti apud regem peritam et immemor est precepti dei.

Beda. Soli herodes et pharao leguntur natalis sui diem celebrasse et vterque solennitatem sanguine sedasse. **S**ed herodes tanto nequius quanto sanctum et veritatis doctorem et regis celestis preconem occidit: et pro voto saltatricis caput occisi ante conuinas inferre non puduit. **P**harao pectorantem eunuchum occidit. **V**triusque tamem exemplo melius est et vilius nobis die mortis semper commemorando timere: quod diem nativitatis luxuriam celebrare. **H**omo enim ad laborem nascitur: et sancti per mortem transiunt ad requiem.

excute puluerem de pedibus vestis in testimoniis illis. **E**t excutes

predicabat ut penitentiam ageret et demonia multa eiiciebat: et vni-

gebant oleo multos egros et sanabuntur. **E**t audiuit rex herodes.

Sebastia. Non est fas lucernam abscondi sub modo manifestus enim factum est nomine **S**ebasti: **T**unc vero sentit de resurrectione quod se maiori potuisse sunt sancti futuri post resurrectionem eius et dicebat: **N**qua iohannes baptista resurrexit a mortuis: et propterea virtutes operantur in illo.

Alli autem dicebant: quia helyas est.

Sebastia. **E**sset non dominus prophetaz est quasi unus ex prophetis. **T**unc pronuntiatio uel affirmativa uel dubitativa.

Nquo auditio herodes ait. **T**u quem

Sebastia. non per frontam: expresse pronuntiat ego decollauit iohannem hic a mortuis resurrexit. **I**pse enim herodes misit ac tenuit iohannem: et vincit

eum in carcerem propter herodium uxorem philippi fratris sui:

quia duxerat eam. **D**icebat enim iohannes herodis: Non licet tibi habere uxorem fratris tui. **H**erodias autem insidiabat ei et volebat eum

occidere nec poterat. **H**erodes autem eni*m* tenuit iohannem sciens eum virum iustum et sanctum et custodiebat eum. **E**t audito eo multa facie

Sebastia. **E**ntra.

in disco et decollauit eum in carcere.

Sepsum **L**egis et attulit caput eius in disco. et

Eccliesia de gentibus dedit illud puerelle. et puerella dedit

Synagoge matri sue. **N**quo audito discipuli eius

venerunt et vulerunt corpus eius. et posuerunt illud in monumentum. **E**t

conuenientes apostoli ad Ihesum

Et iurauit. **B.** Non excusatatur a periurio per iuramentum. Ideo enim forte iurauit: ut occasione inueniret occidendi. **E**t si illa patris aut matris interitum postulasset: non utique precessisset herodes.

Et contristatus. **B.** Consueto more scripturam contristatus non re sed multorum opinione. Sicut et ipse ioseph ab ipsa quod maria dicit pater iste tu: sic tristitia herodes: quod discubentes probabant. Dissimilator mentis sagittaria praeferebat in facie. leticia celabat in mente. **S**celus iuramento excusabat: ut sub occasione pietatis impius fieret.

Caput eius. **B.**

Hieron. Caput legis quod est christus: ab corpore absceditur: per prius i. a iudaico populo et datur puerelle te genti: id est: romane credentes: et puerella dat matre sue adulterum: id est: synagoge in fine creditur. Corpus iohannis sepelit: caput in disco locatur: littera humo tegitur: spiritus in alta ratione honoratur ac sumit.

B. **J**ohannes capite minoratur: id est: fama illius qua christus a populo credebatur minorari ostenditur.

Christus in cruce erat tauratur: quia qui propheta tam credebatur te: et dominus propheta nisi credidit: latro accusat: Quodammodo recedit a formicis: regulus deinde miratur: Rabdopoulos filius suos.

Z. Non in bona vita accidit: ut in bona vita nostra ab hominibus nominetur: atque a paulo et iudeo peribit: quod milia hominum regere non possunt: sed a seipso et a corpori: statim in altari.

Et tulerunt corpus. **B.** Iosephus

narret iohannem vinctum in castellum maceronta adductum: ibi truncatus. Ecclesiastica narrat historiam in sebastie: ut palestine que dicta est quondam samaria. Tempore vero iuliani paganos inuidentes christianis quod sepulcrum eius solitudo frequentabat: monumentum innassisse et ossa eius per cam posuissent: et rursus collecta ignis cremasse: ac denovo per agros sparisse. Affuisse tamem ibi de berosolimis monachos qui immixti paganis ossa legentibus matimam eorum partem congregauerunt: et ad philippum berosolimam tulerunt: et ille misit ea Athanasio alexandrig viribus episcopo: et ibi posita seruata theophilus intente theodosio omnibus gentibus phanis destrutis: expurgato a sordibus templo serapis ossa eadem ibi posuit: et basilicam in honore sancti iohannis consecravit.

Et conuenientes et. **B.** Hieronimus. Ad locum unde exiunt fluminna redirent: deo gratias semper referunt super his quod accepissent.

Dominia que. Non solum que ipsi egerant et doceuerant apli dno re nunciant: sed etiam que iohannes eis docentibz passus sit. Vel sui vel eiusdem iohannis discipuli sicut mattheus scribit. vñ sequit. Et ait illis.

Teneite seorsum. B. Non solū requietōis causa: sed mystice signi ficat q̄ reliqua indea que sibi prophetie caput abstulerat non credendo in de erto ecclie que virū nō habuerat: ubi cibaria. q. panē et pīscī epulas esset largitū. Ibi enī predicatorēs sancti qui apud indea nō credentē sed.

tradicēnē dū grāni tribulatōe premebanē

requiē adepti sunt te gēnō fīdi collata

Veite seor. Seor sum ducit quos elegit

vt inter male ymētes mala non attendant

vt loth in sodomis. et iob in terra bus. et ab

dias in domo achab.

Et ait illis: requiescite

pīscīlū vt aues in ra mis synapis. Pūsilla

bīc requies sanctis: lō

lō labor. s̄ p̄d̄ ill: vt

regeſat a laboribz suis

Erant enim sc̄.

Hiero. In archa noe

anīalia que int̄ erant

foras mittebat. et que

foris erat int̄ erumpē

bāt. Hic in ecclie in

das discessit. latro ac

cessit. Quādū recedit

a fide: nec ecce requies

est sine merore. Rach

el plorans filios suos

sc̄. Non est hic pūni

um in quo bibat vīnū

nouū. c̄ cantabit cāti

c̄ nouū in celo nouō.

et in terra nona ab ho

minibz nouis: cuz qn

q̄ panibz et duobz pī

scīs quīq̄ milia ho

minī respere rit̄ pa

scent. c̄. xij. cophini o

ctanaztute fragmenti

pleni colligunt. c̄. sūt

sup thionos. xij. vi. xij

tri. s̄. q̄. sunt fragmē

ta abrahā ysaāt et ia.

q̄ reliq̄ ist̄ sal. si. q̄

facie ad faciē tēū vi

debin. q̄d̄ in lege mo

yīl. p̄p̄bīs et p̄almīs de christo legimus. Vñ post quartā vigiliā noctis

p̄ficit christus ihesu tumorē maris ambulans sup illud. et dicit:

Confidi te ego sum: q̄ cū videbim̄ sicuti est. tūc cessabit ventus et p̄cella ihesu sedet et regnate in nāi que ē vñiversal ecclie.

Abierunt in desertū. B. Detendo solitudinē fidem turbaz an se

sequatur explorat. et exploratā digna mercede remunerat. Turbe aut̄ non

ūmentis nō veibulis: sed p̄p̄io labore pedū iter deserti aripiunt. et salutē de

sidenī osidit. Rursus ipse excipiendo fatigatos. docēdo inscios. sanando

egrotos. recreando ieiunos. quantū denotione credentū delecteſt̄ insinuat

Et pedestres. Nota q̄ nō in aliam maris ripam sine iordanis nāi

go peruenēt. Sed trāsito aliquo freto. vel stagno. prīmos eiusdem regiōis

locos adierunt: quo etiā pedestres indigenē puenire poterūt.

Et miser. i. B. Qūo miser? sit mattheus plenī exponit hoc modo.

Et miserus est eis: et curauit languores eoz. Hoc est enī pauperū et nō ha

bentū pastore veraciter misereri. et viam veritatis aperire. et languidos cura

re. et ieiunos reficiendo ad laudē superne largitatis animare. que sequentia

eum fecisse declarant.

Et cū iam hora. Pie declinata saluator turbas reficit: q̄ vel fine se

culi propinquante. vel cum sol iusticē pro nobis occubuit a dūtina spīr

talis in die sumus literati fame.

B. Alleg. Christū telecta gentiā pētenē multe fideliū caterne relicta

menibz prisē p̄uersatōis neglectoq̄ varioz dogmatū p̄fisio sequuntur: et cū primū not̄ in indea tensū tunc exaltat̄ ē sup celos et super o. ter. g. ei?

Date illis. Provocat apostolos ad fractōz panis: ut illis se n̄ habe

re testab̄. magnitudo signi notesceret. et insinuās q̄ quotidie per eos ieu

na corda sūt pascēda cū eoz exēpl̄ vel xp̄bis ad amāda celestia suscitamur.

Notandū q̄ b̄ pa

nū miraculū iobs scrip

tuus p̄misit q̄. primū

ēēt pāscha. Matheo

7 mar. b̄ interfecio io-

hāne p̄tinuo eē fūm di

cū. vñ colliḡt iohēm

immunētē pāscha fūl

se tecollatū. et alio se

quente pāscha crucifi

xym dominū.

Quīq̄. B. Al

Quīq̄ panes q̄nīḡ

mosayce legi libri: q̄bō

divīnī ḡtētās p̄gnī

tio. mundi creatio. cur

sus labētis sc̄. et vera

deo fūēdi religio hu

manō genēt̄ inactuit

Duo pīscēs: p̄salīm et

gōbē: q̄ erudi. n̄ il lege

tei p̄p̄m de p̄missione

dīscē incarnatōis no

ne ḡtē dālcedē pāsce

bāt q̄bō tora vēter̄. t̄ se

ries p̄phēdit. Vñ op

tebar oīa ipleri q̄ sc̄p̄

ta sūt in lege moysi et

p̄phīs et p̄salīm te me

Et cū aquīs ill̄ sensū

et intelligēt̄ sc̄pturas

et intellectas fideliū au

ditoribz tradicēt: q̄. b̄

dīscē aplīc pānibz et pi

scībz et cōs̄ interne sua

uitat̄ dōno mīlīpīcās

turbis dīspītī p̄cepit.

Et b̄ h̄ iohēm panes

ordeaci dīcīt: q̄ cib̄ ē

iūmōt̄ p̄ marie rustico

rū q̄ serō p̄. q̄ inci

pītibz auditoribz aspi

ora et q̄ grossiora sit,

mittēda p̄cepta. Aīa

ll̄ xo bō n̄ p̄cipit ea q̄

sunt sp̄ns dei. et id oīs

miq̄ p̄ virībz tribūnes

dōna. et sp̄ ad p̄fectio

ra. p̄ocās; p̄mo. v. p̄anibz. v. mi. sc̄do. v. j. pa. iij. mi. reficit. tercio dīscīp̄l̄

sug carnis et sanguīs mysteria credidit. ad ultimā xō māḡ munere dat ele

cīs ut edant et bibant super mensam suam in regno suo.

Secundū contu. B. Dīversi dīscīb̄ dīstīcti ordīes ec̄cāz q̄ vñ

catholīcā faciūt. Per qn̄q̄genos et cētēnos. p. l. iubilei req̄es. qn̄q̄geāri aūt̄

bis dūct̄. c. fac̄. et iō vtrīsc̄ q̄t̄ p̄fēctōz līgt̄. s. cor. p̄is et mēt̄. Qui enī q̄e

sc̄it ab actibz p̄ūs: req̄em h̄z cor. p̄is. Qui aūt̄ a cogitatōibz ec̄ p̄uerb̄: req̄em

h̄z mēt̄. Vñ aūt̄ sup virīde fēnū dīscīb̄t̄ dei pāscāt̄ alimēt̄; q̄ p̄ studiū

abstīnēt̄ calcas̄ illeceb̄t̄ carnis audiēd̄ iplēdisq̄ verbis dei opā ipēdūt̄

ideo alij quīquagēni alij cētēni: q̄ requiescat̄ p̄t̄ a malo opere ut p̄

si etiā requies in mente.

Et acceptis quīq̄. Non bona cibaria creat: q̄ incarnat̄ nō alia

q̄ que scripta crāt̄ p̄dīcat̄: sed legē et p̄phīs mysterijs guida eē temōstrat̄.

Fregit. Et an turbas ponenda dīstribuit dīscīp̄l̄ suis: q̄ sacra sc̄s

doctoribz qui hec toto orbe p̄dīcēt̄ p̄t̄atefecit.

Et sustulerunt reli. B. Secretiora mysteria q̄ rudes capē neq̄unt

p̄fectiores diligēt̄ inq̄rūt̄. Nā per cōphīnos. xij. aplī. et per ap̄los sequēt̄es

doctores figurāt̄ foris tēspecti int̄ salutari cibī reliquijs ad aleāda hālīt̄

corda cīmūlat̄. In cōphīnis enī sermōz gerantur operāt̄. sed lēcōp̄nīs

fragmētōz impletuit; qui infirma mīndi vt fortia frāgat vel p̄fundat elegit.
Mūnq̄ mi. B. Propter quin̄ sensus corporis. Di dñm secuti si
 ḡificant eos qui in seculari adhuc habitu positi exteriorib⁹ que possident
 bene vti norunt. Qui recte quin̄ panib⁹ alnuntur; q̄ necessē est vi tales le/
 galib⁹ adhuc p̄ceptis instruant. Qui aut̄ mīndo omnino renūciant. et q̄ttu
 o; sunt milia et septē panib⁹ refecti. hoc est euangelica p̄fectione sublimes. et
 spirituali gratia intus erudit.

Et sta. co. Exem

plum dat nobis vt in,
 omnib⁹ bonis q̄ agim
 humani fauoris retr⁹
 butēz vitēz. ne nos
 opatio x̄tū ad con
 cupiscētā flectat tēpo
 raliū. Quod ipse dñs
 nobis insinuans. cum
 hi qui dñtutes eins ad
 mirabant regē eum fa
 cere vellēt. fugit in mō
 tez orare. crucifixorib⁹
 p̄mp̄t occurrit; vt sc̄
 parati sim⁹ ad aduer
 sa toleranda. canti ad
 blandimenta si arise
 rint. et ne nos si afflāt
 emolliendo recipiant
 crebris a dñō p̄cib⁹
 imploremus.

Ad bethsaidā.

B. Bethsaidā cīni
 tas est in galylea an
 dreg et petri et philiipi
 prope stagnū geneza
 reb. Sed marcus di
 cit peracta refectione
 venisse transfretū ad
 bethsaidam. Lucas;
 q̄ in locis bethsaidē fa
 cium fuerit miraculūz.
 Ait enim assumptis ill⁹
 seces. seor. in locum de
 sertum qui est bethsaid
 dg. Quod cum agno
 uisset turbē. sc̄ntē sūt
 illum. et exceptit eos. Et
 r̄sq̄ ad refectionem il
 lam. Sed forsitan lu
 cas desertū locum qui
 est bethsaidē non ipsi
 viciniam ciuitatis di
 xit. sed loca deserti ad eam pertinetis. Marcus enim dicit aperte q̄ p̄cede
 rent eum ad bethsaidam. vbi ipsius fines ciuitatis notat. Lucas vero qui
 non dicit in desertum locū qui est bethsaidā. sed qui est bethsaidē. forte nō
 ipsam ciuitatem sed locum desertum ad ipsam pertinetē intelligi voluit.
 Johannes dicit turbas manducasse panem iuxta tyberiadē et ascen
 tes nānum discipulos venisse in capbaraū trans mare. que ambe sunt ci
 uitates in galylea iuxta stagnū genesareth. quod etiā tyberiadē a tyberia
 de ciuitate sic vocatur.

Abiit in montē orare. B. Bene orat qui deum orando querit. a
 terrenis ad superiora progrediens; verticē curig sublimioris ascendit. Qui
 te dñtis aut honore sc̄culi aut te morte inimici orat; in imo iacens viles
 ad deum p̄ces mittit. orat autem domin⁹ non pro se sed pro me. Nam et
 si omnia posuerit pater in manu filij. filius tamē vt formam homis impleret
 obsecrat patrem pro nobis. qui aduocatus est nobis. Unde aduocatum
 habemus apud patrem ihesum christum. Si aduocatus est. debet pro no
 stris intervenire peccatis. Non ergo quasi infirmus obsecrat. sed quasi p̄
 impietat. Omnia quæ vult potest. quia aduocatus et index noster est. alter
 pietatis officium; alterum potestatis insigne.

Et ipse solus. z. Qui aliquando omnino in periculis ecclesiam de
 seruisse videtur. vnde. Ut quid do. re. lon. z. Sed q̄. differt auxilium; nō
 auferit subsidiū. Unde sequitur. Et circa quartam z.

Et circa quartā. B. Stationes et vigilis militares horaz spacio di
 uiduntur; patet ergo eos tota nocte laborasse. et diluculo appropinquante

auxilium habuisse; quia cum pressuris obsita humana fragilitas parvitate
 virium suarum considerat. in se nichil nisi tenebras angustiarū. et hostium
 insurgentium estus cernit. Cum vero mentem ad superni presidiū lumen.
 et ad perpetue retributōnis dona erigit. Quasi inter umbras noctis repen
 te ortum luciferi conspicit. qui diem proximū id est. christū nunciet. Luc
 fer namq̄ tres horas noctis. id ē. totam vigiliam matutinam illuminare dicit.

Et uolebat pre. z. B. Ut ad horam sc̄z perturbati. sed continuo li

terati plus liberatōis

sue miraculū superēt.

et erectori suo maiores

gratias referent. Sic

sepe diuina pietas in

tribulatōne videt fidē

les teserūs quasi la

borantes in mari disci

pulos putetur. Iesus

voluisse p̄terre. Un

de. Quare me. te et q̄.

tri. in. dum. af. m. ini.

Hed continuo domi

nus adest. quasi dicer

Cum transieris per a

quas tecum ero. et flu

mina non operient te

cuz ambulaueris in ig

ne. non combureris. et

flamma nō ardebit in

te. vnde seq̄tur. Et sta

tim locutus est. z.

Duta. san. B.

Adbuc heretici putat

fantasma esse. nec verā

carnem de virgine af

sumpsisse. Theodoreus

enī pharanitanus epi

scopus scriptis pond

corporale sc̄dū carnē

non habuisse dominū

z absq̄ pondere et car

ne supra mare ambu

lasse. Fides autem ca

tholica et pondus eum

et carnem habuisse p̄

dicat. et onus corporē

et cum pondere et onere

corporali incideret in

pra aquas non infus

pedibus. Unde dyo

misus i opuscul. de vi

uini nominib⁹ ita ait

Ignoramus qualiter de virginis sanguib⁹ alia lege p̄ter naturalē for

mabatur. et quæ non infusis pedibus corporalē pondus habebūt et materia

leonus teambulabat in humidam et instabilem substantiam.

Nolite timere. Prima subuentio est pellere timorem. secunda ten

pestarem p̄tiḡ luḡ virtute compescere. Nec mirum si domino ascende in

navim celsat venus; quia in quoctūz corde per gratiam sui amoris adest

mox uiuersa vicio et aduersitatis mīndi et malignoz spūm bellā quiescit

Non enim z. He. Miraculo panum q̄ esset rerum conditor ostendit.

Ambulando super vndas; q̄ totum corpus habebat literam ab omni

graudine peccati. Placando ventos et vndas; q̄ elementis dominaretur

ostendit. Sed carnales adhuc discipuli magnitudine quidem virtutis stu

pebant; sed divine maiestatis veritatem non cognoscabant.

Lognoverunt. Rumore non facie. vel magnitudine signoz etiam

vultu plurimis notus erat.

Fimbriam. He. Minimū mandatū. quod qui transgressus fuerit

minimus vocabitur in regno celoz. vel assumptionē carnis per quam re

numus ad verbum dei.

C. VII.

Et conueniunt. B. Patet q̄ vera sit confessio domini ad parentē

qua dicitur; quia abscondisti h̄c a sapientib⁹ et prudentib⁹ et reuelasti ea

parvulis. Indocti veniunt. infirmos adducunt; vt vel simbriaz eius stin

gant. et ideo capita salute potunt. Pharisai vero et scribe qui doctores po

puli esse debebāt; non ad verbū audiendū. non q̄si ad medicū. s̄ ad q̄nū

pugnas incurvant.

Conunib⁹. Hieron. Immundis. vel p̄mūnib⁹ manib⁹ p̄mūniō nem gentium significat. Mundicia phariseor⁹ sterilis est. cōio apostoloꝝ non iota extendit palmites suos vsc⁹ ad mare.

Con non lotis. De non lotis corporis manib⁹ vituperant: cum in eorum operib⁹ nichil immudi cīc inueniatur. Ipsi a qua exterius loti p̄sci ētīc lusore intus sunt polluti.

Con pharisei n. r̄. B. Supersticio ho mānī traditio crebriſ lanari ob manducan dum ⁊ binōi. Sed ne cessaria doctrina veritatis cōfūbet qui pa nem vite q̄ te celo de scendit manducare re siderant: crebro elemo sinari aliorumq; iusti cīc fructum lomento sua opera purgare.

Con baptisata ca licum. Frustra vasorum baptisata ser uant: qui cordium suo rum ⁊ corporis ſordes negligunt. Non enim hoc de materialibus manib⁹ dictuꝝ est: sed pro mentium emunda tione ⁊ operuꝝ castigatio ne ⁊ animaꝝ sancti monia ⁊ salute.

Con quare discipuli. Mirū stultitia filium dei arguunt: q̄ nō ſeruat p̄cepta ho minū. Manus autem id est: opera non corporis ſed animi lanādē ſunt ut ſiat in illis verbum dei.

Con bene prophe tauit. Iero. Latram phariseor⁹ repre mit furca ratōnis: id ē moysi ⁊ ysaie increpatōe: vt ⁊ nos hereticos verbiſ scripture vince re possumus.

Con bene irritum. Fallam calumniam ve ra ratōne confutat q̄li vos propter traditio nem hominum p̄cepta dei contempnitis. ⁊ negligitis: quare ergo meos diſciplos ar guntis qui iuſſa senior⁹ paruiſpendit ut custo diant mādata dei.

Con vos aut̄ di. r̄. De. Consulens domi nua imbecillitatē: vel etatuꝝ vel penuria pa rentum. precepit ut filii honorarent patres etiam i necessariis huius vite. Hanc aut̄ legem ſcribe ⁊ pharisei ſubuer tentes ut impietatem ſub nomine pietatis inducerent docuerunt filios ſuos veſi qui ea que parentibus offerenda ſunt deo vovere voluerit: qui vero pater eſt: oblatio domini preponatur.

Con libi proderit: c. 3. in nos vſus consumitur: quod ſacrilegium eſt.

Vel interrogative: quāſi proderit tibi: nō tebet: hoc metuentes patres ſiebantur inedia.

Con nichil eſt ex. B. Nec ydolotum in quantum cib⁹ eſt: in quantum tei creature eſt: ſed demonioꝝ invocatio hoc facit immundū. Unde. Nō potestis bibere calicem domini ⁊ calice dēmoniorum.

bue necessaria: tuum ⁊ matrem tuaꝝ. Et qui male.

dixerit patri vel matri morte mori

at. Vlos aut̄ dicitis. Si dixerit

homo patri vel matri corban: qđ

est donum quodcuq; ex mei tibi. p

ſalo profuerit ſr ſic.

derit: et ultra non dimittitis eum

ſ boni. ſ qui debet ſuſtenari necessaria huīs vite.

quicq; facere patri ſuo aut matri.

ſ quaſi in hoc reſcinditſ ſ de parentibus

reſcindentes verbum dei per traſ

ſ reſtre auatice. ſ Non deus

ditionem vestrā quam tradiſt.

ſ Contra mandatum dei.

ſ ſtis. ⁊ ſimilia huiusmodi multa fa

ſ Confutatis ſuperbiſ humiles aduocat

er doceſ.

Et aduocās iterū turbas di

cebat illis: Audite me omnes ⁊ in

telligite. Nichil eſt extra homineꝝ

introiens in eum quod poſſit eum

ſ de corde hoīis coquinare: ſed que de homine

ſ ſ uel communicare: cōe eum dicit iudei un

procedunt illa ſunt que ſ coquin

mundum. ſ Attentos faci

uant hominē. Si quis habet au

res audiendi audiat. Et cuꝫ intro

ſ relata.

iſſet in domum a turba: interroga

ſ exponebant euꝫ ſ diſcipuli eius parabolā.

Et ait illis: Sic ⁊ vos impruden

tes eſtis: Non intelligitis: qđ om

ne extrinſecus introiens in hoīiem

ſ ſ uel coquinare

non poſteſt enim communicare: qđ

non introiuit in cor ei⁹: ſed in ven

trem. ⁊ in ſecuſuꝝ exit purgā oēs

ſ ſ uel enim.

Escas: Dicebat autem qm̄ que de

ſ ſ uel communicant.

hoīie exēut illa coquinat̄ hoīiem

ſ In quo eſt ſedē anime.

Ab iniꝫ eni de corde hoīum cogita

tiones male procedūt. Adulteria.

ſ De corde hoīim

B. Anīm locus pri

cipalis non iuxta pla

tonem in cerebro: ſed

iuxta christum in cor

de eſt. Argauunt etiā

ex hac ſentētia q̄ cogi

tationes a dyabolo im

mitti putant: non ex p

riā naſci voluntate.

Dyaboloſ incoſtor ⁊ adiuſor malax cogitationē eſſe poſteſt: auctor eē nō

poſteſt. Si aut̄ in inſidijs ſem̄ poſitus leuem cogitationē noſtrā ſcintillā

ſ ſuſ ſomitiſ inflamauerit: n̄ tebem⁹ opinari eni quoq; cordis occulta rima

ri: ſed ex corporis habitu ⁊ gestib⁹ extimare qđ ſem̄ intrinſec⁹: vt ſi pul

crā mulierē nos cerebro viderit inſpicere: intelligent nos amare.

Et inde sur. **7c.** Relictis scribis et phariseis calumniatoribus; in ptes tyri et sydonis secessit; ut tyrios sydonios quod curaret.

Neminem voluit scire. **B.** Quāvis latere nō potuerit; nō tñ factus est quod voluit; sed exemplū eis dabit quibz sanandi infirmos grām pferet; ut in miraculū hūani fano gloriā quantū possent reclinarēt; nec tamē a pio opere virtutē cesserat; cū h̄ fieri vel fidē bonoz iuste expereret; vel incredulitas prauoz necessario cogeret. Ob hāc enī cām tyri et sydonis fines intrabat; ut filiā syro pbenisse a demonio liberaret; et per fidē gentilis semine scribar et phariseoz pfidiam argueret.

Mulier enim.

Marcus dicit dñm fuisse in domo cui venit ad eum mulier. Dat ih̄nus dicit quod clamat post nos. Per quod innuit quod post ambulatatem p̄ces emiserit. Venit quod ad eum mulier in domū; sed quod matthēz ait non r̄dit ei abhuz. dedit intelligere quod ambo tacuerūt; et cū silencio ingressi sunt; et ita cetera p̄texuntur que in nullo dissentiunt.

Hiero. Allego.

Mulier est mater nostra romana ecclesia. Nata demoniaca occidentalis barbaries; cui fides fecit te cane ouem. Nicas intellēctus querit; nō panem infractū littere cupit. **B.** Allego. Mulier gentilis sed cū fide ad dñm veniēt; eccā significat de gentibz collectā; quod pro filia demoniacā dñm rogat. id est; p̄ suis populū nō dñi credentibz; ut et ipi a dyaboli fraudibz absolvant. **Q**ue bene b̄ matthēz te finibz suis egredia. Scđm marcum ingressa ad dñm atqz ad pedes procidisse dicit; ut et vtrōqz colligat; quod illi foli fideliter et recte per erantibz orant; qui p̄fiscas suę pfidig mansiones relinquit atqz in domū dei; id est; eccā pia se deuotōne transferunt.

Sine prius.

Quasi futurū est ut et vos gentes salute p̄leqmini; sed prius opter iudicos quod antiqui electōe filii dei nominant; pane celesti refici; et sic tandem gentibz vite pabula ministrari.

Filioz tñit qd.

B. Mira puerio; nā isti quondam fili⁹ nos canes p̄o diversitate fidei; ordo nominū mutat; dñs dñ. Circūdederit me canes multi; te nobis; alias oves habeo quod nō sunt ex hoc onili.

De mīcīs.

Non integrōs cibos digna sum recipere; reliqujs catelloz

stenta sum; ut sic veniam ad panem integrum.

B. Allego. De mīcīs **7c.**

Venit scriptura. vii. Parasti in p̄mī. **T**c. Mīce pueroz interna mysteria quō hūanū corda reficiunt. **B.** illud. Ex adi p̄ fru-sa-te. Cōuersi enī ad fidē catelli; i. qd ī gētibz erat respecti; nō līgē sup̄ciē; sed sp̄ualū sensū inq̄runt medullā. Et hoc sub mēsa dñoz suoz; i. dñi verb̄ dei hūiliter subdūt; ad implēda qd sc̄pta sūt cūcta cordis et corporis officia supponūt; ut ad speranda superna quod a dñi promissa sunt premia in celo merito se humilitatis erigant.

Decopter hunc.

B. Hinc dat exēplū cathezādi et baptisādi infantes; quod p̄ fidē et p̄fessionē parēt in bāpmō libaut; et dñmo p̄iuli quod nec dum per se sapere vel aliqd agere boni possunt aut malī.

Tyri. Hiero.

Tyros angustia; sigcans iudeā; cui dñs; coangustatum

fornicationes; homicidia; furta; et uaricie; nequitie; dolus; impudiciā; **I**nuidia oculus malus; blasphemia; superbia; stulticia. Omnia mala hēc ab intus procedunt et 2municant hominē. Et inde surgens abiit in fines tyri et sydonis. Et ingressus domū neminē voluit scire; et non **I**deo. Id est; romana ecclesia potuit latere. **M**ulier enim statim **H**ui audiu auris obe-michi. **O**ccidentalē eccā ut audiuit de eo cuius filia hēbat **C**ausa cui tenerat mater ad ih̄nus. spiritū immundū intrauit et procī **A**d humanitatem. dit ad pedes eius. Erat enim mulier gentilis syrophenissa genere. **H**ic fides; qua credit filiam posse saluari. Et rogabat eum ut demonū eiice ret de filia eius. Qui dixit illi: **H**i ne prius saturari filios; Non ē enī bonuz sumere panem filioz et mit gentilibz. **H**ic patiētia; qua totiens contempnit et mattheus dicit perseverat. **T**ere canibus. **A**tila respōdit et dīt et hic humilitas; qua se non canibus sed catellis comparat. **X**it et: Utrōqz dñe. Nam et catelli co-

Sydonem. Hiero. Sydon renatio; sera indomita; nostra regiō vel natio est.

Decapoleos. **B.** Regio tecem vibū trans iordanē ad orientē. **C**ahit dñ. venit ad ma-ga-in-me-fi-te-nō ipsos eū intrasse sīgcat. neqz enī māre trānsiugasse dicit; sed vsc ad mare venisse. atqz ad locū qui mediobifaces decapoleos longe trans mare positos respiciebat.

Hiero. Saluator ad saluandas gentes ab apostolis deducatur; et do-

cet quod adolescenti interroganti r̄ndit; nosti mandata hēc fac et viues.

Sur. et mu. **B.**

Quis nec aures verbis tei audiendis; nec osp̄ loquēdis aperit. **Q**ualez necesse est ut biqz audire et loqz vba dei longo vbi didicunt dñō sanādos offerat; ut eos qd hūana fragilitas neqz; h̄z te xtra saluet.

Hiero. Gen⁹ hu-

manum tanqz vñ bo-

mo varia p̄ste absum-

ptus in protoplasto

cecautrdū videretur;

dñs fit; dñ audit-dñz

odorat; emūgīt; obmu-

tescit; dñ loqur. **D**ā-

cus fit; dñ man⁹ erigit

incarnatur; dñ erigit

ydropīt; fit; dñ acipi-

scit; claudis; dñm pro-

gredit; lepra suffundi-

tur; dñm mundat; dñ

mōne implet; dñm di-

uinitatē appetit. **D**o-

ritur morte; dñm au-

dacter excusat. **E**t te-

precabantur eum **7c.**

Incarnationē dñi p-

pete et patriarche ca-

riebat. **E**t ap̄e eum.

Teoſū a turbulē-

tiſ cogitatōnibz et acti-

bus inordinaſ; sermo-

nibz quod incompositis

educuntur; qd sanari me-

retur. **D**igitū qui au-

res mittantur; verba sp̄issanci de quo dicitur. **D**igitus dei est hic et opera digitōz tuoz sunt celi. **L**etigit linguam **7c.** **H**ypuma te carne domini dñi na sapientia; que soluit ignorantia humani generis; ut dicat. **L**redo in teum patrem omnipotentem **7c.**

Georsum de tur. **B.** Prima salutis via est te turbā educi. **E**t turba educit dñs infirmū; cum mente peccati languida visitando illustrat; et consuetus conuersatōnis moribz aduocat; et ad sequēda; **H**cepta sua; puocat

Digitos aut in auriculas mittit; cum per dona sp̄issanci aures cordis ad

intelligenda et suscipienda **H**ya salutē aperit. **E**t quod cognitōnem h̄uā tetet

sequi confessio; sequit. **E**t expuens te-l-ei⁹; cū s. ad cōfessōnē fidei ora ca-

thecizatoꝝ instruit. **H**putum nanqz dñi est savor sapī; qd dicit. **E**go et ore

altissimi pdij p̄mogenita. **V**ñ sp̄uto ei⁹ terze cōmīxio cē illānat. **H**putum enī qd ex capite dñi tescēdit; diuinā eius naturā ex p̄mit; qd ex too est.

Portio terze cui sp̄uto immixtū est; hūanā sīḡt naturā. **S**ic ḡs sp̄uto ac

terza compōsito medicamēto oculos ceci nati aperunt; qd gen⁹ hūanā p̄ con-

fessionē vtriusqz sue nature ab ingētis erōn tenebris eruit. **E**xpuens ergo

linguā muti ut loqui valeat tangit; cum ora dñi bruta ad verba sapī pro-

ferenda contactu sue pietatis informat.

Et suspicēs in ce. **H**ier. Ingemuit; gemere nos do-uit; et in celū te

sauz nostri cordis erigere qd p̄ cōpunctionē cordis a frīola carnis letitia

purgatur. ut dñ. **R**ugiebā a. ge. c. m. **7c.** **D**ñe an te-o. te me-7c. **E**t ait il-

li. **E**ffeta. qd est ad. **C**orde creditur ad in-7c. **E**t statim ap̄-sunt 7c. **A**ures

aperte sunt ad hymnos et cantica et psalmos. **S**oluitur lingua; ut eructa

verbū bonū quod non possunt hec minē nec verba cōbītere vel prohibere. Vnde paulus. Ego vincit̄ sum: sed verbū dei nō est alligatum in me. Et precepit illis ne cui dicerent. Non in virtutib⁹ gloriandū esse docuit sed in cruce et in humiliatiōne. Quāto enī eis preci. Cūlitas in monte posita vndiqz circūspecta abscondi non pōt̄. Humilitas sp̄ p̄cedit gloriam.

Adaperire. Ad aures p̄p̄ie. Aures enim ad audiendū aperiēde lingua vt loqui possit erat soluenda. Vnde sequitur statim zc.

Et loquebatur

recte. B. Ille solus recte loquit̄ vel dñm p̄fendō. vel alijs p̄di cando. cui⁹ auditū vt celestib⁹ possit asculta re et obsecundare mūdatis diuina grā rese rat cui⁹ lingua vñs tacit⁹ sapie q̄ ipse est ad loquendi instruit. hic talis vñ potest. Dñe labia mea aperies zc.

Quanto aut̄ ic.

Scribat ille qui omnia nouit anteq̄ fīat. q̄ magis predicarent et hoc precipiendo p̄gris voluit ostendere quanto studiosius qn̄ toq̄ frequēt̄. vel ferventius p̄dicare debeat quib⁹ inter ut q̄ diceret. qn̄ illi q̄ phibē tur tacer non poterat.

C. VIII.

Misereor su per tur. Quia vñ bō misereſ et p̄patitur affectu hñanc fragilitatis. Q̄ te septē panib⁹

iterum cum turba multa esset cum ihesu: nec haberet q̄ materiam miraculi premittit manducarent: conuocatis discipulis ait illis. Misereor super turbā q̄ ecce iam triduo sustinet me nec habent quod manducet̄. Et si dis

misero eos ieiunos in domū suam

Triduo susti

nent. Quare triduo

sustinerent mattheus

dicit sic. Et ascendens

in monte sedebat ibi.

et accesserunt ad eum

turbe multe: habentes

sc̄iū mutos. c̄ecos. clau

dos. debiles. et alios

multos. et piecerūt eos

ad pedes eius et cura

uit eos. Turba triduo dñm sustinet ppter sanationē infirmorum suorum cum

electi quicq̄ fide sācte trinitatē lucidi. dñs pro suis suorum peccati anime pec

catisq̄ languoribus instanter supplicant.

Citem. turba multa triduo dñm sustinet. cū multitudine fidelium p̄ sua p̄gnitēt̄ declināt ad dñm se in opere. in locutōe et cogitatōne pertit.

Beda. Myslice. Hoc miraculo designatur. q̄ viam p̄ntis seculi. ali

ter incolumes transire nequimus; nisi alimento verbi sui christus nos reficiat.

Hoc vero typice inter hanc refectionē et illam quinq̄ panum et duorum pi

scium distat; q̄ ibi littera veteris testamenti spirituali gratia plene designa

tur: hic noni testamenti veritas et gratia ministranda monstratur. Viraq̄

autem refectionē in monte celebrata est: ut alioz euāgelistarū narratio tecla

rat: quia viraq̄ scripture recte intellecta p̄dicat altitudinē c̄lestium p̄ge

ptoz et premioz. et altitudinē christi: qui est mons in vertice montū.

Ipsē enim edificatam super se cūnitatem. id est. ecclesiam in alta bonoz operz ex

tollit. et cunctis manifestat. Ipsē ab infinitis delectationib⁹ abstractā pane

gli reficit: atq̄ ad appetitum superne suavitatis cibi sp̄nalis dato pignore

accedit.

Si dimisero eos. Quia conuersi peccatores in presentis vite via

deficiunt: si in sua conscientia sine doctrina pabulis dimittantur.

De longe. Moraliter qui nichil carnalis corruptōis expertus. ad seruitutem te festinat de longinquo non venit: qui etiam nulla imputicia nullis flagiciis inquinatus. solum aut̄ coniugii expertus. nec iste de longinquo. Alij post multa flagicia veniunt: et ideo de longinquo.

Septem. B. Mysteriū est noui testamenti. in quo septiformis sp̄ns gratia plenē creditur et datur. Nec sunt panes ordeacei sicut illi quinq̄ de quib⁹ quinq̄ milia hominē satiata sunt; ne sicut in lege vitalis anime alimen

tum corporalib⁹ sacris tegeret. Ordini enī medulla tenacissima tegitur palea.

Dieronimus.

Septem panes: septem dona sp̄niancti.

Quattuor milia annus. n̄t: cuz quattro tempozib⁹. Septē sp̄te septē p̄mē ecclesie

Fragmenta panū my

sticī intellectus prime

septimang sunt. Di

sculī bñdicti libi no

ni testa menti. quomo

do piscis assi partem

resurgens postulat: et

piscem superpositū pau

nis disciplulis in cap

tura piscium porrigit.

Super terram.

B. In refectione quinq̄ panū turbā supra

fennū discubuit: q̄ autē

septē panib⁹ reficēda

est super terzā discubē

re p̄cipit: q̄ per legē

carnis desideriū calca

re iubemur. que est fe

num. omnis caro fennū

In nouo aut̄ testamē

to ipsā quoq̄ et facil

tates temporales rei in

querere iubemur. Vel

quia mons in quo sit

refectio: christi altitu

dinem significat: ibi su

pra fennū: hic supra ter

ram reficitur: quia xp̄i

celistudo ibi: ppter car

nales hoīes et hierusa

lez terzenā carnali spe

et desiderio regit. B. aut̄

remota oī cupiditate

carnali quinal noui te

stamēti sp̄i permanen

tis firmamētuz tanq̄ ipsius montis soliditas nullo signo interposito patet. **Disciculos.** B. Sanctos illius temporis per quos eadem condita est scriptura: vel quoq̄ ipsa scriptura fidem. vitam. et passiones continet: q̄ de fluctib⁹ seculi erexit: et diuina bñdictōne consecrati refectionē nobis. ne in

bui⁹ mñdi ex cursu deficit̄: vitę sue et mortis sue excepto prebuere.

Manducauerunt. Be. Sunt multi qui q̄uis omnia sua reliqua: et altiora bui⁹ mundi nequeant implere: in esurientes et sitiētes insticiant saturantur: cum audientes mandata dei ad vitā pertinēnt̄ eternam.

Quod superauerat. B. Altiora p̄cepta vel exhortamenta et consilia que generalis fidelium multitudo nequii attingere sicut hic. Si vis p̄fectus esse: vade et vende omnia que habes. zc.

Septem spor. Septem sporē: sp̄niancti grā septiformi repleti. Fiant enī sporē te iuncō et palmarū folijs. Juncus nascitur super aquas: palma victorē coronat. Sancti quoq̄ ne ab hñore eternitatis arescant: in ipso vite fonte se collocant: et eterne retributionis palnam expectant.

Et statim. Pro hoc in mattheo h̄em⁹. Ascēdit in naviculā. et veit in fines magedan. Sed non est dubitandum eundē locū esse sub utroq̄ nomē. Nam pleriq̄ codices hñt magedan: etiam scđm marcum.

Querentes. Quasi ea que viderant non fuissent signa: sed qđ grāt

per hoc determinatur: de celo. vel in morem bellicum ignem de sublimi. vel ad similitudinem samuel esti quo ipse mugire tonitrua. vel fulgura vel umbras. qui non possent et hec caluniari qui ea calunianabat que oculis viderant manus tangebat. utilitate sentiebat. Vel signa de celo manna: ut quod paucis panibus multa hominum milia satiat: nunc sicut moyses manna celius missis populi oem passum reficiat. Unde iohannes post eduliz panum turbas quesuisse dicit. Quid operaris? Patres nostri manducauerunt manna in deserto. Et.

Si dabitur g.

Ang. de cordia euā gelio. In marco ita scriptū esse edictū: et si gnu non dabitur ei.

Be. Generationi isti id est. temptantū deum et tradicentius verbis eius. non dabitur signum de celo quod temptantes querunt: quibus tamen mīta cœlestia signa dabat in terra. Generationi autem que rentium dominum signum de celo ostendit: quando clementibus apostolis in celis ascēdit. spiritū misit ad impositionē manuum apostolorum gratiam sancti spiritus de celo plurimis credentib⁹ infudit.

Ascendens nam. Beda. Septem sportis modo impletis statim ascenderunt in naniculam. et venerunt in fines magedan. et ibi nauigantibus dictum est: quod canerent a fermēto phariseorū. et fermēto herodis.

Et cogitabant ad alterutrum dicentes: quod panes non habemus. **M**odo cognito: ihesus ait illis. Quid cogitatis quia panes non habetis?

Non dūm cognoscitis nec intellegitis? Adhuc cecatum habetis

cor vestrum. oculos habentes non videntis. et aures habentes non auditis. Nec recordamini.

quomodo quinq⁹ panes fregi in

quinq⁹ milia. et quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis? Dicuit ei. **D**uodecim. Quādo et sep-

ctrinam integrang⁹ significat?

Et expuens z. Beda. Sputum ab intus a capite domini procedit. Manus vero membra corporis exterius posita. Expuens ergo in oculos et manus suas imponit ut videat: quia cecitatem humani generis et per inuisibilis diuinis pietatis dona. et per ostensa a foris sacra assumpt⁹ humanitas abstulerit.

Quem uno verbo totum simul curare poterat. pausatim curat; ut magnitudines humanae cecitatis ostendat. et que vix et quasi per gradus ad luce redeat. et gratiam suam nobis indicat: per quam singula perfectionis incrementa adiuuat.

Video homines. Hiero. Omnes estimat sibi superiores se inclinans

et ingemiscens spū ait. **Q**uid gene-

ratio ista signum querit? Amen di-

ci. Id est. non dabitur. Sicut illud ē si dauid me-

tiar. **A**pōstolēsis

co vobis: si dabitur generationi

istī signum. **E**t dimittens eos ascē-

dens iterum nauim abiit transfre-

discipuli.

tum: et oblieti sunt sumere panes. et

Mystice. Christum panem vite cuius qui reficiuntur amore minus curant de terreno pane.

nisi unum panem non habebant

secum in nauī. **E**t precipiebat eis.

Id est. legē dei traditionibus hominum post ponere verbis predicare. factis impugnare. do-

mīnum temptare. doctrine eius vel operibus no-

credere.

Dicens. **V**ideate caueatis a fermē-

t. **S**icut quod est adulteriū. homicidū. temeritas in-

randi. simulario religionis.

To phariseorū. et fermēto herodis

Et cogitabant ad alterutrum dicen-

tes: quod panes non habemus. **M**odo

Ime ideo hoc di-

cōsidero: ihesus ait illis. **Q**uid cogi-

tatis quia panes non habetis?

Non dūm cognoscitis nec intel-

ligitis? Adhuc cecatum habetis

cor vestrum. oculos habentes

int̄eriorū. non videntis. et aures habentes

non auditis. Nec recordamini.

quomodo quinq⁹ panes fregi in

quinq⁹ milia. et quot cophinos fra-

gmentorum plenos sustulistis? Di-

cuit ei. **D**uodecim. Quādo et sep-

ctrinam integrang⁹ significat?

Et expuens z. Beda. Sputum ab intus a capite domini procedit.

Manus vero membra corporis exterius posita. Expuens ergo in oculos et

manus suas imponit ut videat: quia cecitatem humani generis et per inuisibilis

diuinis pietatis dona. et per ostensa a foris sacra assumpt⁹ humanitas absterlit.

Quem uno verbo totum simul curare poterat. pausatim curat; ut mag-

nitudines humanae cecitatis ostendat. et que vix et quasi per gradus ad luce

redeat. et gratiam suam nobis indicat: per quam singula perfectionis incre-

menta adiuuat.

Video homines. Hiero. Omnes estimat sibi superiores se inclinans

Drimo autem videt homines quasi arbores ambulantes. id est. formā corporis: ita ut non sit facile an homo sit an arbor discerni: quia primus profectus virtutis est ceterorum vires vitam mores inspicere. bonum in. itari. malum cauere. Sed quia longa obscuritate desipuit. et inter bonum et malum fidem et perfidiam. sinceritatem et simulationem adhuc discernere necēt. homines cernit ambulantes sicut arbores: quod facta eorum absque luce discretiōgis videt. **D**uic dominus secunda impositione manuum lucem omnia clare videnti restituit. scilicet credendū. quomodo vivendū. que premia sunt speranda.

Deinde iterum z. Hiero. Ut clare vide

ret omnia. id est. per opera visibilita inuisibili

lia intelligeret. et quod culus non vidit. et da-

rum anime sua statuz post rubiginem peccati mundi cordis oculo

contempletur. Beati enim mundo corde quam ipsi deum vide

bunt. **E**t misit illum. Hiero. Ut videat in

se quod ante non vidit non enim putat desperare trans homo de salute omnino posse se quod facere illuminatus per spē potest perficere.

Mylti. Ammonit dominus omnes quod agnitione veritatis illuminatur: ut ad cor redeant. et quantum si bi donatum fuerat sollicita mente perpediat et beneficis dei digna operatione respondant.

Nemini dixerunt z. Beda. Qua nationē silere intercedit. et

emplum est suis nisi miranda faciant fauorem querant: sed dominis aspectibus sint placere contenti.

Philipus frater herodis tetrarcha

stella cesarez philippi. et in via in

terrogabat discipulos suos dices

eis: **N**on me dicunt esse homines?

Claudius retro. Beda. Sputum ab intus a capite domini procedit.

Manus vero membra corporis exterius posita. Expuens ergo in oculos et

manus suas imponit ut videat: quia cecitatem humani generis et per inuisibilis

diuinis pietatis dona. et per ostensa a foris sacra assumpt⁹ humanitas absterlit.

Video homines. Hiero. Omnes estimat sibi superiores se inclinans

int̄eriorū. non videntis. et aures habentes non auditis. Nec recordamini.

quomodo quinq⁹ panes fregi in

quinq⁹ milia. et quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis? Di-

cuit ei. **D**uodecim. Quādo et sep-

ctrinam integrang⁹ significat?

Et expuens z. Beda. Sputum ab intus a capite domini procedit.

Manus vero membra corporis exterius posita. Expuens ergo in oculos et

manus suas imponit ut videat: quia cecitatem humani generis et per inuisibilis

diuinis pietatis dona. et per ostensa a foris sacra assumpt⁹ humanitas absterlit.

Video homines. Hiero. Omnes estimat sibi superiores se inclinans

int̄eriorū. non videntis. et aures habentes non auditis. Nec recordamini.

quomodo quinq⁹ panes fregi in

quinq⁹ milia. et quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis? Di-

cuit ei. **D**uodecim. Quādo et sep-

ctrinam integrang⁹ significat?

Et expuens z. Beda. Sputum ab intus a capite domini procedit.

Manus vero membra corporis exterius posita. Expuens ergo in oculos et

manus suas imponit ut videat: quia cecitatem humani generis et per inuisibilis

diuinis pietatis dona. et per ostensa a foris sacra assumpt⁹ humanitas absterlit.

Video homines. Hiero. Omnes estimat sibi superiores se inclinans

int̄eriorū. non videntis. et aures habentes non auditis. Nec recordamini.

quomodo quinq⁹ panes fregi in

quinq⁹ milia. et quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis? Di-

cuit ei. **D**uodecim. Quādo et sep-

ctrinam integrang⁹ significat?

Et expuens z. Beda. Sputum ab intus a capite domini procedit.

Manus vero membra corporis exterius posita. Expuens ergo in oculos et

manus suas imponit ut videat: quia cecitatem humani generis et per inuisibilis

diuinis pietatis dona. et per ostensa a foris sacra assumpt⁹ humanitas absterlit.

Video homines. Hiero. Omnes estimat sibi superiores se inclinans

int̄eriorū. non videntis. et aures habentes non auditis. Nec recordamini.

quomodo quinq⁹ panes fregi in

quinq⁹ milia. et quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis? Di-

cuit ei. **D**uodecim. Quādo et sep-

ctrinam integrang⁹ significat?

Et expuens z. Beda. Sputum ab intus a capite domini procedit.

Manus vero membra corporis exterius posita. Expuens ergo in oculos et

manus suas imponit ut videat: quia cecitatem humani generis et per inuisibilis

diuinis pietatis dona. et per ostensa a foris sacra assumpt⁹ humanitas absterlit.

Video homines. Hiero. Omnes estimat sibi superiores se inclinans

int̄eriorū. non videntis. et aures habentes non auditis. Nec recordamini.

quomodo quinq⁹ panes fregi in

quinq⁹ milia. et quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis? Di-

cuit ei. **D**uodecim. Quādo et sep-

ctrinam integrang⁹ significat?

retributionis tempore ab irato iudice corripiamur.

In montem excel. **H**e. In monte ut oraret scđm lucam. In monte oraturus et sic transfigurandus ascendit docens eos qui fructū resurrectionis expectant qui regem in teore suo videre desiderant mente in excel sis habere et p̄tinis precib⁹ incubere. Tres solummodo discipulos secū ducit vel q̄r multi vocati pauci electi vel q̄r qui fidem sancte trinitatis incorrupta mente seruauerint tunc eterna eius visione merebuntur letari.

Cras figuratus

Beda. Non verū substantiā carnis amisit sed gloriam future sive vel nostrae resurrectionis ostendit. **T**alis p̄ iudicium cunctis apparabit electis. In indicio in forma serui et bonis et malis ut impij quē sprenere quem in dei negauere milites quē crucifixere pylat⁹ herodesq̄ quē iudicauerūt queant iudicem agnoscere.

Cuestimenta

Vestimenta domini sancti. Unde qui in xp̄o b. e. in. Hec dominio in mundo manente videbantur despecta sed ipso montem petente nouo candore resurgent. Quia nunc quidem filii sum⁹ dei sed nondum apparuit quod erimus. Cum ergo apparuerit similes ei erimus quia videbimus eum sicuti est vñ subdit. Qualia fullo.

Et apparuit illis zc. Moyses sanctus mortu⁹ helias viuens in celum raptus vissi in maiestate cū domino (vt lucas dicit) futuram in illo omnī sanctorū gloriam significant qui tempore iudicij vel vni in carne reperiētur vel mortui.

Helyas cū mo

Beda. Legillator et eximius p̄p̄eta et apparent loquuntur cuz dño in carne viuente ostendentes ipsum esse quem lex et prophete promiserunt non in infinito sed in monte cum illo quia qui terrena desideria mente transire solvi maiestate scripture sancte que in dño impleta est perspicuum.

Rabbi zc. Quānis stupefact⁹ insitū tñ affectū sibi indicat oblit⁹ sanctis regnū promitti nō in terris sed in celis et se et coapostolos mortali carne induitos immortalis vñ statū subire nō posse et domū manufactā necessariā nō esse. Legi quoq; et prophetis et euāgeliō tria tabernacula facere cū pit cū nō possint separari vñ habentia tabernaculū i. ecclesiam dei.

Bonum est nos. Multo ergo melius choros sanctorū interesse dei tatis perfici vñsionē si sic delectat hūanitas christi transfigurata et duo societas ad punctū ostensa.

Nubes obumbrans. Vñ q; quesivit materiale tabernaculū nūbis accepit vmbra calū. vt discat in resurrectionē nō tegmine domoz s̄ sp̄ ritus sancti sanctos esse protegendos.

Dic est filius meus. Quasi bicyere est ille quē moyses iste rob

promisit huic auscultate et omnes auscultare intete. Nota q̄ sicut in baptismo sic in mōte mysteriū trinitatis declaratur q̄ gloriā ei⁹ quā in baptismo credētes p̄itemur i resurzō vidētes collaudabim⁹. **H**ic sp̄us in nūbelucida illī colubā q̄r quā p̄cipit fidē q̄s̄ simplici corde fuit tūc luce apte visionis quā crediderat p̄templabit̄ ipaq̄ illustrab̄ gratia et in per-

petuū protegetur.

Et statim circū

Sp̄i. **B**. Cū fieret vox sup̄ siliū hoīs inuenit̄ est ipse solus. Q̄r cui manifestauerit seip̄su⁹ electis erit d̄ oīa in oīo. Imo ipse cū suis vñ p̄ oīa xp̄s i caput cū corpe splēdebit vñ. **N**eo ascē in cēmī q̄ testē d̄ c. f. b. q̄ e. i.

Precepit illis

Nō vult gloriā regni futuri et trūphi quā in mōte onerat publice p̄dicari ne et incredibili eēt p̄ magnitudine et p̄ tātā gloriā apud rūdes aīos sequel̄ crucis dālū faceret.

Verbū cō. **H**iez id ē. cū absorptā mos fuerit in victoria non erit ī mēoria p̄ora cū abstulerit dñs sordēfīlie syō auferēt omne lacrimā ab oculi scop.

Quid ergo di-

Tradūt̄ scrib̄ h̄ mala chīa q̄ helias v̄iat̄ ad adūētū salvator et redūt̄ corda patrū ad filios et filioz ad p̄s̄ eō. et resultat̄ oīa in antiquū status. Cristi māt̄ ḡ discipuli hac ad uentus gliaz esse quā r̄iderat̄ in monte et dīcūt̄.

Et veniens ad discipulos suos vidit turbam magnam circa eos et disputantes scribas conquirentes cum illis. **I**ndocī non scribe sapientēs et confestim omnis populus videt̄ stolidus timor nō est in caritate. **D**ens ihesum stupefactus est et expauert̄ et accurrentes salutabāt̄ eum. **E**t interrogavit eos. Quid inter vos p̄q̄ritis? Et r̄ndēs vñus

scriptum est. Quasi sicut de xp̄i passione p̄p̄he multipharie scriplerūt sic et helyas multa passur⁹ est. Restituet̄ ḡ oīa primo corda hōmī illī t̄pis ad credendū in christo resistendū antichristo. Deinde ponet aniam pro xp̄o.

Turbam magnam **H**iero. Non est requies sub sole temp̄ occidit p̄uilos inuidia magnos pentū fulgura montes alij discētes cū fide alij innidentes cum fastu ad ecclesiam veniunt.

Conquirentes. **B**. Quid p̄querēt̄ enāgelistā n̄ dīc. **G**z p̄t̄ intelli de h̄q̄dē mota fuisse q̄rē discipuli demoiacū q̄ in medio erat n̄ possent̄ lire rare. **H**oc enim ex sequētū p̄cipi p̄t̄. **E**t interrogavit eos zc.

Be. Nō q̄ loca reb̄ p̄gruit̄. In mōte orat̄ trāformat̄ discipul̄ archa na sive maiestat̄ ap̄t̄ imo a turba excipit̄ mis̄o et fletu pulsat̄. **G**urū dīcū pul̄ mysteria regni rebat̄ teoz̄ turbē p̄cā ifidelitat̄ exprobret̄. **G**urū roē p̄s̄ bis q̄ audire poterāt̄ p̄dīt̄ teo. **S**ūlū malos sp̄us expellit̄. **N**ūc p̄ meritō qualitate alijs ascendere alij non desistit̄ descendere.

Et interrogavit **H**iez. **S**icut et interrogat̄ vt p̄fessio pariat̄ salutē et murmur cordis nostri sermonib⁹ soluat̄ p̄ains. vi est. **D**ic iniq̄tates tuas

prins ut instificeris.
Et dixi discipulis tuis. Latenter culpam obliquat in discipulos; cum sepe curatio non curantium sed curando impediatur vicio.
D generatio incredula. Non homini irascitur sed vicio. Non te
 vio affectus hoc: sed vt medic⁹ ergo cōtra peccata agenti.
Et arguit per unum indeos incredulitatis

Statim spūs
 contur. Quia om̄ post peccatum ad dōminum conuerti voluimus; magis a dyabolo impugnamur. et nō erat virtutem. vel vindicet suam expulsiōnem.

Ab infantia zc.
 Hiero. Sicut genit⁹ populi cui a nativitate increment⁹ cultus ydolop; et stulte immola re filios suos demona⁹. Unde sequitur.
 Et frequenter eum. et in i-r-i-a-m. Alij enī ignem: alij aquam venerabantur.

Adiuua icre. zc.
 Hiero. Credulitas nostra ut rostrata lingua infirma est nisi innixa adiutorio dei. Fides cum lacrimis optata vota capit: vt est. Fi at tibi scdm fidem tu am.

Surde et mute spūs. Spiritu imputat quod homini⁹ stat dum ille audiret neq; loqueretur quod peccator penitens audit et loquitur. Exi ab eo et am. ne in zc. Exiens ab homine nunc revertitur. si coſuum seruauerit clavis huius militatis: et hosti⁹ obtinuerit homo munitionis. unde Esto michi in deum protectorē. et in locum mu. vt salme facias.

Discerpens. zc.
 Hieron⁹. Discerpit dyabolus appropin quantes ad salutem. quod est ei esca dilecta. quos in ventre suum trahere desiderat per teriores et vannit vi Job.

Factus ē sicut mor. zc. Sana tis enim dicitur. Mor tui enim elis. et vita vestra a. est cū xpo. i. d. Unde infirmitas christiana rum n̄ est mores. sed mortis similitudo.

Dic genus in nullo. Hiero. Multitia ad luxuriam carnis pertinet et ieiunio sanatur. Ira et ignorancia oratione depellitur. Medicina cuiusq; vñensis adhibenda est ei. in sanat oculum qd calcaneū. ieiunio passiones corpo

ris. oratione sanantur pestes mentis.
Occidet eum zc. Prosperis miset tristia: vt cum venerint. non in premeditatis ferantur animis. Si contrastat eos qz occidendum est. tebet letificare: qz die tercia resurget⁹ est.

Ignorabant:
 Non tam ingenij tar ditate qz amore: qz de um verū cognoverant morituz credere nequivabant. Et quia eis in figuris loqui consueverat: horentes eius mortem in his quoq; eum loqui figurare putabant.

Capharnaum
 Hieron⁹. Villa consolatiōnis Congruit p̄dict⁹ sententie. occisus die tercia resurget.

Granuz frumenti moritur: vt multiplicius colligatur. si non moritur solum manet.

Quid in via zc.
 Hiero. In via tractabant de principatu. si milis tractatio loco.

Principatus enim v̄igreditur: sic deseritur et dum tenetur labitur et incertum in qua missione id ē in qua die finiatur. Unde dicit. Qui vult ē prim⁹. zc.

Beda. Hinc exorta videt disputatio quia viderant petrus et iacobus et iohannes leorum ductos in montem: et aliquod secretū ibi ē creditum eis: s̄z et petro sicut mattheus dicit. claves regni celorum promissas. et ecclasiā super petram fideli a qua ipse nomen accepit edificandas.

Putabant ergo vel illos tres ceteris omnibus petrum esse p̄latum.

Et residens zc.
 Illi cunctes disputabant de principatu. et ipse sedens docet humilitatem. Principes enim laborant. humiles qui escunt.

Desiderium glorie vult humilitate sanare. et p̄mo simplici monet imperio. mox innocentie puerilis exempli.

Complexus.

Significat humiles dignos esse suo completo.

plenu: qui iure possunt gloriar et dicere. Leua eins sub capite meo et te xtra illius am. me.

Quisquis unum ex. Vel simpliciter pauperes christi ab his qui velint esse maiores. pro eius honore ostendit esse recipiendos. Vel ipsos malitia parvulos esse suadet. et tanq; parvuli simplices sint.

Et quicunq; me sus. Quia in pueris se recipi docebat. ut caput in membris ne pataretur hoc solum esse quod videbat. adiunxit. Et quicunq; me suscepit et.

Respondit illi io. Quia dixerat. quisquis vnu ex huismodi pueris me recipit. intelligit iohannes qd in nomine eius eos non recipiant. qui non sincere ambulant. vnde ait. Magister vidim quendam et. Quasi hic in nomine tuo non debet suscipi.

Et prohibui
mus eum. Putauit
eum excludenduz a be
neficio qui non virtut
officio. Sed vocerit
neminez a bono quod
ex parte habet arcen
dum; sed ad hoc poti
quod non habet pro
nucanduz. vnde. No
lite prohibere eum et.

Nolite prohibere eum. Beda.
Hinc apostolus. Sed
sive occasione sive ve
ritate christus annun
cietur: et in hoc gaudeo
semper et gaudeto. La
les qd signa faciat.
et ob alio et salutem cense
antur esse non prohibi
bendi: non tam eis se
cura conscientia. Im
mo cum dixerint: in no
mine tuo prophetam
et demonia cieciimus.
et dicetur eis: qd nun
qd noui vos. discedite
a me qui operamini iniq
tatem. Itaq hereticis et
scismaticis et malis ca
tholicis non sacramen
ta communia in qbus
nobiscum sunt: non co
tra: sed divisionem pa
ci veritatis contraria
qua aduersum nos sunt
et dominum non sequun
tur nobiscum; detesta
ri et prohibere debemus.

Frigide. et. Ne
paupertate et penuria
lignorum aliquis le excu
set. Similiter dicit a
postolus ad galathas

Communicet autem is qui cathecizatur ab eo qui sacerdos in omnibus bonis.
Etne quis se paupertate excusat ait: Nolite eras deus tuus. Quem enim se
minauerit homo: hec et metet.

Et quisquis scandala
tum generale sit: potest tamen secundum co
sequentiam sermonis contra apostolos dici: qui te primatu disputabant.
et eos quos ad fidem vocabant exemplo suo perdere poterant.

Beda. Nota qd in bono opere nostro aliquando cauenduz est scanda
lum proximi. aliquando pro nichilo habendum inquantum sine peccato pos
sumus vitare proximo et scandaluz debemus. Si autem pro veritate scanda
lum sumitur vnius nasci permittitur qd veritas relinquatur.

Mola asinaria. Hieron. Secundum morem prouinit. Hec enim pena
maior et criminum erat. Et revera est melius innoxium pena atrocissima tempo
rali tamen finire vitam corpoream qd ledendo fratrem mortem anime mereri
perpetuum.

Per molam asinariam secularis vite circumitus et labor per profundum
maris extrema damnatio. Melius est vt solus pereat sub habitu exteriori
non simulando se bonum: qd simulando se bonum corrumpere alios. Leui
us ergo est si sub exteriori habitu ad mortem terrena acta constringant: qd
si sacra officia culpam ceteris imitabilem demonstrent: quia si solus caderet

me recipit. **E**t quicunq; me suscep
tus. Sicut ipse. Suscepit, qd
perit: non me suscepit sed eum qui
inter eum et me nichil distat.
me misit. **R**espodit illi iohannes
dices: Magister vidimus quendam
in nomine tuo ejuscentem demonia qd
non sequitur nos. et prohibuimus
eum. Ihesus autem ait. Nolite pro
hibere euz. Nemo est enim qui fa
ciat virtutem in nomine meo. et pos
sit cito male loqui de me. Qui enim
non est aduersum vos pro vobis
sicut dico. Quisquis vnu ex huismodi
potest. Sed ne paupertatis excusatione pretenda
tis: Quisquis enim
est. Quisquis enim potum dedes
tus. Leuissimo precepto excusatione diluit.
Et vobis calice laque frigide in no
mine meo: quia christi estis. amen
dico vobis: non perdet mercede
suaz. Et quisquis scandalisauerit
tus. Magni nullo modo mouentur: pusilli occa
vnu ex his pusillis credentibus
in me: bonum est ei magis si circun
daretur mola asinaria collo eius.
et in mare mitteretur. **E**t si scandalis
auerit te manus tua. abscide illaz

tolerabilior: vt nichil eum inferni pena cruciaret.

Et si scandalisauerit. et. Quia supra docuit ne scandalisemus eos
qui credunt in eum: ammonet quantum debemus eos cauere qui scandalisant
et. Scandalon grece offendiculum vel ruina vel impactio pedis. Vel et
alii: scrupulus. Ille ergo scandalisat fratrem: qui ei dicto vel facto occasio
nem ruine prebet.

Manus tua et. Amicus: cuius opere et consilio indigemus quotidie

Sed si hic ledere in caning voluerit: exclu
dend est a nostra societa
te. ne si cum perditio in
hac vita partem ha
bere volumus: simul
cum illo pereamus.

Duas m. Hie

Duas manus principa
tus: humilitas et super
bia. Abscide superbia

tene humilem principatum

vbi vermis eoz non moritur. et

Hie. pena exterius seues inconfusa. vnde pro
pheta. Ambulate in lumine ignis vestri: in flam
mis quas succenditis robis.

T. Amicus necessarius: cuius tibi quotidianis

usibus seruit discursus

ignis non extinguitur. Et si pes tu

tus te scandalisat: tampata illum.

Quia.

Bonum est tibi claudum in vita

eternam introire: qd duos pedes ha

bentem mitti in gehennam ignis

inxtinguibilis. vbi vermis eoz

non moritur. et ignis non extinguitur.

t qui tibi prouidet. In oculo nostri carnaliter

animi spiritualiter aduersarii significantur

O si t oculus tuus scandalisat

Quia te: ejice eum. Bonum est tibi luscum

introire in regnum dei. qd duos oculos

habentem mitti in gehennam

ignis: vbi vermis eoz non morit

ur. ignis non extinguitur. **O**mnis

gratia spiritus sancti vel tribulatione.

Falso sale sicut in bolitus tiebat.

Humanum genus

enim igne salictur. et omnis victima

tari cremabatur: vbi in omni victima et sacrificio sal offerri preceptum est.

Sal dulcedo sapientie: ignis sancti spiritus gratia. **O**mnis enim igne

salictur: quia omnis electus sapientia conditur: ut digna victima tei effici

atur altari bus. **I**nde bene addit. Et omnis victima sale salictur. Ille eni
vere domini victima est: qui corpus et animam a vicis emundando per a
morem spiritus sancti deo consecrat. Nec solum sale aspergitur: sed igne co
sumitur: quando non peccati tantum contagio tellitur: sed etiam preuentis
vitae telectatio tollitur: et futurae conuersatio tota mente suspiratur: vi
de: nostra conuersatio in celis est. Et obsecro per misericordiam tei et ex
hibeatis corpora vestra hostiam sanctam et. Alter. Altare tei cor: bonorum
hostium et sacrificia bona opera fidelium. In omnibus sacrificiis sal: quia nul
lum opus bonum sine sapientia. Ignis sacrificia in altari conludit: de quo
Ipse vos baptisabit in spiritu sancto et igne. Vel ignis tribulationes. Re
spicit hoc ad superiora vbi scandalisantia membra euelli precepta sunt: quia
hoc est igne salicti: et temptationib exerceri ob christi amorem dilectos et pa
ratos nobis abnegare.

Omnis victima. Hie. Victima genus humanum qd hic sapiens sa
le vel ratione salictur: dum corruptio sanguinis: custodia patredinis et ma
ter verium hic consumitur: et post purgatorio igne examinabitur.

Indicat si sal. Id est: si quis semel condimentis veritatis refectus ad apostoliam redierit; quo alio doctore corrigitur: qui eam quam gustauit sapientiam: vel aduersis teritus: vel prosperis illectus respuit? Unde quis medebit incantatori a serpente percussu? In hoc iudam et socios eius significare creditur qui phialarguria corruptus: et apostolatum perdere: et domum tradere non dubitanit. Quia aut sunt multi quos dum maior scientia erigit: ab aliis societate disiungit. Et quo plus sapiunt: eo plus a concordie virtute delipuntur: subiungit batete in vobis sal: et batete pacem inter vos.

Chabeite in nobis sal et xc. Beda

Habent sal sine pace non virtutis est: donum sed damnationis argumentum: quo enim quis melius sapit: eo deterius relinquit. **C. X.** **E**t exinde ex ic

Huc ergo ea que in galyea fecit et docuit: hic narrat que in iudea fecit et docuit et passus est. Et primo que trans iordanem ad orientem: deinde que cis iordanem quādō venit biericho et bethaniam et hierusalem. Cum enim omnis iudeorum provincia generaliter ad distinctionem alias gentium in dea dicta sit: specialiter tamen meridiana plaga dicitur iudea ad distinctionem galilee: de capolis: et ceterarum in eadem provincia regnum.

Pharisei inter. Dagna dilectio in ter turbas et phariseos. Hoc conueniunt ut docentur et infirmi curerentur. Sicut mattheus aperte dicit. Illi ut te preando recipiant.

Has enim deuotio per etatis illos adducit sti mulus luxoris. **S**i licet uero. **B**onito silogismo te punit: et quicquid respondet capere putat. Si dicit dimittenda et alia dicendam: prudenter predicator: sibi videtur contrarie. Si non dimittenda res saelegit: et propter doctrinam moysi: et per moysen contra doctrinam dei facere. Igitur dominus sic responsum temperavit ut translat tecipulam: scripturam sane intellectam in testimonio adducens et naturalem legem: primamque dei sententiam secundum oponens que non voluntate dei sed peccantiū necessitate pcessa est.

Ad duriciam cordis. Beda. Numquid deus contrarius sibi est: ut aliquid ante insisterit: et idem post novo frigerit imperio? Non. Sed moyses videns propter desiderium secundarum nuptiarum uxores primas interfici: aut in malam vitam duci: maluit indulgere discordium propter discordiam quod per odio: et homicidia perseuerare nuptiarum copulam.

Eterunt duo. **D**omiū nuptiarum est et duobus viis carnē fieri. Ca sitas iuncta spiritu viuis ipsius efficitur.

Non non separat. Desiderio secunduxoris. Deus separat qui con-

jungit: quando ex consensu utriusque poterit seruitutem dei eo tempore breue sit: si habent uxores quasi non habentes.

Et in domo iterum. **I**heron. Non discipuli interrogauerunt prius: sed pharisei. Sed secunda interrogatio ab aliis: id est: ab apostolis iterum dicta est: quod te eadem re te qua pharisei.

Hiero. Iterata sententia verbi non fastidium sed esuriem et sitiū prestat. unde. Qui me comedunt adhuc esuriunt: et qui me bibunt adhuc si-

Mellisua sapientie loca gustata diligenter bus multimodis sapore reddunt. Quid significatur est quando dominus pluit manna ad manducandum sub sole liquefens: ut est hoc fulgebunt insti sicut sol in regno patre. Ad ignem duratur: ut panis cor dominis confimet: ut est. Si quis vult post me venire: ic

Quicumque di. **B**eda. Mattheus ple nus. **Q**uicumque dimiserit uxorem suam: nisi ob fornicationem et aliam dixerit: mechatur. Una ergo solū modo causa est carnis fornicatio: una spī ritualis: timor dei: ut uxor dimittatur: sicut multi religionis causa fecisse leguntur. Nulla autem causa est tui legi prescripta ut alia ducatur vivente ea quod est relicta.

Discipuli autem. **P**on quia nollent eis et manu et voce salvatoris benedicti: sed nondum plena fidem habentes putabant eum more hominum offerentium importunata lassari.

Taliū enim est: **c**it. **T**aliū significanter dicit: non istoz. Quasi dicat: mores regnū non etas. His promittit titur regnum celoz quod similem habent simplicitatem et innocentiam quibus congruit illud apostoli. Nolite effici pueri sensibus: quod malitia parvuli estote.

Quisquis non

Qui non perseverat in ira: non iesus meminit vidēs pulchram mulierē non cupiscit: non aliud habet in ore aliud in corde: quasi si tales non fueritis: non intrabitis in regnum celorum.

Regnum dei. **I**de est: doctrinam euangelij sicut parvuli accipere intenur: id est: licet parvulus doctoribus non contradicat: rationes aduersus eos non componit: sed fideliter suscipit: cum mente obtemperat et quiescit: ita et nos obediendo simpliciter et sine omni contradictione verba domini debemus suscipere.

Procurans quidam genuflexo. **B**eda. Audierat credo iste a domino tantū eos qui volunt parvulis esse similes introiū regni celestis esse dignos: et ideo certior esse desiderat: non per parabolās sed aperte quibus operum meritis vitam eternam consequi posuit.

¶ Quid me dicis ho. *V.* Quia magistrū vocauerat bonū et non te
tum vel tei filium: dicit quemvis sanctū hominē p̄paratione dei non esse
bonum. te quo. Confitemini domino quoniam bonus. *Vnus autē deus bo-*
nus. non pater solus sed et filius. qui dicit. Ego sum pastor bonus. Et spi-
ritus sanctus bonus est. te quo. Pater de celo dabit spiritū bonum peten-
tib⁹ se. Una scilicet et individua trinitas. pater et filius et sp̄us sanctus solus
et vñus deus bonus est. Non igitur bonus se negat; sed teum esse signi-
ficat. Nec se magistrū
bonū n̄ ē; s̄ absq; do-
nullū bonū ē testatur

¶ Ne adulteres.

Beda. Hęc est pueri
lis innocentie castitas
que nobis imitanda. p
ponitur si regnū dei in
trare velimus. Notandum
sane q̄ iusticia le
gis suo tempore custo
dita. non solum bona
temporalia; sed etiam
vitā cōferebat eternā

¶ Magister om

nia hęc con- rē. *B.*
Non putandus ē vo
to temptantis (vt qui
dam putant) dominū
interrogasse. et de sua
vita mentiri ē: cum
se legis mandata cu
stodisse dixerit: s̄ sim
pliciter confessus. Si
enim mentiretur nūq̄
intuitus archana cor
dis eius cū diligere di
ceretur ihesus. Diligit
enum eos qui manda
ta legis etiam minora
custodiunt. et quod in
lege minus fuerat his
qui perfecti ēs̄ tērē
rā: ostendit. quia nō
venit soluere legē sed
adimplere. vnde ad
dit. Vade. quecumq; ha
bates vendē. *z̄*

¶ Et ueni seque

re. *V.* Quasi dicer̄
post p̄ceptas diuitias
saluatorē imitare. i.
relictis malis fac bona
Facilius sacculus con
tempnit q̄ concipi
scientia vel voluptas.

¶ Nō difficile qui

Beda. Qui multipli
cādīs dīvītīs incībūt
pat̄z quia r̄te alterī
gaudia querere con
tempnūt. Sed alind

est pecuniam habere; aliud amare. Multi habent et non amant. et multi nō
habent et amant. Item alii et habent et amant. Alii vero nō habere nec ama
re se gaudent. qui tuiores sunt. et quidem cum apostolo dicere possunt. Mi
chi mundus crū. et ego mundo. Unde et salomon non ait. qui habet. s̄ qui
amat diuitias fructus non capiet ex eis. Et ipse dominus in his verbis di
cipulis obſtupentib⁹ dicens. Filioli. *z̄*.

¶ Non ait. impossibile. Quod enim impossibile est: omnino fieri non po
test. quod difficile: cū labore potest fieri: sed cum magno labore inuante tei
gratia. vt pecunias habentes. vel etiam in eis confidentes exutis phylargi
rie retinaculis intrare possint regnum dei.

¶ Facilius ē camelum. Beda. Quomodo ergo in euāgelio mat
thēus et zacchēus et iōleph. et in veteri t. q̄ plurimi diuitias intrauere? For
te quia diuitias pro nichilo habuere. vel ex toto contemnere didicerunt.

vnde dauid. *Vnus et pauper sum ego.* Et idem. Diuitiē si q̄. no. c. ap.

percipiam: Ihesus autem dixit ei
s̄ Coparacē dei
¶ Quid me dicis bonū? Nemo bo
s̄ qui solus bonus ex se ali⁹ per ipsā boni
nus nisi vñus deus. Precepta
nosti: Ne adulteres. ne occidas.
ne fureris. ne falsum testimoniu⁹
dixeris. ne fraudē feceris. hono
ra patrem tuum et matrem. At ille
r̄ndens ait illi. Magister. Omnia
hęc conseruauī a iuuentute mea.
s̄ Archana cordis eius.
Ihesus autem intuitus est eum:
s̄ Ad perfectionē
dilexit eum. et dixit ei. Unum tibi
s̄ Omnia omnino nō pārē. sicut ananas
deest. Vade. quecumq; habes ven
s̄ Beatus qui intelligit super eū. et pau
de. et da pauperibus. et habebis
s̄ Quem nec erugo nec tinea demolitur.
s̄ Quia hoc solum nō sufficit. Imitan
do sicut ego ambulo ambulando.
thesaurum in celo: et veni sequere
me. Qui contristatus in verbo: a
s̄ Causa tristie.
bi⁹t inerens. Erat enī h̄ns multas
s̄ Hiero. Quasi spinas nascentes et tribulos. que
sementem dominicam infocauerunt.
possessiones. Et circūspiciens Ihe
sus ait discipulis suis. Quā diffi
cile qui pecunias habet in regnū
dei introibunt. Discipuli autē ob
s̄ Quia non poterant intelligere.
stupescerāt in verbis ei⁹. At ih̄s
r̄r̄sus r̄ndens ait illis. Filioli: q̄
s̄ Non dicit habētes: sed in eis p̄fidētes
difficile est p̄fidētes in pecuniis

Non ait. nolite suspicere.

¶ Alleg. Facilius est christū pati pro dilectorib⁹ seculi: q̄ eos ad christū
posse conuerti. Camelus enim christus est. qui sponte humiliatus infirmita
tis nostrę onera sustulit. In quo enī melius intelligitur. Quanto ma
ior es: humilia te in omib⁹. **A**cus: punctiones. id est dolores. passiones. Fo
ramen acus: angustia passionis qua velut scissa vestimenta nostre nature
quodammodo resartire. id est reparare dignatus est. Unde post lapsum

melius induit gande
amus. Ad hoc testimoni
num apostoli. Qui
cung; baptisi estis in
christo: christum in
diuistis.

¶ Et quis potest

Cū plures sit paupes

q̄ diuities: non hoc di
uisent: nisi in diuitium

numero intellexissent

cunctos qui diuitias

ad ipsiā vellet.

¶ Apud deum. *z̄*

Qui a cupiditate ter
reno⁹ ad charitatem

eterno⁹ p̄ conuertē po

test. et superbos facere

humiles.

¶ Ecce nos dimi

simus. Hādis fidu

cia. Piscator erat: di

ues non erat: victū ma

nu et arte querebat: et

tamen confidenter dī

cit. Ecce nos rel. qui

mus omnia. *z̄*

¶ Et secuti sumus.

Quia non sufficit sic

dimittere: iūgit quod

perfectū est: et secuti su

miste. Quasi: secim⁹

qd̄ insisti: quid ergo

dabis nobis premij

¶ Centies tantū.

Beda. Hac occasio

ne quidam indaicam

mille anno⁹ fabulam

post resurrectionem in

stor dogmatizant. q̄n

omnia que propter te

um dimisimus multi

plici nobis fidei sūt

reddenda: iniup et vi

ta eterna. Nec videt

q̄ sint inepiti. saltēs in

centenis vixib⁹ scđū

alios euāgelistas p̄c

seritum cum domin⁹ di

cat. nec nubent nec nu

bentur: et ea reddenda

in hoc tempore cui per

secutionib⁹ que post resurrectōnem omnino iustis nullis erunt. H̄enius er

go est. Qui propter euāgeliū christi carnalia reliquerit. sp̄nalia bona re

cipiet que sui merito et comparatiōne ita erūt: quasi paruo numero cētēnari

us comparatus. quia a fratrib⁹ et sororib⁹ quib⁹ sp̄nali glutino colligatur:

multo gratiorē etiam in hac vita recipiet charitatē. *vñ.* Multi autē cre

ēt cor: vñ et anīa vna. Et erāt illis omnia communia. Alteri. Cētēnari a le

ua translatus in texteram. licet ēdem in flexu digitor̄ videatur tenere sig

nificationem vel figuram quā tenarus in Ieuā: numerū tamē quātitatē ma

gnitudine superuadit. quia omēs qui propter regnū dei temporalia spernūt

etiam in hac vita persecutib⁹ plena regni gaudiū fidei certa p̄gustat. et in

expectatiōne patrie celestis que per texteraz significatur om̄ pariter elector̄

verissima dilectōe fruātur.

¶ Multi autem. Quia multi incipiunt sed n̄ perficiunt. Terribilis sentē

tia subditur. Multi autem *z̄*

Clatro in cruce p̄fessor; eodem die quo pro peccati suis crucifixus est: grā fidei cū christo in padiso gaudet. Quotidie quoq; videm multos laicos magnis vite meritis excellere. et alios a prima etate spūali studio feruentes ad extremū oīo torpescere.

Et stupebant. Ideo s. q̄ meminerat q̄ se passū multa a summis sa-

cerdotib; scribis p̄dixerat et occidendū. Ōtnebat ḡne vel ipsi cū eo occi-

derentur. vel ille cui vita et magisterio gaudabant occideretur.

Et assumens:

B̄. Previdens disci-
pulor; animos ex pas-
sione sua perturbados
longe ante et passionis
pona et refuzonis glo-
ra p̄dicit. ut cū morie-
tem viderent: resurre-
ctum non dubitarent.

Paganorum quoq;
temerit qui eius cru-
cem irident aperte co-
futat: cū et passionistē
pus quasi futurorum p̄-
scium ostendit. et locū mor-
tis quasi intrepidus
adit.

Et accedunt. **z.**
Audita refurōne im-
memores secundi aduē-
tus: putat eū moreto,
minuz regnare.

Mattheo dicit ma-
tre postulasse: sed mar-
cus dicatipos. deside-
rii eoz volent apenire
quoq; filio mater pe-
tbat. Et in vtroq; e-
vangelista dñs nō ma-
ti sed ip̄sis respondit.

Que baptismo.
Idem qd̄ calix. Un-
de alibi de passione sua
dicit. Baptismo hēo
baptizari. et qd̄ coar-
tor v̄sq; dū pficiatur?

Lalicem quidē
B. Jacob ab herode
capite trancatus. Jo-
bathnes in feruentis o-
lei doluz missus: inde
ad coronā martyri a-
thleta christi processit
statimq; in pathmos
flegat. Itaq; et marti-
rio anno non defuit. et
calicē p̄fessionis babit
qd̄ biberūt in camino
tres pueri. licet persegu-
tori sanguinē nō fuderit

Edecere autē z. Quasi vltis vt hoc tribuā vobis? Sed regnū celo-
rum non est dantis sed accipiētis. nō enī personaꝝ acceptio est apud deuꝝ
sed quiq; dign⁹ fuerit accipiet quod nō personę sed vitę patiēt.

Tobis z. Adbuc superbiſ. quasi si vultis accipere nolite esse qd̄ estis
alij parat⁹ et vos alij estote. et vobis parat⁹ est. quod est. prius humili-
liamini qui iam vultis exaltari.

Indignati sunt. Non te matre sed te filijs. qui ignorātes mēstrā
suum immodica cupiditate ardebat.

Ihesus autē vocas eos. Humilis magister et pius et mitis nec cupi-
ditatis immodice duos arguit. nec x. indignatōis increpat et linoris. s; do-
cet maiorem esse qui minor fuerit. et dñm qui seruus sit. Frustra igit aut illi
ad maiora suspirant: aut hi super desiderio eoz dolent: cū ad summitatē
virtutū nō poterā sed hūilitas ducat. Huius teniq; p̄ponit exemplū. vt si
dicta parvūpenderent. ad opera erubescerent. Nam et filius hominis. z.

Et uenūt hierico. Hieron. Hierico luna vel anathēa. qd̄ p̄gruit
appropinquātiōnē passioni. Defectus carnis christi preparatio est celestis bie-

rusalem. vnde hierico tēserētes: hierusalē. i. visioni pacis appropinquant.

Et proficidente eo de hie. **z.** Beda. Quia ascendēte ad celos
dño. et fidelib; sequētib;. cūtis sc̄ electis ab initio mūdi cū illo regnū cele-
ste ingredientib;. mox gentiū populus diu perfidia cecus audito christi ad-
uentu c̄p̄t lumen salutis sperare. Iuxta viam sedens mendicat: q̄ nondū
veritatis iter agnoscens: sedula tēsiderij inquisitōe ad hoc venire p̄tendit.
vt cornelius q̄ dñm quē colebat crebris p̄cib; vt se illuminare dignaret ora

bat. Transeundo au-
dit. stāndo illuminat:

quia per humanitatē
misericordia in qua nat⁹
passus resurserit. asce-
dit. que est actio tem-
poralis et transitoria.

Et stāns cecī illuminat
quia verbi eternitas n̄
transit: q̄ in se manens
omnia renouat. Sta-
re tei est incommuta-
bili dispensatione mu-
tabilia cuncta dispo-
nere. Quare ḡ transi-
ens audit. stāns illu-
minat: quia qui prop-
ter nostē temporalia per-
tulit. inde nobis lumen
tribuit vnde transitū
mutabilitatis batere
nescit.

Beda. Matthē

in hoc loco dicit duos
cēcos secus viam sedē-
tes illuminatos. Lucas

cū appropinquet hieri-
co vnum illuminatū
pari ordine: sed lucas

scribit quod matthē
omisit. Q̄ autē hoc loco
matthē duos dicit.

Marcus dicit vñ: al-
ter non negat. Scien-
dum est vñ eoz fuisse

notissimū. vñ nomen
eius et patris commē-
rat marcus: quod in a-
lijs non facit nisi cū ya-

irum expressit nomine
quia et ille nobilis fuit
ita et iste ex aliqua fel-
icitate deictus notissi-
me et famosissime mis-
erit fuit. Qui non solū
eccl̄s vñ etiam men-
dicis sedebat. Quis ergo
illuminationem

marthē describit: quia
hoc miraculo maiores

famam comparauit.

Beda. Appropinquans ergo hierico cecū vñ illuminauit: q̄ in carne
veniens et passioni appropinquātis nō multos ad fidē adduxit. Non enī primo:
sed paucis annis anteq; pateretur lumen verbi exhibuit. Sed te hierico p̄-
ficiscente cēcos illuminauit: q̄ resurgens a mortuis atq; ascendens in celum
sp̄m sanctū apostolis misit: eosq; ad illuminationē omnium populoꝝ in
mundum dispersit.

Typice. Vñ appropinquātis hierico illuminat: q̄ ante passione suā
vñ in iudeoz polo p̄dicanit. Et p̄fiscis tē hierico duos: q̄ p̄ resurzōes
per aplos et iudeis et gentib; p̄dicanit. et eternū diuinitatis et assumptę hu-
manitatis archana patefecit. Marcus vñ scribit: q̄ ad gentes quib; scribe-
bat respicit: q̄ omnino a luce erant alieni: quoꝝ cētas q̄nto famosior: tan-
to illuminatio gratiosior. Matthē duos: q̄ hebreis credentib; scribebat euā
geliū qd̄ ad gentiū quoꝝ noticiā erat peruentur: vt ad easdem vñ fidei
grām pertinere doceret. Hinc etiā est q̄ matthēus asinā et pulluz refert: alijs
tres: q̄ gentib; scribunt p̄uersis: asinā tñ ad dñm ducib; dicant.

Ceci quos dñs illuminavit homines sunt superne lucis (que xp̄s est) ne sc̄i fed ipso donate ad p̄fitendā c̄citatē et p̄tendā veritatis lucē sunt p̄p̄ti. Hierico luna que defectum nostrę mutabilitatis significat. Unde. Homo quidam descēdebat ab iherusalē in hierico r̄c.

Barthymēus cecus. Hieronim⁹. C̄citas iudeor̄ que illustrabit in fine in adūtū helyc et enoch.

Nui cum au. r̄c. Popul⁹ gentiū audita fama christi cui⁹ particeps congregabat fieri. Cōtra dicebant multi primo iudei post eū gētiles ne illūnand⁹ sanād⁹ q̄ mundus xp̄m inno caret nec tamē ad vitam p̄ordinatos eter nam poterat impugnātiūz furor phibere.

Fili da. Hiero. Per merita patriarchaz illuminat̄ iudai cus pl̄s cui adeſt misericors Deus et misera tor illuminās cecos et erigens elisos.

Aille multo magis. In graueſcēte bello vicioꝝ manus leuante sunt ad lapidem adiutorij cum clāmore id est ad ih̄m.

Hiero. Conn̄iōnes ordo salutis. Audimus primo deinde clamam⁹ per fidē. vocamur per apostolos. surgim⁹ per p̄niam. ex uimur per baptismū. interrogamur per voluntatē. vñ. Qui pie cito vestimentō suo exili re nud⁹ veteri boīe d̄r̄ vñ hymnū salīcē sup̄ montes segniciē depōnens p̄iarchas et prophetas apostolos in al tis considerans.

Et uocant̄ ce. r̄c. Beda. Alleg. C̄cuz clamantē dñs vocat̄ dum polo gentiū sc̄iāz veritatis desiderati per sc̄os p̄dicatores xp̄bū fidei omittit. Qui vo cantes cecū anima qui

orem esse et surgere ad eum q̄ venire p̄cipiūt cū p̄dicando spem salutē brē. te vicioꝝ torque surgere atq̄ ad p̄tutū studia q̄bō illūnari mereatur accin gi int̄ent̄ quasi accedit ad eūz et illūz et surge q̄ dor. r̄c. Qui projecto vesti me o suo id est abiectis mundi curis expedito mentis gressu ad datorē lucis properat.

Exiliens. Pr̄opt̄ voluntatem p̄pletōne desiderij remunerat̄. Unde. Quodcūs petieritis in oratione credentes accipietis.

Quid uis tibi r̄c. Sicit quid velit sed peti vult quod et se dare et nos petere prenoscit. q̄ importune admonet ad orandum et illūz et illūz dicit. Sicit nang⁹ et vñ qđ opus sit ante qđ petatis eū. Ad B̄ḡ regrit̄ ut petat̄ et cor ad orōnē excitet. vñ cecus. Raboni ut videā. Non aurū querit sed lumen. C̄cuz enī di uitias biē pōt̄ sed n̄ videre quod habet̄. Exemplō bñ n̄ falsas diuitias q̄ ramus sed lucē. quā cū solis angelis videre possumus ad quā via fides ē. Unde illuminato ceco dicit̄. Vade fides tua te saluū fecit.

Vidit et se. Beda Morali. Videt et sequit̄ qđ bñ intelligit op̄ae sequi imitari. Unde. Si quis michi ministrat me sequatur. In via. Considerem⁹ qua via gradit̄ et seq̄m̄ur per huiusmodi per labores.

Via; qñ dicit̄. Ego sum via veritas et vita. Hęc est via angusta que ducit ad ardua hiersolime et bethanie ad montē olivaz. qui est mons lumenis et consolatiōnis.

eius et plurima mltitudine filius et s̄ Hiero qui scripturam seruat nec p̄pli. iuxta mensam mendicans elurit.

Bthymēus cecus sedebat iuxta viam mendicans. Qui cum audisset qđ ih̄esus nazarenus ēēt̄.

cepit clamare et dicere. Fili dauid.

Speculator. **D**emones compescunt clamore pauperis quē exaudiat̄ domin⁹. ih̄esu miserere mei et p̄minabatur

multi ei ut taceret. At ille multo magis clamabat. Fili dauid miserere mei. Et stans ih̄esus p̄cepit

Sper apostolos illum vocari. Et vocant̄ cecum dī centes ei. Animęquior̄ esto. surge p̄ baptismū. **S**icut uetus homo

Vocat̄ te. Qui projecto vestimentō fut hymnū super montes. suo exilie venit ad eūz. Et r̄ndēs

ih̄esus dixit illi. Quid vis tibi faciam. **S**ed agūter. **I**hesus dixit ad eū. Rabboni. vñnam petui a domō hanc requirā ut vi. vo. do. vt videam. Ihesus autēz dixit ei. suide.

Vade. Fides tua te saluum fecit.

Et p̄festū vidit et sequebatur eūz in via.

Bethanie. Beda. Bethania villa sive cinctas in latere montis oīueti. que stadijs duodecim ab iherusalē vbi lazarus suscitat⁹ est. dom⁹ obedientie interpretat̄. Et bene iherusalē v̄etur et mundū sanguine redēptur. primo bethaniā venit. et ibi a deuota muliere uincus est. q̄ multos an passi onem docendo. dom⁹ sibi obedientie fecit. quoꝝ p̄ia actōne. q̄ oderifero in guento delectat̄. Hinc cinctas etiā h̄ in monte oīueti posita d̄r̄. vt eccl̄a per grām dei esse saluāda signet. quā uincōne sp̄ualū carissimū. et s̄c̄e et p̄iecta tis luce sonet. Mons em̄i oīueti sp̄ualū di stributor grāx. Ne au te abscondere cinctas super hunc montē posita. mittit duos te discipulūs suis in castellūz qđ p̄tra eos est. docores. si. q̄ indecta ūl̄ barbara orbis loca. q̄ op̄ positi castelli magna p̄dicatione diruerent. Duos propter veritatis scientiam. et operis mundiciam.

Duos erit dis. r̄c. Hiero. Bini vocat̄ur binū mittunt̄. q̄ chari tas nō in uno cōsistit. unde. **V**e soli. Uno educūt hebreos te egypto. duo portant̄ bōrum te terra sancta. vt s̄p̄er p̄positi coniungant operi scientiā duo mandata te duas tabul̄ p̄ferant̄ in duob̄ fontib̄ abluant̄ et abluant̄. et duob̄ rectibus archam dñi portat̄. et inter duo cherubin dñm cognoscat̄ sp̄u et mente psallētes.

Et statim. Beda. Allego. Introentes mundū p̄dicatores inueniūt populū nationum p̄cōp̄ finiculi al ligatū. et etiā iudeor̄.

Dēs enī peccauerunt. **V**n̄ ap̄d matthei aī nājōz cū pullo alligata regit̄. q̄ subingul̄ et domita sit̄ synagogā que iungū legi traxerat.

Pullus lasciuus et liber gentes. sup̄ quem nemo adhuc fedit. quia nemo ratonabilū doctoz ei frenū correctionis imposuit. quo vel lingua a malo cobiteret; vt in artā viam vit̄e cogere. **D**uo discipuli ad animalia missi duo ordines p̄dicatoriū. vñ in gētes. alius in circuacionē missi. Et abeutes inueniūt pul. r̄c. Bene pullus ante ianuam foris inueniatur in binio. Ja nua enī est ille q̄ ait. Ego sū ianuā ouī. p̄ me si q̄s introierit egrediet̄ et in grediet̄ et pas. inne. q̄bō pascuis pl̄s gentiū carebat cū adhuc extra ianuam in binio ligat̄ erat. **V**n̄ in binio. q̄i n̄ adhuc vñā vit̄e fideiq̄z viā cert̄ tenebat. sed plures sectas. **V**n̄ lucas ait. q̄i dixerunt dñi eī ad illos. Quid soluitis pullū? Nō vñ q̄ip̄ sup̄studiō tēdit̄ erat. s̄z p̄ libitu inmundox sp̄ium raptabat̄ varijs errorib⁹. Cōmunis enī est q̄ inimicodus est. qui aut mūndus et sanctus est. solins dei est.

Pullum li. B̄ie. Pullū ligat̄ et indomit̄ quē soluit̄ et domit̄. pl̄s gentil̄ est. An ianuā fidei cū vincul̄ p̄cōp̄ suoꝝ in binio stat. in libertate arbitrii dubitat̄ inter mortem et vitam.

Et dimi. B. Alleg. Qui in soluēdo p̄tradicebat̄. auditō noīe dñi di miserit̄. Quia mḡi error̄ q̄ p̄bus doctoz ibi p̄tradicebat̄. postq̄ p̄ miracula dñs fidei dñce appuit. apl̄i resisteret nō valebat̄. et sic liber credentū pl̄s ad dñm ducebant̄. Et ip̄o illi re. sua. doctrinā. sc̄z virtutū. vel scripturarū discrecionem. vel eccl̄asticōꝝ dogmatū varietates; quib⁹ hominū co:da

nuda ante frigida quo christo se sponso fiant digna operuntur.

Et sedit Hiero. Cepit regnare ut non regnet peccatum in mortali vel la-

scia carne: sed iustitia et par et gaudium in spiritu sancto.

Multi autem straverunt. Quia multi martyres se propriam carnem amicti exuentes simplicioribus vestimentis sanguine parati: ut in offensione ad signum civitatem ad quam ducit ihesus incedant. Morali. Salvator noster asino sedens hierosalem tendit: quando anima cuiusque fidelis regens quasi in-

mentum suum ad pa-

cis eternae visiones du-

cit. In pullo etiam se-

dert: cu[m] ecclesie vniuersaliter presidet: eamque

in superiore pacis tesi-

derium accedit.

Hiero. Osti. Et.

Pedes sunt extremi

quos ad iungendum

construit apostolus: q-

u[m] si non sunt dorsum in

quo sedet dominus: tu[m] cum

militibus a iohanne in-

struuntur.

Alii autem. Et.

Hiero. Justi ut pal-

ma florebunt angusti

in radicibus lati in flo-

ribus et fructibus quonia[m]

bonus odor christi sunt

et sternunt viam mada-

torum dei bona fama

B. Alleg. Alii autem

frondes vel ramos de arboribus cedunt qui in

doctrine veritatis proba-

ntur et fratres de cor-

excerunt libris. Et h-

in via dei ad animum

auditoris venientibus hu-

mili predicatione sub-

mittunt. Et qui prega-

bant et qui sequebant

clamabant Processit

indicus populus: se-

catus est gentilis: et

quia omnes qui fideles sunt vel fuerunt in christum crediderunt et credunt

et qui preuent et qui sequuntur osanna clamant: quod salua nos latine di-

citur: ab ipso enim omnes priores etiam salutem quiescerunt. Benedictus qui venit

in nomine domini. Quoniam una fides una spes omnium. Illi expectabant et ven-

tum credebant: et nos venisse credimus.

Et qui prega-

bant. Hieron. Preghent prophetas sequuntur apostoli.

Abyssus abyssum innocat: i[er]ex legem alteram.

Benedictum. Secundum iohannem cum turbe eum rapere vellent et face-

re regnum fugit: et regnum adhuc vicitur noluit. Nunc autem iam passurus regem

non refugit se dici. Non hymnos filio dei et rege dignos: non eos reprimit qui

regnum domini in eo restaurandu[m] et p[ro]l[oc]egit benedictis donis precinunt: quod scilicet non tem-

poralis et terreni sed eterni in celis rex esset imperius: ad quod per temptationem mortis

et gloriam resurrexis: triumphus ascensionis perueniret. Unde discipul-

post resurrectionem ait. Data est mihi omnis potestas in celo et in terra

Regnum patris nostri. Beda. Per hoc quod iungit: osanna in ex-

celis quod est salus: significat quod adueni[us] christi non solu[m] hominum salus: sed to-

tius mundi: terrena iungens celestib[us]: ut ei omne genu flectatur: celestium: ter-

reniorum et inferiorum.

Hiero. Hoc gabrieli consonat: qui ait. Hic erit magnus: et filius al-

tilissimi vocabitur: et dabit illi dominus deus secundum daniel patris sui. Ut scilicet ge-

ten quod daniel temporaliter rexit et exempla iusticie prebuit: et spiritu[m] ym-

nis ad fidem et tei amorem accedit: ipse factis prop[ri]etatis donis et promissis re-

gnorum celeste regeret: et ad visionem dei introduceret.

Osanna in excel. Hiero. Salutifica ut iusti edificent in ruina[m] an-

gelorum: et terreni saluent ab eo benedicto vincete et veniente in nomine domini id est.

patris sui: quem filius de patre nomine suscepit: et pater de filio.

Osanna verbū bebenū et positū ex integro et corrupto. Oly enim salua

vel salutifica: anna interiectio deprecatis. Denique in psalmo ubi septuaginta

interpretes transtulerunt. Domine saluum me fac. In bebegō habeatur an-

na adonay osanna: quod noster hie[us] ita transculit. Obscuratio tomie salua

obscuratio. Idem ergo est: o domine per interiectum obscuratus quod obscuratio domine per ip-

sum verbum obscuratois.

Et introiuit Hiero. Jam appropinquante passione in loco passionis per-

finito ante secula vult esse: ut qui eum capere vellent ibi innenire possent.

ut ostenderet quod non innuit sed sponte morte subiret. Introiuit autem ante quinq[ue] die-

es pasche. Dicit enim iohannes quod die sexti pasche venit bethaniā: ubi cena

ei facta: et maria soror

lazari vnguento eum per-

fudit: et in crastino ali-

no sedens obviate cur

palmis turbabat: bierula-

lem venit. In lege enim

dictum est: quod decima die

mensis tollat unusquisque

agnus et fuerit eum usque ad

xiiij. diem mensis: immo-

letque eum multitudine fi-

liis ad res. Unde do-

minus decima die me-

sis: id est: ante quinq[ue]

dies pasche ciuitatem

in qua patet ingressus

est: reliqui in fine fructificabunt.

inuenit preter folia. Non enim erat

tempus ficoꝝ. Et respondens di-

xit ei. Jam non amplius in eternum

quisque ex te fructus manducet.

Et audiebat discipuli eius: et veniuit

hierosolimam. Et cum introisset in

templum cepit ejusmodi vendentes

quod soli orationi dedicatae

et emetes de templo: et mensas nu-

qui honores uendunt: et gradus

emunt

mulariorum: et cathedras uenden-

tium columbas euertit. Et non

in templum.

Exemplum dedit no-

bis et quoque venire

mus primum ad do-

mum orationis si ibi sit diuertamus: et cum nos per orationis studium deo premedaque-

rim: ad ea propter quae venimus agenda sedecamus.

Et circuspe om-. Non sed hoc fecit: sed per omnes quinq[ue] dies.

Per diem in templo docebat: noctibus extensis in monte olivetum morabatur: sicut lu-

cas ait. Docendo enim incredulis officiū correctōnis sedulus impendebat: ma-

nēdo apud fideles grām benignā: p[ro]p[ri]etatis exhibebat.

Mora. Circuspe ac. In p[ro]p[ri]etate corda: et in tradicēto veritati non

innuit ubi caput reclinet. Decessit ad fideles: et in eis quod obediētē interpretatur.

Lunq[ue] uidisset. B. Sic p[ro]p[ri]etas loquitur ita facit. Ideo elurēs in si-

cu[m] fructū gemit cul? id dñi tps eē nouit. Et in p[ro]p[ri]eta sterilitate dānavit: vt

oñderet plebe quā docet: p[ro]pter folia: et verba iusticie q[uod] h[ab]ebat sine fructu

id ē: bono ope non posse saluari: sed excidi: et in igne mitti. Elurēs q[uod] dñs vi-

dit ficas folia bñtes: et fructū in ea q[ui]suit et nū innuit: q[uod] salutē bñani generis

desiderans vidit indeā bñtem eloqua legi: et pp[ro]p[ri]etatis: q[ui]suit in ea fructū boni o-

peris: docendo corripēdo miracula faciendo: et nō innuit ideo damnavit

Gam nō am. B. Vox. Lu q[uod] si nō vis audire ī iudicio a xpō: disce-

a mema: in ig: et q[uod] elu: et nō de mā: arbor: sterl[us]: ē caueto: sed potiꝝ tpo

pampiri: et elurēi fructū pietatis quo indiget offer.

Lepit eūcere. In ipsa re oñdit quod p[ro]figurā in sīc fecit. Ficus enī

non peccauit si an tēpus fructū nō habuit: sed sacerdotes.

Et mensas nu. B. Ea. s. q[uod] tē longi quo venerāt ab indigētis offe-

rēda emebat. Si q[uod] b[ea]tib[us]: q[uod] tē longi quo si[ci]lē et vaniloquium et bñōrū:

Et cathedras uen. B. allg. Colubas vendūt q[uod] tē positōe manū

manū accipiūt q[uod] quā spūs dat q[uod] p[ro]p[ri]etatis signūt q[uod] i specie colubis sup xpō

apparuit. Horū cathedras euertit: q[uod] sacerdotū talū dñs deservit. Hic ca-

nones tales a sacerdotio priuari precipiunt. Omnes enī tales vel an tē ocu-

los vel an bñanos semper priuantur sacerdotio.

Et non si. Futuri iudiciū exēplū premittit: q[uod] oēs reprobos ab ecclia

repellit: et ne ultra ad eam turbandā intrent eterno th̄bere sp̄scit.
Domus mea. Mōrālī. In presenti domus domini cor est. Electio: cordis purificatio: vt non tñm peccata que inerant tollat p̄punctio dñmīt̄ immissa: sed ne ultra repetantur adiuuet diuina gratia perseverans.

Clos aut̄ se. Ad

hoc enī in templo erāt
vt vel non dantes co-
poraliter persequerent̄
vel dātes spiritualiter
necarent. Temploz et
domus dei mens est et
conscientia fideliz: q̄
si in lesionē p̄ximi per-
uersas cogitationes p̄-
fert: quasi in spelunca
latrones residēt: et sim-
pliciter gradientes inci-
sunt: et sic mens iam
non dom⁹ dei: sed spe-
lunca ē latronū.

Aridā factam. Bēda. Alleg. A radī
cib⁹ arefacta ē fīcis ut
ostēderetur gens ipia
non ad tps vel ex par-
te corripienda extēmo
rum incurſib⁹: et per p̄g-
nitentiam liberanda.
sicut Isḡ faciū est: sed
omni eterna damnatione
ferienda. Alter
Arefacta ē a radicib⁹
vt ostēderatur non so-
lum humano extrinſe-
cus: sed dñmō intus
fanore funditus testi-
tūndā: nam et vitam
perdidit in celis: et pa-
triam in teris.

Recordatus
petrus. Petrus a-
gnoscit aridam et ab-
scissam radicem cui suc-
cedit oīna pulcerima
fructifera: vocata a dō-
mino. Unde sequitur
Amen dico vobis.

Quicūq̄ dire-
huic mon. Bēda.
Solent quidam dice-
re q̄ nostri nondū ple-
nam fidem habuerūt: qui montes transferre
non potuerūt. Quibus
respondem⁹ q̄ nec om-
nia facta ch̄risti sunt
scripta: et hoc tamen le-
gimus factum precib⁹
Gregorij necessarie
poni episcopi. Sed
mōs dyabolus: ppter
superbiaz qua se p̄tra-
deum erexit dicens:
Similis ero altissimo
Hic ad p̄ceptum p̄-
dicatorū ab electis ex-
pulsus in mare: id est.
in infidelium amaras
et turbulentas mentes
resaniam suam exercere permittitur: qui tanto acris in eos quos possidet
senit: quanto a piorz lesionē se expulsum gemit.

Hiero. Sed hoc factum est: quando dixerunt apostoli. Digne trans-
ferimur ad gentes: q̄ vos indignos indicatis.

TCommune immundū mercandi gratia non
deo dedicatum.
sinebat ut quisq; trāfferet† nas p̄
templo. et docebat eos dicens
In psalmo.

eis. Nonne scriptū est: qz domus

Non tauroz uel biceoz.

mea domus orationis vocabitur

Non in iudea uel hierusalem tantū.

In hieremis.

omnibus gentibus. Vos autem

fecistis illam speluncam latronū.

Quo audito: principes sacerdotū

et scribē qūrebāt q̄o eum perde-

rent: timēbant enim eum qm̄ vni-

uersa turba admirabāt super do-

mina in iudeis tenebras

reliquit sol egrediens.

ctrina eius. Et cū vespera esset fa-

ad alia beniuolā: et obe-

cta egrediebatur de ciuitate. Et cū

bientem. Scū sol occidit iudeis oītur apostolis

Ipse cum apostolis. Singogoz.

mane transirent: viderunt sicum

Cain et ceteris a quibus omnis sanguis iu-

stus requiritur: ab abel usq; ad zachariam.

aridam factam a radicibus. Et re-

cordatus petrus dixit ei. Rabbi:

ecce fīcus cui maledixisti aruit. Et

respōdens ihesus ait illis. Nābe-

ſuſ habete.

tis fidem dei. Amen dico vobis:

Id est. ch̄risto qui est mons cresces de lapide

abfeso sine manibus.

quia quicūq̄ dixerit huic monti

gentes

collere et mittere in mare: et non he-

sitauerit in corde suo s̄ crediderit

qz quodcūq̄ dixerit fiat: fiet ei. p-

pterea dico vobis. omnia quicūq̄

orantes petitis credite qz accipie-

t. Recete fidei ſuos qui tante perfectōnis non

enīs.

tis et venient vobis. Et cum stabi-

ſuſ uerimonię

tis ad orandum dimittite ſi quid

qui nos leſit ſi magna

habetis aduersus aliquē ut et pa-

fiducia ſi non unius. omnes enī fratres eſtis

ſi id eſt iustis.

ter yester qui in celis est dimittat

Beda. Notanda est distincio deprecantiū. Qui perfecta fidem ba-
bet orando vel intendo etiam potest transferre vel corporales montes. vel
etiam sp̄iales. vt paulus te helyma mago quem oculis et arte nefanda pri-
uauit: et te phytonissa in philipis. Qui ante ad fastigū tantę perfectōnis
ascendere nequeunt: petant libi peccata di-
mitti quo ad vita me-
reantur intrare perse-
tuam. et sine dubio im-
petrabunt: si tamen in
se peccantibus primo
dimittunt.

Et cum stabit
tis z. Hieronimus.
Marcus suo more se-
p̄tem versus oratio-
nis dominice vna oratione comprehendit.
In nangz cui dimissa
sunt omnia quid amplius rogabit nisi q̄ p-
seueret in eo quod ob-
tinuit.

In qua potestate
state z. De tei du-
bitant potestate: et vo-
lunt subintelligi dy-
boli esse quod facit.

Interrogabo.
Poterat apta respō-
sione calumniam tem-
ptato p̄ confutare: sed
prudenter interroga:
ut vel silentio suo vel
sententia condemnentur.

Si dixerimus
Hieron. De lucerna
mundi obscurantur.
Unde dicitur. Pa-
ram lucernam christo
meo. Inimicos ei⁹ in
diuam confusione.

Muare ergo. ic
Quasi quem confe-
mini te celo habuisse
prophetiam: michi te
stimoniū perhibuit:
et ab illo andistis in q̄
potestate hec facio.

Si dixerimus
ex hominibus ic
Quodlibet horum re-
pondeant: vident se
in laqueum ruituros:
timent lapidationem:
sed magis confessionē
veritatis.

Neque ego dico
uobis. Bēda Dua
bus de causis scientia
veritatis occultatur
querentibus: cum aut
is qui querit minus in-
telligit: aut odio aut
contemptu veritatis in-
dignus est cui tebeat
aperiri. Propter alte-
rum dicitur. Adhuc
multa habeo vobis dicere que non potestis portare modo. Propter alte-
rum. Nolite sanctum dare canibus.

Lacum. Sine torcular aut altare: aut illa torcularia quox titulo q̄
dam psalmi p̄gnantur.

Peregre profectus. *D*ans litigem arbitrii operandi: nō mutatione loci: qz rbiqz deus: et omnia complet.

Seruum. *D*rum missus est moyses: qui fructū legis quā dederat a cul

tonibz inquirebat: sed celum dimiserunt et vacuū. vnde. *I*rritauerunt moy-

sen in cīz a.s. vñ: et rexatus est moyses ppter eos *zc.*

Et iterū m. q. s. *D*auid et alios psalmistas qui missi sunt post moysen

et cultores vinee ad exercitū boni operis excitarent. *S*ed ipsum quoqz da-

uid qui caput psalmo

dix et fons ī spū sancto

claruerat. *O*ng nobis

pars in danid: aut qz

hereditas ī filio ysaiē

Etrursum aliū *P*rophetaz chorūm

ā suis socijs: qz suis at

testificatione pslm con-

nenerunt: et mala huic

vinee ventura predi-

cerunt.

Etrursum a.m.z. *H*istribz seruoz gra-

dibz omnes doctores

qui sub lege et pphetis

fuerat intelligim. vñ

alibi. *N*ecesse ē imple-

ri omnia que scripta

sunt in lege moyſi et p-

phetis et psalmis d me

Quia uerebū. *N*on hoc ignorando

dixit: qz omnia nouit:

sed semper abigere d

teus: et libera volun-

tas homini reseruetur.

B. *I*nterrogamus

ariūm ī eunomiu. ec-

ce pater d ignorare et

sentientia temperat: et

quantū in nobis ē di-

citur esse mentis: quic

quid pro pē r̄enderint

locintelligent profi-

lio qui se dicit ignora-

re consummatōis dī.

Coloni aut B. *P*robat iudeoz prin-

cipes nō p ignorantiā

xpm crucifixisse: qz itel

lexerunt enī esse de quo

dicitur. *P*ostilla a me.

z d. t. g. b. t. zc. *V*nde

sibi consulentes dice-

bant. *E*cce mund⁹ to-

tus post enī a. et si dimit-

tim⁹ enī sic: omnes cre-

dent in enī. *H*ereditas

ergo filii dei ecclesia ē

de cunctis gentibus ei-

data: quā sanguine ac-

q̄sinit resurgēdo posse

dit. *H*anc mali coloni-

preiupere moliebant.

cam eum crucifigentes fidem eius extinguere: et sua⁹ iusticiā que ex lege est:

preferre nitebantur.

Cete. *D*icitur pertinaciā eoz: qui nec crucifixo ac resuscitatō do-

mino ad p̄dicationē apostoloz credere voluerunt: sed quasi vile cadaver

proiecerunt: quia quantū in se erat a suis finibus excludentes gentibus su-

sciendū dederunt.

Veniet et zc. Beda. *A*usertur a vobis regnū dei: et dabitur genti fa-

cienti fructū eius. *H*oc aut̄ diuinis⁹ fuisse procuratō propheticō testimoniō vel exemplo probat dicens. *N*ec scripturā hanc legistis *zc.*

Nero. *V*ineā datur alijs ab oriente et occidente et austro et aquilōe

veniētibz: et recumbentibz cū abraham ysac et iacob ī regno celoz.

Beda. *M*oralit. *L*icēns fidelibz mysteriū baptisimi qz operando exer-

ceat p̄mittitur: quasi vinea quam excolat ei locatur. *M*ittitur seruus vnuis

et alter et terci⁹: qui de fructu accipiat: cū lex. psalmodia. pp̄betia. quarū am-

monitōem ad bñ agendū p̄ls sequat̄ legie. *S*ed missus seruus p̄tumelijs

affactus vel celus ejicitur: cū sermo audit⁹ vel p̄tempnit vel blasphematur.

*M*issum herede qntū ia se est occidit: qui et filii dei p̄culat̄ et spū grē quo

sanctificat⁹ est p̄tume

liā facit. *H*erdito ma-

lo cultore vinea datur

alij: cum dono gratie

quod superb⁹ spernit:

humilis ditatur. *D*a

nuz mittere in ihesū. ti-

more turbe retinentur

cuz quilibet solo noīe

super eam quam non

diligit ecclesiastice fi

dei et pacis vniuersitatem

propter cohabitantiū

multitudinē aut erube

scit: aut timet impug-

re. *C*um aut̄ ipsi fuerit

persequēdo ecclesiam

quasi dñm crucifigere

et ostētatiū habere gan-

debit.

Lapide quē re.

*L*ieg. *L*apis reprobo

quē gessit angulus con-

tingens in cena agnū

cū pane. *F*iniens ver⁹

nouuz inchoans t. hic

h̄stat mira in oculū n̄is

Et mittūt ad. zc. *Beda.* *T*urbam time-

bant: atqz quod p se

non poterant: terrene

poteſtatis manibz effi-

cere temptabāt: vel vt

ipsi a morte eius vide-

rentur immunes. *Q*u

p enī indea sub auga-

sto cesare qn̄ in toto or-

be celebrata est descri-

ptio stipendiaria facta

erat. *V*n seditio maḡ

Alij dicebant rōanis

pro oībz militātibz te-

berē tributa persolui.

*P*harisiū n̄ tebere po-

pulū dei q̄ teicas et q̄

in lege p̄cipiebant sol-

ueret: subiacere legibz

būanis. *C*ui⁹ seditōis

fomes adeo inualuit:

vt p̄ resur: dēz dñi pa-

triā et gentē et regnū et

oīa pdere ināuerint:

q̄ esse tributarij

Magister sci-

mus. *B.* *B*lāda et

fraudulēta interrogatō

ad h̄. puocat r̄ndētē vt maḡ ten⁹ q̄ cesarē tieat: et dicat n̄ tebere tributa sol-

ui: vt audiētes herodiani seditōis p̄tra romāos autorē teneāt.

Qui sciens ner. *Q*ui putant interrogatōz saluatorō ignoratōz eē

ñ dispēlatōz: et B loco discat q̄ potuit scire cui⁹ imago esset. *S*ed interro-

gar: vt ad sermonē eoz p̄petenter r̄ideat.

Denariū. *D*enari⁹ gen⁹ numi q̄ p̄. x. numis p̄putat̄ et h̄z imaginē cesarē

Reddite q. l.c.c. *H*oc ipse fec̄ p̄ se et p̄ petro soluedo tributa. *Q*ue

ſunt dei deo. *H*oc q̄z fec̄ p̄s ip̄les volūtātē. *Alt.* *Red*-q̄ ſit. c. c. ip̄ressionē

ſuā imágis. q̄ ſit dei deo aīaz luie vult⁹ ei⁹ illūtratā. vñ. *Sig. n̄ ē s. n. l. zc.*

Haducei zc. *D*ue hereses erant in iudicis. phariseoz et ladinceorum

Pbarisi traditionū et observationū (quas illi denterōis vocant) iusticiā p̄ferebant. unde et diuisi vocant a p̄lo. **S**aduciū autē iusti et corporis et anime resurrectionem negabant.

Cedē. **S**aduciū. **T**er. **Q**ui resurzōnēm corporōz esse negant. vel non credunt. animas iudicantes interire cū corporibz. **R**ecte huiusmodi fabulam fingunt. que deliramenti arguat eos qui asserūt resurzōem corporōz. **P**otuit autē et in gente eoz aliquī hoc accidere.

Chapterum ergo.

Beda. Turpitudinē fabule oponūt; vt resurrectionem negent. **S**ed mystice septem fratres sine filiis tēfūcti omibz reprobis cōgrunt; qui per totam vitam (que septem die bus voluitur) a bono ope steriles sūt; quibus viritū morientibz ad vltimū et ipsa munda na conuersatio moritur; id est. transit. quia si vxor infecunda. qm illi sine fructu boni operis exegerunt.

Diero. **M**ulier sterilis nec relinquent semen ex septem fratribus nouissime moriēs synagogam significat reliquam quasi mortuam a spū septiformi; q̄ septez patriarchas im plenit. qui nō reliquerunt ei semen abrabe quod christus est. **L**acet enim indeis nat: tamen gentibz datus. **H**ec mulier mortua christo. nulli de septē in resurrectione ingetur. septenario enī p̄fecto vxoriū vniuersitas significatur. **S**icut verba vice per ysaiam dī: Apprehendit septem mulieres virū vnum. Septem sunt ecclesie quas dñs vnuus amat. arguit. castigat. adorant enī vna fide. **H**e sunt septē spiritus fragmentis panū plene. **D**anes verba spiritus sancti. Por te vero ecclesie. **D**anes ihesus benedicens fregit. et discipuli eius diuiserūt turbę; cum die septimo benedit opera sua requiescens in eis. **U**nde luce facta primo die qui est sapiēt. et firmamento in secundo. qui est intellectus et arida tertio. qui est consilij. et luminibz quarto; que sunt virtutes. et voluntibz et p̄scibz. quinto; qui sunt scientie. animatis et anima viuente sexto. id est. homine ad imaginem dei facto; quod est pietat. s. septimo die spū timoris domini qui permanet sanctus in seculum seculi. et replet orbem terarum sancta ecclesia repletur non habens maculam neq̄ rugam. Ideoq̄ ecclesia septiformi. id est. perfecto timore repletur; quia iustus vir saluabitur. qui roget. Non intres in iudicium cum seruo tuo domine; q̄ nō iusti. in conspectu omnis viuēs. **D**ebis septem qualitatibz spiritus commemorat dñm. quid negligentia nostra peperit. quid diligentia quesierit. quid divina prouidentia contulerit. quid inimici instigatio fraudaverit. quid obliuio lubrica subtraxerit. quid humana fragilitas intulerit. quid ignorantia impudentia fecellerit. **D**os omnes affectus in psalmis inueniuntur. **P**rimus. concepit dolorem et peperit iniquitatē. **S**econdus preuenit in maturitate et clamani. **T**ercius. incerta et occulta sapiēt et m̄ michi. **Q**uartus est. inimici mei animam meam circundederunt. **Q**uintus. obliuioni datus sum tanq̄ mortuus a. c. **S**extus. **Q**uoniam lumbi mei impleti sunt illusionibz. **S**eptimus. **D**elicta iumentutis meq̄ et igno. meas ne me. dō. **D**os affectus spū se-

ptiformis eneruant vel elminat et illuminat. **U**nde septem lucernas ab austro ardentes. et aq̄lonares tenebras in tabernaculo domini illuantes. **S**pū sapientie in pigro negligētiam repellit. **S**piritus intellectus diligētiam rationabiliter querit. **S**piritus concilii diuinam prouidētiam prudēter innuit. **S**piritus virtutis instigatōnes fortiter retundit. **S**piritus sciētiae obliuionem lubricam diu esse non sinit. **S**piritus pietatis humana fragilitatem clementer indulget. **S**piritus timoris im prouidam ignorantiam ar-

denter et bene decigit et bene replet. **S**apientia domini edificat intellectus gaudiacū inuenit. **C**ōsilii bona discreta facit. **V**irtus in patientia animam possidet. **S**i entia diuinitate fidei et salutis munera acquiruntur. **P**ietate prosperitas presentis vite et futurae consistit. **L**umen humilitas conservatur. et omne peccatum expellit. quia initium sapientie timor domini.

Chapterum ergo multū erratis. Et accessit unus de scribis qui audierat illos conquirentes. et videns quoniam bene illis responderit: intert. **C**um in diversis libris diverso ordinatur rogauit ihesum quod primū esset. **I**hesus autem. omiuī mandatū. Respondit ei: quod primū omniū mandatū est. Au di s̄ di gentiū multi sunt isrl. dñs deus tu. deus vnu est. **E**t diligēs dominū deum tuū ex toto corde tuo. et ex tota anima tua et ex tota mente tua. et ex tota virtute tua. hoc est primū mandatū. **S**ecundum autem simile est illi.

significat. tenui iterans vnu substantiā. Vivunt autem qui vendicant portionem suam quam elegerant. Mortui vero sunt qui quod vendicauerint perdiderunt.

Beda. Cum multa apertiora testimonia de resurrectione posset proferre. loquaciter protulit quamvis ambiguum. quia saduciū nec angelos. nec spū. nec resurrectōem corporōz confitent. et anīaz intentum mentiuntur. **L**īm quinq̄ libros moysi recipiunt. prophetas respiciunt. **S**tultum ergo erat eorum testimonium proferre; quorum autoritatem nolabant recipere. **P**orro ad eternitatem animarum probandam. ponit exemplum. Ego sum deus abraham. et deus ysaac. et deus iacob. et infer. **D**eus non est mortuox. sed viuentium. ut cum probauerit animas manere post mortem. non enim poterat deus esse eorum qui non subsisterent. consequenter induceretur corporum resurrectō. que cum animabus vel bona vel mala gesserunt.

Interrogauit ihesum. **D**iero. **Q**uid sibi vult hec questio. cum hoc sciant omnes perire in lege? **S**ed dixerit in exodo et levitico et dentro rōmio ordinatur mandata. **D**e his enī duobz vberibz super pectora sponselungatis alitur nostra infanta.

Primū omnium et. Maximus quod ante omnia debemus in corde: quasi vnicum pietatis fundamentum locare. hoc est. scilicet cognitō atq̄ confessio diuinę vnitatis. cum executione diuinę operatōnis. que in dilectione dei et proximi perficitur. hec est fides que per dilectionem operat

Bene magister. Beda. Ostendit scriba in hac missione inter scribas et parbos grauem questionem diu versatam esse: quod est primus mandatum et maximu[m] in lege. Alij hostias et sacrificia laudabant. Alij fidei et dilectionis opera preferabant: quod plurimi patrum ante legem absq[ue] omni sacrificiorum consuetudine ex fide tamen que per dilectionem operatur deo placuerat: ne me ante absq[ue] fide et dilectione. In qua sententia scriba iste declarat se fuisse.

Non longe. Et.

J. Namuis ad temp[or]andum venerit: longior hanc est ignoratio: q[ui] scientia ut sadicis dicat. Eratis ne scientes scripturas neque virtutem dei.

Beda. Matth[ae]us dicit: quod temptando querbat: cui secundum marcus dicitur. Non longe es a regno dei: cu[m] scriptura dicit. In simplicitate cordis querire illu[m] quoniam inueniet ab his qui non temptant eum. Sed forte audito responso domini mox ad pietatis gratiam rediit et quem paustempsitudo recipiebat putavit mox amplectendo sequendum cognovit. Aut certe temptatores occipiamus: non malam quasi decipere voluntate inimici: sed causam quasi experiri amplus volentes ignotum secundum illud. Qui facile credit: leuis corde immorabitur.

Et nemo. Quia in sermonibus profanant: ultra non interrogant sed aperte reprehensibus romane potestati tradunt. Unde patet ratione inuidi superari posse: sed difficile quiescere.

Beda a dextris. Non in hoc infirmitatem filij: sed quod alter in altero operatur ostendit. Nam et filius subiecti inimicos patri et deum patre glorificat superterram.

Lauete. Beda. Nota quod non vetat eos qui habent officia sunt in foro salutari primo sedet: sed quod hoc amante quasi improbos docet esse cauendos: animi: si non gradus redarguens.

Qui deuorant domos. Quasi patroni in iudicio futuri: ab infirmis et peccatorum conscientia turbatis pecuniam accipere non dubitant: cum commendet deo orationem manus porrecta ad dandum: non collecta ad accipiendo: quibus illud agnoscit. Oratio eius fiat in peccatis.

Gazophilacium. Beda. Philare grece: seruare latine. Hasta per sice: dimic. Gazophilacii locus: quo diuinis servantur: et archa: si in qua populi donaria congregabantur ad usus templi. Unde in libro regum. Iustitia iusta pontifex gazophilacium unum: aperuitque foramen desuper. Et

porticus in quibus seruabantur. Unde hec verba locutus est Ihesus in gazo philacio: docens in templo.

Aspiciebat quo. Sicut appetitores primatus et vano glorie canentes esse dixit: et simulatores orantibus plausus iudicium predicit: sic etiam offerentes insto examen discernit: ut retribuat singulis secundum cor: et opera: quod et hoc die facit in ecclesia.

Diuines. Beda

Alleg. Diuines: inde de iusticia legis et atque cultoribus vestimentis ad publicum procedere. qui volunt in stolis ambulare et salutari in foro et in primis cathedralibus sedere in synagogis: et primos discubitus in cenis. Qui deo ornant domos viduarum sub obtentu prolixe orationis. hi accipient sibi qui amant in angelis stantes orare. hi enim non solum laudes dominum: etiam pecunias querunt.

prolixius iudicium. Et sedens ibi

voluntas custodiam sus contra gazophilacium. aspiciat quo turba iactaret eis in gazo. Hiero. Qui proferunt de thesauro cordis sui noua et vetera que sunt incerta et occulta virtus testamenti. philacii. et multi diuines iactabat ec multa. Quod venisset autem una via electio. Spurcatus dilectione dei et proximi: diuina pauper: misit duo multa. quod est quadrans. Et conuocans discipulos suos ait illis: Amem dico vobis. quoniam vidua haec pauper plus omnibus misit qui miserunt in gazophilacii. Omnes enim ex eo quod abundabat miserunt. haec verde de penuria sua omnia que habuit. Hiero. Quia tota voluptas corporis in vita consistit: unde totus labor hominis in ore suo est. ita misit totum victimum suum.

E . XIII.
facto ostendens que verbo
C cu[m] egredere
dixerat
retur de templo: ait illi

ceptabile teo: quod offertur bono animo: qui non offerentim substantiam: sed pensat conscientiam. Nec perpendit quantum offeras in eius sacrificio: sed ex quanto.

Omnes enim ex eo. Beda. Alleg. Judens ex abundantia mittit in munera: quod te iusticia sua presumpit et dicit. Deus gratias tibi ago: quod non sum sicut ceteri homines et. Omne victimum tuum in dei munera mittit ecclesia: quod omne quod vicit: dicit non sibi esse meriti sed divini munera: dicens. Deus propitius esto michi peccatori. Et iterum. Fortitudinem meam ad te custodi: quod tu deus susceptor mens: deus mens tua eius preueniet me. **C. XIII.**

Et cum egredieretur. Beda. Recedente de templo domino omnia leges edificia et composito mandatorum ita destruta est: ut nichil a iudeis impleri possit: et capite sublato: uniusque inter se membra compunguntur.

Vidua haec pau

per plus et.

Mora

liter intimatur quod sit ac

Capte post laudatam in paupercula muliere ecclesie deuotōnem & tem-
plo egreditur; quia fundata in gentib⁹ xp̄i ecclesia indea sua perfidie p̄gnas
erat luitura. & edificia ruitura.

Vides z. **D**ivinitus autem procuratū est: ut patefacta per orbem fi-
dei euangelie gratia: ipsum templum cum ceremonijs tolleret. ne forte ali-
quis parvulus adhuc. ac lactens in fide. si vi deret manere illa a prophetis
facta a domino instituta. admirando sanctū
seculare. paulatim ad
iudaismū relaberetur.

Ansuritur ergo umbra
& palmā tenet veritas
per orbem declarata.

Diero. **P**renū-
ciat cladem nouissimi
temporis: id est. destru-
ctionem templi cū ple-
be & littera sua. **D**e q̄
lapis super lapide n̄ re-
linquetur. id est. testio-
nia prophetarū super
eos i quos indei retor-
quebant ea vt i esdrā
in zorobabel. in mach-
abos.

Et cum federet
Beda. **M**ystice i san-
ctis quiet manet. dū
superboz terestatur a-
mentiam. **D**ons enī
olivaz fructiferam ec-
clesie celitudine signi-
ficat: mōs ille nō ifru-
ctuosas arbores: sed o-
liueta gignit: quibus
lūmē alitur. umbra fu-
git: requies lassis tri-
buuntur. infirmitas sol-
vitur.

Et respondens
Beda. **A** tempore do-
minice passionis in po-
plo indeoꝝ qui latro-
nen seditionis eleger-
unt. christiñ salutato-
rem abiecerūt: nec bel-
la hostiū: nec seditiones
ciuium cessauerunt.

Sed apostoli ne his
aduentanib⁹ terzeant
& ne bierosolimam in
deamq̄ deserat: amo-
nentur: quia non sta-
tim finis. **I**n quadra-
gesimum enim annū
desolatio prouintie et
vltimū urbis ac tepli
excidium protelati est.

Multi enim ue-
nient. imminet ex-
cidio. multi venerunt
qui se esse christos & iā

tempus libertatis adesse mentirent. **M**ulti etiam in ecclesia tempore ap-
ostoꝝ inter cetera diem domini instare minati sunt. **M**ulti in nomine chri-
sti venere antichristi: quoz primus symon magus: cui auscultabant omes
qui erant in samaria a minimo usq; ad maximū. dicentes. **H**ic est virtus
dei que vocatur magna: eo q̄ multo tempore magicis artibus tementes
set eos.

Erurget enim. **B**eda. **H**ec omnia ante ultimos & acerbissimos do-
lores: quibus omnis vastata est prouincia tempore iudea seditionis & stat
ad litteram contigisse. **P**otest vero regnum super regnum & pestilentie eoz
quoz sermo scripit vt cancer & fames audiendi verbū tei. & commotio vni-
uerſe terz: & a vera fide separatio: in hereticis magis intelligi: qui contra se

inuicem dimicantes: ecclesie victoriam faciunt.

Videte aut̄. **B**eda. **Q**uare hec omnia inferantur dicit. **V**idete zc
Ex enim vel sola vel maxima causa est excidiꝝ: quia post occisionē domini
nominis quoq; ac fidei precones simul & confessores impia crudelitate ve-
tabant.

Et in omnes gentes. **B**eda. **Q**uia nouerat dominus corda disci-

pulorum de perditone
sue gentis tristanda:
hoc modo consolatur
vt sciāt amissis indeis
se socios regni celestis
et toto orbe habitu-
ros. **S**icut enim eccl-
esiastice hystorij testa-
tur: multo ante excidi-
um iudee: omnes apo-
stoli ad predicandum
euangelium per totū
orbem sunt dispersi: et
cepsis iacob⁹ zebedi-
& iacob⁹ fratre domini
qui prius in indea pro
verbō enāgeli sangui-
nen fuderunt.

Cum autem ui-
deritis zc. **B**eda.

Potest abominatione
intelligi: vel antichri-
stus: vel i mago cesar.
quam **P**ilatus in te-
plo posuit: vel statua
adriani equestris: q̄
in ipso sancto sanc-
tum loco multo tempo-
re stetit. **A**bominatione
quoq; sed in scripturā
ydolum nuncupatur.
et ideo addit. resolato-
nis: quia in resolato
templo atq; reserto.
ydolum positum est.

Beda. **J**uxta spi-
rituale sensum: cum
viderimus abomina-
tionem desolationis
mattheus in loco sancto qui id est: quia in
loci sancto abominatione stare non debet. **P**ro-
phetas qui hoc predixerunt.

Stantem vbi non debet: qui legit
intelligat. **L**unc qui in iudea sunt
fugiant in montes: et qui super te-
ctum: non descendant in domum
nec introeant vt tollat quid de do-
mo sua. **E**t qui in agro erit non re-
uertatur retro tollere vestimentū
suum. **V**e autem pregnantibus

lia: & tanq; in aura libera spiritualiter vivit: non descendat in domum ad
infusos: s. actus paup̄e conuersationis: ut ea q̄ reliquerat mundi desideria
camis ve repeatat. **N**omus enim nostra vel hic mundus: vel caro in qua
tegimus.

Lunc qui in iudea zc. **B**eda. **H**ec facta sunt cum appropinquau-
te romano bello & iudee exterminio qui in prouincia erant christiani animo
niti oraculo (vt ecclesiastica narrat hystoria) trans iordanē secedentes sub
agrippe regno manebat ad tempus in pella ciuitate: qui cum ea q̄. si ob
temperare voluit parte iudeoꝝ semper parebat imperio romanorū.

Cle autem pregnantibus. **Q**uia vel vires pondere: vel filiorum
sarcina granate fugere non poterunt. **V**nde in libro hystoriarum legitur.

Mox ionai he turbata fuga filii suu suo lapsu recepisse perpetuo claudit
Drate autem Hiero. Ut non fiat fuga vna biene vel sabbato. Ne finitur fructus operis vni cum fine temporis. Bieme enim finitur fructus sabbato tempus.

Beda. Dicte autem et. Si de captiuitate a tito et vespasiano facta hec accipimus; orare tebent ne fiat fuga eorum hyeme vel sabbato. Bieme enim

prohibet frigus fuge-

re ad solitudinem et in

montibus desertis late-

re. In sabbato autem

aut transgressio legis

si fugiunt; aut mors; si

remanent. Si de con-

summatore mundi in-

telligit; precipit ut

fides et charitas nostra

in christum non refri-

gescat; neque ut oculis

opere dei torpeamur

ut tutum sabbato. Hoc

enim dominii locatio

partim ad captiuitatem

iudaicam; partim ad

diam iudicii periret.

vnde mattheus. Dic

nobis quoniam hec erit et si

gnus adventus tui et con-

summationis sed?

Et nisi breuias.

Qualis; quod in tan-

malis refugius? Que

spes electis? Hoc soli

scilicet deus qui dat

utrem patientib[us] breui-

et potentiam perseque-

di. Et hoc est. Et nisi

breuias et.

Bed. Et nisi breuias d

Hoc tribulatio quan-

to ceteris granior; tan-

to breuitate moderat-

tio. Tribus annis scilicet di-

midio quantum ex da-

niele et apocalipsi Jo-

bannis coniuncti potest

eclipsis per orbem im-

pugnatur est.

Et tunc si quis

Beda. Quidam hoc

ad captiuitatem iudaicam referunt quando

multi christos se esse di-

centes; populum post

se deceptum trahebat

Hoc ibi nullus erat si

deus quem deus exhor-

taret ne periret; ma-

gistris lequereret. Om-

nes et obdidentes et ob-

sidiens; alieni a christo obdurabant; vnde Melius de his

reticis accipiens qui contra ecclesiam venientes; se Christos esse mentiuntur;

quoniam paine? synon magus; extremus antichristus.

Sed in illis diebus. Beda. Sidera in iudicio videbuntur obscu-

ra non lucis sue diminutione; sed superueniente veri luminis claritate; id est

summi iudicis; cum venerit in maiestate sua et patris et sanctorum angelorum. Luna

nichil prohibeat vere intelligi tunc solem et lunam cum alijs stellis terribi ad tem-

pus suo lumine priuari; sicut sol in passione domini. Luna enim tunc temporis

cum esset plena sub terra latebat; vnde illud iocel adhuc imperfectum est.

qui cum dixisset; sol conuertetur in tenebras; addit et luna in sanguinem.

anteq[ue] veniat dies domini magnus et manifestus; et quod de die iudicij y-

saia dicit. Erubescet luna et confundetur sol et. Sed peracto die iudicij

et clarescente future gloria vite cum fuerit celum nouum et terra noua; tunc

scit quod idem propheta alibi dicit. Et erit lux lunga sicut solis; et lux sol erit

septempliciter; sicut lux septem diez.

Decidentes. A lumine quando pene decerit semen abrah[ae] cui assimi-
late sunt stelle.

Et virtutes. Beda. Quid mirum tremere homines; cum aspectu iudicij tremant angelicæ potestates. Vnde iob. Columnæ celi contremiscunt et pa-
uent ad nutum eius. Et quod patet virgula deserti; ubi portat cedrus padis?

Mouebuntur. Hiero. Ad iram vindicte quoniam mittent a filio hois venie-

te in nubibus celi cum vir-
tute; qui prius licet plu-
via in velutis descedit in
humilitate.

A quattuor u.

Ab oriente et occidente
aurostro aquiloni; et no-

tm ab his; sed a sumo-

terre usq[ue] a s. c. id est.

Ab extremis finibus ter-
re per directum usq[ue] ad

ultimo terminos ei.

ubi longe asperientibus

circulus celi terrenus videt
insidere.

A fico autem. Qua-

si; quoniam cu[m] fuerint in fico
teneri caniculi et gem-

ma in flore erumpit in-

telligentis aduentus esta-

tis et veris et fanoni;

sic cu[m] hec scripta sunt

videritis; non putes iam

adesse finem mundi; sed qui

parviores venire qui o[n]dant prope esse.

Beda. Mystice.

Ficus synagoga q[uod] q[uod]

ad se veniente domino fru-

ctu iusticie non habuit; eter-

na sterilitate damnata est.

Sed q[uod] cecitas ex

pte origit in israel p.

g.; et sic ois israel salmis

ficeret; diu sterili arbor

sci fructu reddet que

negauit. vnde iob. Li-

gnus si p[ro]ci-fu-rur. vi. et

Hoc ut factus viderit;

scito in p[ro]ximo e[st] die in

dicij et estate vere luc

ac pacis.

Cleric. Fici pabo-

la; i. p[ro]pria. Folia na-

ta; r[ed]iba sunt p[ar]itia.

E[st]as vero p[ar]ia dies e[st] in

dicij i quo unaqueq[ue]

arbo[rum] manifestabit q[uod]

int[er] h[ab]uit an aridu[m]

ad p[ar]uredu[m]. an viride ad

plantandu[m] in eden cu[m]

ligno vite; cuius folia i

salate genia. i. verba q[uod] diceat. Venite be. p. i. m. et.

Mostrar. Celi aerius; a quod aures celi et nubila celi. vni petri. Celi autem quoniam

sunt et terra eodem verbo repositi sunt et ignis refracti apte doces. quod non alijs celi sunt

igne p[ar]ti q[uod] aq[ue] p[ar]titi i mania et nebula. At enim dilunum q[uod] tunc xv cubis

cacumina montium transcedit; ultra aer etherisq[ue] p[ar]nia non peruenit

Eccl[esiast]es. Generatio p[ar]terit et generatio aduenit terra vero in eternu-

stat. Sic et celi et terra transierit secundum imaginem; manet in eternu secundum essentiam.

Mezz filius. In eo enim sunt oes thesauri sapientie et sciencie absconditi. Ideo

absconditi; quod nob[is] scire non expedit. vni ait. Non est enim nosse te. l. m. q. p. p. i. s.

p. In quo ostendit quod sciatur; sed nosse aperte non expedit; ut scire incerti de aduentu

indicis sic quotidie vivunt q[uod] alia die indicandi. Sic ergo filius sibi sed non nob[is] ut sem-

per simus solliciti. vnde. Videte vigil. et.

Dyliarius. Filius et sp[iritu]lance; qui non sunt a se de die illa nesciunt a se. pa-

ter autem quia a se est; scit a se.

Et ianitor. et. Hiero. Si scis quod predicas. Cui d[icitur]. Si non annuncias.

iniquo iniquitate suam: sanguine eius de manu tua requiram?

Vigilate et. Premissis patris familias exemplo: cur presummatiōis diem reiceat dicit. Vigilate ergo et.

Qui dormit: in corpora sunt fantasias videt: cum enigilat nichil habet de his quod viderat. Sic sunt quos mundi amor rapit in vita: deserit post vitam.

Quod autem nobis dico. Non solum rectores ecclesie: sed et omnes vigilare precipimur ianuas cordium custodiētes: ne antiqui hostis mala suggestio subiret: ne nos dominus dormientes inueniat. unde paulus.

Vigilate insti: et nolite peccare. C. XIII.

Erat autem pascha

Hiero. Pascha transiūs interpretatur pa-

schin vero immolatio

In immolatiōe agni et

transitu per mare vel

Egyptum figuratur. s.

passio christi: redemp-

tio populi de inferno:

quando post biduum

nos visitat: id est: ple-

nissima luna etate Christi

perfecta ut parte nulla

tenebrosa carnes agni

immaculati qui tollit

peccata mundi in una

domo: que est una ec-

clesia catholica calcia-

ti charitate: et armati

virtute comedam: vi-

cetes. Etenim pascha

nostrum immolatus est

christus.

Be. Pascha quo

hebraice phase a tra-

situ non a passione: eo

ut exterminator: videt

sanguinem in foribus

israelitarum transierit:

nec percussit eos: vel

domini auxiliū dans

eis: vel super ambulante

erit: cuius mysterium

Io-

annes apernit. Ante

die festu paschae sciens ihesus quod vix hora ei ut transeat de hoc mundo ad

patrem: vbi ostendit sic mystice notatum quod agnus dei qui peccata mundi tol-

lit de hoc mundo esset trahitur. Vel nos salubri trahiti de egyptiaca ser-

uitute redempturus est vel educturus.

Beda. Pascha solus dies quo agnus occidebat ad vesperum quar-

tadecima luna primi mensis. Azima quindecima luna: quando filii israel

egressi sunt de egypto que septem celebabantur diebus: i. usq ad vicesi-

mum primū eiusdem mensis diem ad vesperum. Sed indifferenter alterum

pro altero ponitur: quod et dies pasche in azimis celebabantur: et nos quasi p-

petuum pascha facientes semper ex hoc mundo transire precipiuntur. Uno

quippe die agno immaculato immolato ad vesperum septem ex ordine di-

es sequuntur azimoy: quia christus pro nobis senel in fine seculorum vel tempo-

rum passus: per totum hunc seculum tempus quod septem diebus agitur: in azimis

sinceritas et veritas nobis precepit esse viendum: et omni nisu desideria

terrena quasi egypti retinacula fugere: et velut a mundana conuersatione se

cretam solitudinem iter scilicet admonet subire virtutum.

Et querebant summi sa-

Hier. A principib⁹ egressa est iniquitas

qui templū parare: et vasā et se purificare secundū legē ad eum agni tenebuerat.

Non in die festo. Hier. Vitant diem festum: quod conuenit illis.

Non est festinus eis qui vitam et misericordiam perdiderunt.

Et cum esset. Hier. Hynnulus cernuorū semper ad lectulum sum-

redit: i. filii obediens patri usq ad mortem obedientia a nobis petit. Sy-

mon enim obediens dicitur.

Symonis le. Hiero. Symon leprosus: mundum infideli primo

postea fideli significat.

Et recuberet et. Hiero. Recumbente seipso: id est: humiliante se ut

cum tangere: fides peccatrix que te pedibus ascendit ad caput: a capite te

scendit per fidem: id est: a christo ad membra eius.

Mulier. Beda. Maria magdalena soror lazari quem suscitavit id minus. Hoc iohannes dicit esse factum ante sex dies pasche pridie quod anno sedens venerit hierusalem. Ipsa est enim non alia que quondam adhuc peccatrix (ut lucas scribit) pedes domini rigauit: et vnguento vnguit: nunc insufficata et familiaris facta: non tam pedes ut iohannes dicit: sed et caput ut mattheus et marcus perhibent oleo sancto perfudit.

Alabastrum: et

Alabastrum marmor: ca-

didū varij guttis di-

stinctū: vnguentum in-

corrupta seruat.

Nardispicari.

Nardis nardus dia-

te mixta: quia non so-

lum de radice sed de

spicati preciosi et fracto alabastro

Hiero: per

effudit super caput eius. Erant au-

tem quidam indigne ferentes intra

semetipos et dicentes: Ut quid per

ditio ista vnguenti facta est? Note-

rat enim vnguentum istud venuda

ri plus quam trecentis denariis: et dari

Hier. hoc de solo iuda-syno-

pauperibus. Et fremebant in ea

dochicos.

Ihesus autem dixit. Sinite eam

quid illi molesti estis? Bonum opus

operata est in me. Semper enim

pauperes habetis yobiscum: et cum

volueritis potestis illis beneface-

re: me autem non semper habebitis.

Beda. Mystice.

Denario marie fides

et pietatem designat ec-

clesie: que dicit. Dum

erit rex in accubitu suo.

mar. m. d. o. sunz. Qd

ad litteram marie ma-

nibus complevit: et quo-

tidie spiritualiter in men-

bris suis implevit te-

sinit: que in toto mun-

do gloriando dicit.

Deo autem gratias

ago qui semper triun-

pbat nos in christo ille

su. Et odozem noticie!

sig manifestat per nos

in omni loco: quoniam

christi bonus odor sumus deo: cum potentiam divinitatis ei que illi una

est cum patre digna reverentia confitetur laudat et predicit. Caput eius in

unguento perfudit preciosum: cum humanitatem digna reverentia suscipit. In

pedes vnguentum pistillum: id est fidele et verum perfundit: quia illam natu-

ram eius qua terram pingere: id est: inter homines pueri dignatus est:

piam predicationem et deuotis reverentibus obsequijs.

Erant quidam. Beda. Per synodochē plurale pro singu-

lari posuit. Iohannes iudas hoc dixisse dicit: quia fuerat surus et loculos ha-

bens ea que mittebat: posuit. Foris tanus et alijs discipuli aut senserunt: aut dicerant

aut iuda dicente persuasi sunt: et omnium voluntate mattheus et marcus veri-

bis expresserunt. Sed iudas quia surus et alijs propter curam pauperum. Iohani-

nes autem illum solum memorare voluit: cuius hac causa furandi con-

suetudinem intimare curavit.

Ut quid perditio. Hiero. Perditus te salute perditionē inuenit-

ut in fico fructifera mortis laqueum nanciseretur.

Poterat. et. Hiero. Sub praetextu auaricie mysteriū loquitur fidei

Etenim nostra fides trecentis emitur denariis: id est: tecum sensib⁹ per corpus et

animam et spiritu triplicatis: ut et nos sicut gedeon trecentorum viro et nume-

rum assumentes allophiloz casta pauperes spiritu fractis lagunculis no-

stris cum tubis et lucernis destruamus: et sicut abraham cum trecentis viris

spolia dividamus ad vesperam.

Bonum opus. Hiero. Qui credit in deū reputat ei opus iusticie

aliquid enim est credere ei: aliquid est credere in eī: id est: totum se iniungere in illū

De autem non. Beda. Corporali presentia et familiaritate pium-

ctum sicut nunc. vñ ap̄ls. Et si nouerim⁹ christū secundū carnē: sed nunciam

non nonimus. Spiritualiter autē semper est nobiscum, vnde. Ecce ego ro-

bisci sum usq ad cōsum: sc̄i o. di.

Hiero. Ita intelligendū est. me autē nō semper habebitis in corporali
presentia ut prius in quietu et familiaritate. Unde et per aplm. Si noueris
mūs christi scđm carnem sed nunc iam non nouimus.

Quod habuit hēc fe. Qd̄ putatis perditionē esse vnguenti officiū
sepulture est. Nec mirū si michi dedit odorem fidei bonuz; cum ego pro ea
fusatus sum sanguinem meum.

Amen dico uobis. Beda. Nota in christo noticiā futuroz. Pas
sūrus post panos di
es p̄scit euangelium
suum toto orbe predi
candum.

Beda. Non tantum
dum q̄ sicut maria to
to orbe quo est ecclia
diffusa gloriam meru
it de pio obsequio qd̄
domino tenete exhibi
bit; sic et iudas qui ei
tetraxit perfidie nota
longe lateq̄ infamat.
Sed dūs bonum pia
laude remunerat. futu
ras imp̄ contumelias
acet.

Unus de xii. r̄c
Hiero. Unus nume
ro. non merito. nomē
nō numine. corpore nō
anio. Unde sponsus
ad sponsam. Vulne
rasti cor mēu soror me
a in uno oculo tuo
et in uno crine colli mihi
Oculus et crinis sapientia
est et virtus. qm̄ in
de cum ceteris dicatur
Hobis datū est nosse
mysterium regni dei.
et tedi vobis potesta
tem cal. xc.

Abiit ad. Ille ab
iit ad p̄ncipes et p̄q̄
exituit intravit in eum
satbanas. Hic nox no
cti idicat sciētiā. Unū
quodq̄ animal ad sibi
simile iungit. Ma
ria currit ad apostolos
ut dies dei eructet et
bunum. Judas ad inde
os; ut nox nocti indicet scientiam.

Et querebat. xc. Hiero. Promittit se tradere ut magis eius ante di
cebat tibi dato banc potestatem vniuersam.

Beda. Multibodie scelus inde extorquent. nec tñ cauent. Cum enī pro
munerib⁹ falsum contra quēlibet testimonij dicunt; qz veritatē pro pecunia
negant; teum pro pecunia vendūt; qui dicit. Ego sum veritas et vita. Cuz
societatem fraternitatis aliqua discordia p̄maculat; teum produnt; qz de
charitas est. Et quod peius est. non infirmitate. nō ignorantia; sed sicut in
das querunt oportunitatem; ut amotis arbitris mendacio veritatē. crimen
mutet virtutem.

Et prima die azimorū. Beda. Quartadecima luna. quādo abie
cto fermento agnus occidebatur ad vesp̄rū. quod exponens apostolus ait
Etenī pascha nostrū immolatus est christus. Quānis enim in sequenti die
quindecima luna sit crucifixus; hac tñ nocte qua agn⁹ imolabat. et discipu
lis suis corpus sanguinēq̄ suum dedit. et a inde tentus et ligatus ips⁹ im
molatōnis; id est. sive passionis exordium sacratum.

Cum amaritudine comeduntur azima q̄ est redemptio nr̄. amaritu
do enim est passio domini.

Ite in cui. Beda. Indicium est p̄sciētiē diuinitatis q̄ et cum disci
pulis loquens quod alibi fit nouit. Dulcre autem paraturis pascha hō
lagenam vel amphorā (scđm alium euangelistam) aque bainians occurrit;
ut ostendatur hui⁹ pasche mysteriū pro ablutione mūdi esse celebrandum.

Aqua enim lauacrum gratie lagena fragilitate eoz designat per quos hec
gratia mūdo erat misstrada. Vñ habemus thesaūrū istum in vasis fictilib⁹
Parant pascha discipuli vbi aque infertur lagena; ut adesse tēpus insinu
ent; quo cultorib⁹ veteris pasche typicus te limie ac postib⁹ crux auferat.
et ad tollenda mūdi crimia viuifici fonte baptisma p̄secretur.

Hiero. Cūitas ē ecclia q̄e mūro fidei cingit; hō occurrēs p̄mitiu?
populus est. amphora aque lex littere

Homo lage
nam aque. Beda.

Consulte et aque ba
ili. et domi domus ta
cta sunt vocabula; vt
omnib⁹ rez pascha ce
lebrare volētib⁹ id est
sacramētis christi im
bui. eumq̄ sive mentis
hospitio suscipere que
rentib⁹ facultas dāda
signetur.

Sequimini ic.

Hiero. Qui duci in
alii vbi refectio chri
sti. Unde raab explo
ratorib⁹ mādat vt nō
p̄imāl p̄ exēla irē.

Cenaculū gran
de. Hieron. Ecclia

magna que narrat nō
men domi strata vari
etate virtutū et lingua
rum. vnde. Circuam
ita. varietate virtutū
in qua paratur domi
no pascha Dominus
domus petri aposto
lis. cui domin⁹ domū
sua credidit vt sit una
fides sub uno pastore.

Beda. Cenaculū:

lex sp̄nalis que te a n
gustijs littere egredi es
in sublimi loco recipit
saluatorē. Nam qui
ad hoc occidentem lit
teram seruauerit; qui i
agnō non aliud q̄ pe
culi intellexerit; in imo
pascha facit; quia ma
iestatem spiritus non
comprehendit in verb
tei. Qui autem han
num aq̄ne; id est. gratie p̄s̄conem in domum ecclie fuerit secutus. per spi
ritū sciētiē illustrante superficiem littere transcedendo in alto mentis solio
parat refectō em christo; qz cuncta pasche sacra et cetera legis decreta esse ei⁹
sacramēta cognoscit.

Vespere aut̄. Hiero. Vespere diei vesp̄erā indicat mundi. Circa vi

decimā nāq̄ horam veniūt nouissimi qui primi tenariū accipiūt vite et r
ne. quia ante crucem abraham erat in inferno. et post cruce latro in padis.

Amen dico uobis. Sicut te passione p̄dixerat; ita te proditore

p̄dicit dans locum penitēdi. ut cum intellexisset cogitatōes suas p̄sciri

a deo peniteret eum facti sui. Non tamē ex nomē designat; ne aperte redar
gutus impudentior fiat. Pittit crimen in numerū; vt p̄scius p̄niam agat.

Unus et uobis. r̄c. Dū falsitas arguit. vitas p̄probat et impletur

Ni edebat pa. me. m. sup. me. su. Dēs tangunt ut fiat armonia in cytha
ra. Omnes nerui bene suspensi p̄sona voce respondent. Nūquid ego sum
dñe. Unus remissus. et pecunie amore affect⁹ dixit. Nūquid ego sū rabbi?

Contristari. Sicut vndeclim; qz nichil mali p̄tra dñm cogitauerant

sed plus credit magistro q̄ sibi. et timētes fragilitate suam tristes te pecca
to suo interrogāt. cui⁹ nō habebat p̄sciētiā.

Unus et duodecum. Hiero. Separat seorsum ouem lupus qnā
capit. Ois que te ouili egreditur lupi patet mortis.

Qui intingit. xc. Beda. Mira dñi patia. Or̄ dicit. unus ex vobis
tradet me. p̄seuerat proditor in malo. Apertus arguit; et tamen non p̄pic

designatur. iudas alijs contrastatis et manū retrahentibz a cibis temeritate et impudenteria qua dñm tradit. etiā manū cum magistro in cathino mittit: ut audacia bonam conscientiā mentiretur.

Ille autem zc. **Beda.** In sempiterñ vñ homini illi qui ad mensam domini indigne accedit. Ille enī in exemplum inde filium homis tradit nō inde quid p̄cōribz tñ p̄cōrbo mēbris. s̄ suis q̄ accipere dñci corporis sacramentū temerarie presunxit. Ille dñm vendit. qui eius timore et amore ne glecto terrena pro illo et caduca immo et criminosa diligere et curare nō metuit.

Beda. Vñ autē
Dec p̄io nec scđo cor
rectus penitet. sed pa
tientia dñi nutrit im
pudentiam suaz et the
saurisat sibi irā. D̄c
na predictitur. vt q̄ pu
dore non vincit. timo
re corrigatur.

**Manducanti
bus.** **Beda.** Finito
veteri pascha quod in
memoratiō liberati
onis populi tei ab e
gypto agebatur. tran
sit ad nouuz. quod in
sue redemptoris mē
riam ecclesiam frequē
tare volebat. vt sc̄ p
carne agni ac sanguine
sui corporis ac sanguini
nis sacramētū substi
tueret. et se esse mōstra
ret cui iuravit dñs et n
p̄c. enī tu es sa. in gte
zc. Frangit ipse panē
quem discipulis pori
git q̄ fratio sui corpo
ris sponte sua et procu
ratōne venit. **Vnde.**

Potestē habeo ponendi a. me. zc. **D**niusq̄ frangeret bñdixit; q̄ naturā
humana quā passurus assumpti; vna cum patre et sp̄sancto gratia dñi
ne virtutis implenit. **B**ndixit panē et fregit; q̄ hominē assumptū ita mor
ti subdidit; vt ei diuinę immortalitātē veraciter inesse potentia demonstra
ret. ideoq̄ velocē a morte resuscitandū.

Acceptit panem. **Hiero.** Figuras corpus suum in pane quod est ec
clesia p̄ns. que accipit in fide. benedicit in nōero. frāgit in passionibz. da
tm̄ exemplis. lumen in trinitis. Formans sanguinem suum in calice vno et
aqua mītrū. vt alio purgētur a culpis. alio redimantur a penis. Sanguine
nanc agni dominus seruant a percussionibz angeli. Et aqua maris rubii ex
tinguuntur inimici. que sunt mysteria ecclie christi.

Beda. **M**ystice. **D**anis qui p̄fimat cor homis refertur ad corpus.
vinū quod sanguinem operat ad sanguinem. **S**ed q̄ nos ī christo. et christi in
nobis manere oportet. vnu cum aqua miscetur: quia teste iohanne aque
populi sunt. neq̄ aquam solam. neq̄ vinum solum. sicut nec solum granū
sine aqua confectione in pane cuiq̄ licet offere. ne videatur a membris ca
put secernere. vel christum sine nostre redemptōis amore pati potuisse. vel
nos sine illius passione saluari.

Grās agens. Gratias egit et bñdixit iam proximus passioni qui p̄
nam alienē iniquitatis suscipit. qui nichil dignā passionē egit. vt ondat q̄
equanimiter vnuquisq̄ proprie culpe flagella sustinere tebeat.

Viberunt et eo omnes. **Hiero.** Ebrietas felix. salutaris satietas
que quanto copiosius sumitur. tanto sobrietate mentibz dignatur donare.
Et iudas bñbit. sed nō saturatur. nec siim extinguit ignis eterni: quia qui
indigne sumit mysteria christi. hic macula in luna ostenditur q̄nq̄ nunq̄ te
letur. Luna ecclie comparatur merito que a se non habet splendorem. s̄
a sole certis modis suscipit lumen. id est. a christo. qui permanet in eternū.
Sunt enim quidam in ecclie quos sacrificiū nullum emundat. sed insipi
ens cogitatio perducit ad culpas. qui se crudelitatis ceno misquerūt. San
guis enim noni testamenti qui pro multis effundit nō omes emundat.

Nam non bibam. **Hiero.** Hic mutat sacrificiū sed non mutat tē
pus. vt nos nunq̄ cenam ihesu ante quartādecimam lunam faciam. Qui

facit in quartādecimā resurrectionē. in vnde cēnā dñi facit. qd nunq̄
inuentū est nec in novo nec in veteri testamēto.

Clitis. zc. **Beda.** Vitis vel vinea domini synagoga. Unde ysaia,
Vinea domini sabaoth dom⁹ israel est. de hac dom⁹ multo tempore bi
bit. q̄nq̄ pluribz ramis in amaritudinem queris. p̄iſtāmē quoq̄undam co
gitationibz summisq̄ virtutibz delectabat. Sed post passionē dñi figura
lia in sp̄nalem sensum translata sunt. Itur ergo ad passionē ait. Jam nō

bibam te ge. vi. vs. in
d. i. cū il. bi. no. in re. d.

Qd est non ultra car
nalibz ceremonijs sy
nagogē telecasto. in
q̄b erat et pascibz ag
ni sacrum qd precipū
est. Aderit tempus cū
in regno dei polis im
mortali gloria subli
mat⁹ te salute eius de
populi bāpmō regene
rati nouo vobiscum
gaudiū perfidat.

Et hymno dicto exie
runt in montem olivarū. Et ait ill
ihesus. Omēs scandalizabim⁹ in
me in ista nocte. quia scriptum est
Percutiaz pastorem et dispergent
sapostoli. **Hiero.** Promittitur resurrectio ne
desperant. **S**ed postq̄ resurrexero pre
cedam vos in galyleam. **Petrus**

Tib⁹. Non ē temeritas nec mendacīs. sed fides et
ardēs affectus. autē ait illi. **E**t si omēs scandalizā
tib⁹ petrus ex ardore fidei promittebat. sed chri
stus ut deus futura prenouerat.

Zati fuerint: sed nō ego. **E**t ait illi
ib⁹. Amē dico tibi: q̄ tu hodie in
hac nocte priusq̄ bis gallus vocē
dederit. ter me es negaturus. At

cti sp̄ns quibz in corde perungamur debere descendere.

Un montem oli. **Hier.** In mōte oliveti tenet ihesus. et inde ascēdit
ad celos: vt sciām⁹ q̄ inde ascēdim⁹ ad celos. vñ. Vigilam⁹ et oramus et
ligamur nec repugnam⁹ in terra.

Omnes scandali. **Beda.** Predicit qd passuri sunt. vt cū passi sue
rint nō desperēt. sed peniteat. In nocte ista q̄ eb̄i sunt nocte eb̄i sunt. et
qui scādalizātū nocte scādalizātū. i. mēte obscurati.

Hier. Omnes cadūt. sed nō omēs iacēt. **N**ūquid q̄ dormit nō adiā
et vt relurgat? Carnale est cadere. dyabolus est iacere.

Percutiam pastorem. **Hier.** Percute pastore. Propheta po
stulat passionē dñi. pater mīdet. **P**ercutia pastore. **D**icibz sancto et filiū
a p̄e mītri. i. in carnat. et percūt. et patit. dispersātūt oues pastore capto.
Resurēctio pmittitur vt sp̄s nō extinguitur.

Petrus autē. **Hiero.** Avis sine pennis in altū volare nitit. sed co
pus aggrauat animā. vt timore hūane mortis timor dñi supererit.

Gallus uocem. **Beda.** Alij simpliciter priusq̄ gall⁹ cantet ter
men negab. **M**arcus. **D**niusq̄ gal·bis vo·te·ter·me·ne. qd nō est p̄trā. **T**ota enī petri negatō trina negatō est. et in eo p̄posito animi remālit vlp
quo amare fleuit. **H**ec tota si post primū gallicātūnū inciperet. gallūm tres
dixisse videretur q̄ dixerūt dñm dixisse. **D**niusq̄ gal·can·ter·me·neg. **T**ē
si totā ante p̄gisset q̄ gallus cātare inciperet. superflue dixisset marcus et
persona dñi priusq̄ gal·bis vo·te·ter me es ne. **S**ed q̄ ante primū galli
cantum incepita est. attēderūt tres non quādo eam impleturus esset. sed q̄n
futura. q̄n cōptura. q̄n trina. s̄ cōp̄it ante gallicātūnū. **P**rofet etiū intelligi. q̄
an primū gallicātūnū tota in animo eius fuerit. q̄nq̄ enī p̄bis an primū
gallicātūnū sit cōpta. et an scđm cōplēta. tñ in affectōne et timore ani petri an
primū gallicātūnū tota cōpta est. sicut et illud. **Q**ui viderit mu. ad con·e·la
mē est e. zc.

Gallus cātāt. petrus negat ter. Gallus n̄t̄cius lucis sp̄issanc⁹
est. cul⁹ voce in prophetis et aplis nos te trina negatōe qua dñm negau
mus nosse. voce ancillē exterriti exhortamur ad amarissimos fletus postla
p̄sum. qui male cogitānū te deo. male locuti sumus ad proximū. et male

fecimus ad nosmetipos.

Hiero. Nota q̄ petrus negat. et tertio negat: sed postq̄ gallus cecinit et discederib⁹ tenebris vicina lux annunciat⁹ est: p̄uersus amare fleuit. et tristis negationis sordes lamen lacrimis.

Gethsemani. Hiero. Id est vallis pinguiū. vbi tauri pingues obseruantur eum. et vienli multi circundederūt eum.

Sedete hic.

Separantur in oratione qui separantur in passione: q̄ ille orat: illi dormiunt pinguedine cordis oppressi.

Donec orem.

Beda. Cū dñs in morte orat: admōet et nos ut orando sublimia. id est. celestia petam?

Sed cū in valle. et hoc in valle pinguiū vel pinguedinis: monet nos humilitate in orationib⁹ brē. et pinguedine dilectionis interne.

Et pulcre apropians morti in valle pinguiū orat: q̄ per valle būiliat et pinguedinem charitatis p̄ nobis subiicit mōres. Vnū būiliavit seipsum f. o. v. ad m. Et maioriē bac dilectionē habet: vt. p̄. q̄. a. s. p̄. a. s.

Cepit pa. z.

Hiero. Pauere et tristari docemur aī iudiū mōris: q̄ non possamus per nos dicere nisi per illum. Vt pācepis būiū mōdi et me non habet quicq̄.

Iustis est anima.

Beda. Non propter morte tristis est: q̄ ei p̄dicio corporal affect⁹. n̄ formido mortis offendit. Nam qui corp⁹ suscepit oīa debuit subire q̄ sunt corporis. vt esurit et sitiz angere et tristaretur. Minimis autē nescit p̄mitari p̄ hos affūs.

Beda. Tristis est anima z. Linet xp̄us.

petr⁹ nō timeret. imo dicit. Animā meā pro te ponā. Christ⁹ dicit. Aia.

me turbata est vsc⁹ ad mortem. Petrus. q̄ homo vim mortis ignorat. Christ⁹. q̄ tens in corpe p̄stitut⁹ exponit fragilitate carnis ut hō verus apparet. tristis est anima mea. Suscepit tristiciā hōis et voluntate hōis sicut et dolore hōis. q̄ p̄ se q̄ toleret nō habuit. semota delectatio eternae dimittit. afficitur tedium humanae infirmitatis.

Gusti. z. Beda. Non a dormitō precipit abstinere cui n̄ ē tps īmiente discriminis: sed a somno infidelitas et torpore mentis.

Et orabat usi. Beda. Hec vox est son⁹ infirmitatis nostre. Multi

tristatur morte futura: sed habent rectū cor ut vitē mortē quantū p̄nit. Et si nō p̄nit. dicat q̄d ipse christ⁹. Pater si si. po. trā. a me ca. iste. Ecce hēs voluntate humanae expressam. Vide rectū cor: sed nō q̄d ego volo: sed q̄d tu sis. vñ. Nō veni facere voluntatē meā. I. quā tpaſt sumpli ex ḥgine: s̄z voeins qui mi. me. quā. s̄babui etern⁹ cū p̄. Ora transire calicē: q̄ hō. s̄z. p̄ter q̄d missus ē remilcēs: perficit dispensatōz. et dicit. nō q̄d ego vo. s̄z q̄d

tu. q̄ si mori⁹ mōrs me nō moriē: s̄m carnē trāseat talis: sed q̄ aliter non fiet. non quod ego volo: sed quod m.

Hiero. Hoc p̄tra euticianos q̄ dicit vñā tm̄ in xp̄o opatō m. vñā voluntate. Hic autē ostendit humanā que p̄ infirmitatē carnis recusat passionē. et diuinā que p̄mpita ē pficerē dispensationem.

Sed non quod. Hiero. Usq̄ in finē nō cessat tō cere nos patrib⁹ oledire. et voluntatē eo rū voluntati nostrę p̄ponere.

Erat petro z.

Qui dixerat. Et si oportet. me in tū te ne. et si oēs scān. fu. sed n̄ ego. mōne tristiciē magnitudine somnum vincere non potest.

Ct non intretis

Non ait vi n̄ septēm s̄z vñ intret in temptationē. i. vt temptatio vos nō supet. nō teneat intra suas casas

Hier. In septētōne intrat q̄ orare negligit. Ter discipuli dormiūt. ter dñs orās suscitat. tria dormitio tres mortuos quos dñs suscitavit significat. Primus in domo scds ad sepulcrū. tercius d̄ sepulcro. Trina dñi vigilia tres personas nos hē in orādo docet. et de p̄teris et de p̄ntib⁹ et futuris veniāz rogare.

Spūs quidem

Temerarios rep̄nit q̄ q̄qd crediderit purat se posse consequi: sed q̄ntū ex mēt̄ ardore cōfidim⁹. tm̄ et fragilitate carnis timeam⁹: sed tñ h̄ aplm spū fē carnis mortificemus.

Dormite iam.

Nota q̄ h̄ dōcō aliquātulū sūlit et regenerāt vñ d̄. Sufficit. q̄. req̄ enītis. reide intulit. Ecce venit hora z.

Surgite eamus

Postq̄ tertio orante et aploz timorez p̄nia corrigēdū docuit. secūrū ad passionē p̄git. dices. Surg. ea. q̄ nos non innueniāt timētes; sed vltro eam⁹ obuiā ut passuri gaudiū et p̄sidētiā videant.

Signum. Hiero. Dat signū osculi cū veneno dyaboli. sic cayn obtulit sacrificiū subdolū et reprobatū. vñ. vinū cū acetō in cruce ponunt.

Rabbi. B. Impudēs et scelata cōfidentia m̄gr̄m vocat et osculū ingredit ei q̄ē tradit. Aliqd tñ habet de verecūdīa discipuli: q̄ n̄ palā cē p̄secutorib⁹ tradit. s̄z signo osculi. Suscipit osculū dñs. n̄ vñ doceceret nos simillare sed ne p̄ditionē videatur fugere. Illud enī cōplet. Cū bis q̄ o. pa. z.

Vnus aut. B. Petr⁹ h̄ iohm eodē ardore mēt̄ q̄ cetera. Sicchbat. n̄ q̄m ph̄nees puniendo sacrilegos mercedē iusticie et sacerdotij ph̄neis accep̄rat. Lucas ait: q̄ dñs tan. au. sa. eā. Ip̄e enī pietat̄ nunq̄ obliuiscit. hostes etiā suos vulnerari nō patit. Mystice. Docēs eos q̄ in suę morte consolē vuln̄ amē cōtraxerūt. si digne penituerint salutē posse mereri.

Tanq̄ ad la. B. Quasi stultū est cū gladijs et fustib⁹ cōprehēdere qui vltro se vob̄ tradit. et in nocte quasi latitante inuestigare p̄ proditorē:

cum quotidie in templo doceat. Sed ideo aduersum me congregamini in tenebris: quod potestas vestra in tenebris est.

Lunc discipuli. Beda. Impletum quod dixit: quod omnes scandalizantur in ipso in illa nocte. Nam et si turba permittente ad petitionem domini segregunt secundum iohannem: panorum tantum mentis ostendebant et ad fugam promptiores erant: quod ad patiendi fiduciam.

Beda. Lunc discipuli. Et sicut petrus qui negationem lacrimis abluit: et confessione domini: ci amoris trina funditus extirpauit: recuperationem eorum ostendit qui in martirio labuntur: sic discipuli a li qui articulum comprehensionis fugiendo preuenient: cautelam fugiendi docent eos quod se ad supplicia minus sentiant ydoneos: qui bus tuti est latere quod se discriminari oponere. Ita etiam adolescens qui relicta syndone nudus profugit ab impensis iliorum opus designat et animam: qui ut securiores sint omnia mundana abiciunt: et mundi potius domino famulari quod mundo adherendo materia tenetandi: et a teo reuocandi aduersariis dare dicierunt.

Adolescens autem. Quis ille fuerit euangelista non dicit: quia vero plus ceteris dominii amauerit res ipsa indicavit: alijs suggestis ipse donec ab hoste comprehenderetur charitas vinculo astrictus domini sequi non omisit. Non dum tamen perfectam charitatem habuit: quod vel tentus fuisse potuit. Possimus tamen hunc iohannem fusse intelligere propter ceteris dilectum a magistro: quod eo tempore fuisse adolescentem longa post vita eius acta indicio est. Potuit autem hoc fieri ut ad horam elapsus mox sumpto vestimento redierit: et sub dubia noctis luce se turbis ducentium ihesum: quasi unus ex ipsis immiscuerit: quod perueniret ad atrium pontificis cui erat notus sicut ipse dicit.

Et ille relicta. Sicut ioseph relicto pallio nudo de manibz impudice domini effugit. Qui autem vult effugere manus iniquorum et reliquias mete que mundi sunt: post ihesum fugiat.

Abeis. Quo: et presentiam detestabatur et facta: non a domino cuius amorem etiam absens corpore fixum seruauit in mente.

Humum sacerdotem. Layham scilicet: qui secundum iohannem erat pontifex annus illius: de quo presentem scribit iosephus quod pontificis sibi absque merito dignitatis emerat a principe romano. Quid ergo mirum si iniquus pontifex inique iudicat?

Alonge. Beda. Quia negationi proximus: si christo proximus fuisset non negasset. In hoc tamen admirandus est quod dominum non reliquit etiam si timeat. Et timeat: natura est: quod sequitur: teuotionis est: quod negat: ob reptionis est: quod pigniter: fidei est.

Alleg. Ad passionem euntem petrus alonge sequitur: significat ecclesiastiam quidem secuturam domini passionem. Sed longe differenter. Ecclesia enim pro se patitur: ille pro ecclesia.

cum gladiis et lignis comprehendere me: quotidie apud vos eram in templo docens et non me tenuistis. Sed ut impleans scripturem. Hieron. Adimplesum est: elongasti a me amicus et prof. et no. m. a. mi. **Lunc discipuli eius relinquentes** eum omnes fugerunt. **Adolescens** autem quidam sequebatur eum amicu[m] nichil indumenti habebat: nisi solam syndonem super nudo et tenuerunt eum. **Alias reiecta** At ille relicta syndone nudus profugit ab eis. Et adduxerunt ihesum ad summum sacerdotem Hieron: sit congregatio tamquam in vaccis populo. **Et quererunt omnes sacerdotes** homo inconstans est in oculis: timor retrahit caritas et scribere et seniores. Petrus autem trahit. alonge secutus est eum usque intro in atrium summi sacerdotis: et sedebat cum ministris et calefaciebat se ad ignem. **Humum vero sacerdos tes** et omne concilium querebant aduersus ihesum testimonium ut Denica est iniquitas sibi ut regina aduersus ioseph: sacerdotes aduersus susannam: sed ignis sine materia defecit. **eum morti traderent nec inuenie**

Atrium summi et Hieron. Atrium secularis circumuersus est. Vini stri: demonia sunt. Ignis desiderium carnale: cum quibus qui manet sere peccata non valet.

Et causa ad Hieron. Beda. Est ignis charitas: de quo dicitur. Ignem veni in terram et quid volo nisi ut ardeat? Est etiam cupiditas: de quo dicitur. Omnes adulterantes velut clibanus corda eorum. Hoc super credentes descendens varijs linguis eos dominum laudare docebat. Ille in atrio cayphe instinctu malis spiritus accusatus: ad negandum ac blasphemandum dominum perfidiorum linguis armabat. Quod enim in iustis in domo malignorum synodus gerebat: hoc ignis in atrio interfrigora noctis accusus figurabat. Qui huius ignis in pretorio flammarum extinxerit: dicit. Factus sum sicut vter in primis: et in qui bus autem flammarum charitatis nictioz flumina obuerunt: a uno audiatur: quoniam abundat iniquitas: refrigerat charitas misericordia. Hoc frigore torpens ad horam petrus: quasi prius mistrius cayphe calefieri cupiebat: quod temporalis commodi solatium perfidiorum societate querebat.

Sed respectu a domino non tum ignem perfidiorum corpore: tum insidelitatē reliquit mente. Et post resurrecti nem domini sancto igne recreatus funditus excessum tristis negationis tristitia confessione purgavit. **Lunc enim completa illa memorabilis captura piscis: cum veniret ad dominum vidit cum discipulis suis prunas positas: et piscem super positum: et pane: morosus sui cordis archana pateris inflammanit amoris.** **Falsum testimo.** Beda. Falsus est qui non in eodem sensu dicta intelligit quo dicuntur. Dominus enim dicerat de templo corporis suis in ipsis verbis calumniantur paucis additis vel mutatis. **Mos hereticoz est: ut inexcusabiles sint.** Marcus ego sum: mattheus tu dixisti quod idem es. **Et exurgens** Iesus: ut non innenit locū calumniae: motu corporis insaniam mentis demonstrat. **Non respondes quicquam.** Ad responsum provocat: ut et qualiter occasione sermonis locum accusandi inneniat. Iesus autem non respondit: quia praevidit quidquid responderet in calumniam verti. **Tu es christus filius Hieron.** quem expectabat alonge non videbat prope: sicut ysaac caligantibus oculis iacob sub manibz non agnoscebat sed longe post de eo futura canit. **Et iudebitis.** Iesus interrogat filium dei. Iesus respondit filium hominis: ut intelligamus: eundem filium dei esse et filium hominis ne queritatem faciam: in trinitate: et homo in deo et deus in homine sit.

Ad dextris se uir. Quia humiliavit se ipsum factus obediens usq; ad mortem propter quod te exaltauit illum. et tecum illi nomine quod est super omnes nomine.

Cum nubibus ce. Hiero. Ascendit in nube cum nube veniet id est cum corpore solo suo quod assumpsit a人性 ascendit. et cum multiformi ecclesia quod est corpus ipsius et plenitudo ad iudicium venturum est. Sicut dicit mattheus.

Cum autem ueniret filius hominis et omnes angeli cum eo. Et.

Summus autem sacerdos scilicet Beda. Eadem rabiies que prius te sede et cufierat ad scissionem vestrum prouocat. ut ostendat indeos sacerdota lem gloriam perdidisse. et sed vacua esse.

Mos indeo erat cum aliquid blasphemie et quasi contra teum audiuit scindere vestimenta quod etiam pauperes et barnabas cum in lichaioia quasi deo honorarent fecerunt.

Cloestimenta re. Hiero. Hoc est episcopatus in quo iudei habebant honorem amiserunt. Hic adeo samuel scilicet pellis de manu saul id est regno. Nolites generis tu scindit tunicae Christi scilicet sacerdos scindit sacerdoti sui dignitatē.

Magnus mysterio secundum est ut in passione domini pontifex sua vestimenta scinderet: cum tunica nec a crucifigentibus militibus scindi potuit. Figurabatur enim quod sacerdotium indeo et pro sceleribus pontificum esset scindendum. Soliditas vero ecclie quam res est redemptoris sui nunquam valet disrupti. Quis enim iudei gentiles heretici mali catholici humiliitate domini pertinaciter: ei in iniuriosa permanet castitas usque ad summationem scilicet in illo quos sors electio mis inuenierit.

Qui omnes te. Hiero. Quo reatu suo nostrum reatu solueret. et velamen faciei sua velamen cordium tuorum anseret. et sponte suscepisti faciem ait ne lauaret et collaphis quod in caput percussus est: caput humani generis quod est adam sanaret. et alapis quod expalmat est maria lans eius a nris manib; et labrys plauderet. vñ. Deus gestes plaustra. Et cruce sua cruciatum nostrum solueret. et morte sua; nostram necaret: quod serpente de hysa fco alii absorpsi sunt serpentes. vñ. Ego mors tua omnis. et mors tuus ero in ferme. Opprobria eius nostrum obstruxerunt opprobrii. vincula eius nos liberos fecerunt. Corona spinea capitum eius dyadema regni adepti sumus. Vulneribus eius sanati sumus. sepultura eius resurgimus. descendens eius ad infernos ascenderimus ad celos. Hic imminet mel in ore leonis mortui. Hinc propheta. Quid retrubuas domino pro oib; que retrubuit michi?

Velare fa. Non ut scelera eorum non videat: sed ut ipsi quondam mortales fecerint a se gravis cognitio eius abscondatur. Hoc velamentum usque hodie manet super cor eorum: quod in christi credibili est ablatum. Vñ eo moriente velut templi scissum est. et sancta lancea archana patefacta.

Prophetiza. Secundum alias. Quis te percussit? Hoc facient in portu iam eius qui se poplora volunt haberi. Hys dispensavit hoc: ut nos ad tolerandum pro eius noine irratione prepararet: qui pro nobis sustinebat.

Alapis eum ce. Beda. Qui tunc celus est alapis: et nunc ceditur blasphemias falsorum christianorum. Qui apostolus salinus infidelium. nunc resanis fidem suum opprobriis exhortoratur.

Et cum esset petrus. Ancilla primum petrum prodidit: cum viri magis possent eum cognoscere: ut et iste securus in morte domini videatur peccasse. et per passionem domini redimeretur. Et ideo mulier prima resurrectionis accepit mysterium. et mandata custodit: ut veterem prevaricationis aboleret errorum.

At ille negauit. Nota quod negat christum qui se negat eius esse discipulum. Dominus enim non dixit. Negabas te discipulū meū: sed me negabis. Negauit ergo eum cum se negauit eius esse discipulum.

Et exiit post.

Hiero. Petrus sine spiritu vocis ancillæ cessit. cum spiritu nec regibus nec principibus tergum cedit. Prima ancilla titubatio. secunda consensio. tertius viractus. Ecclita negatio. quod abluit per fluctus verbi christi recordatio. Tunc ante nos gallus cantat: cujus predicator ad conversionem corda nostra renocat. Tunc incipit flumen: cum ignumarintus per scintillam scientem. et foras eximis extra quod suumus.

Gallus cantauit. De hoc gallicantur aliqui tacent: non tamen negant: sic et alia multa que alii dicunt: alii præterunt.

Nam et gaudi. Beda. Eadem lingua galyleis et bierosolimitanis est: sed tamen que cunctis provinciis et regionis habet proprium loquendi sonum quod mutare non possit. Unde cum apostololi omnibus linguis loquerentur inter alios et qui habitabant iudeam dixisse referuntur. Nonne ecce omnes isti qui loquuntur galylei sunt: et quo a. v. l. n. in quanatis sumus? Et petrus loquens fratribus in hierusalem: ait. Notum factum est omnibus habitantibus in hierusalem ita ut appellaretur ager ille lingua eorum acheldemach. quod ideo dicitur: quod non illud aliter bierosolimitane aliter galylei sonabant.

Et recordatus est. Beda. Petrus nocte negat: ad gallicantur penitent. In die quem tertio negaverat se tertio amare professus est. Unde enim in tenebris oblinioris erant sperantes iam lucis rememoratione correxit: et eiusdem adepta præsentia plene torum quicquid nutauerat erexit.

Et cepit f. B. Non noria praeceps colloquia inter fideles: hominem sene ganit nosse quem inter condiscipulos iam filium dei fuerat confessus. Sed in atrio cayphe penitentiam agere non potest: egreditur foras: ut alii euan gelistæ narrant: ut ab impiis secretus negationis culpam liberans abluat sibi.

Vincientes ihesum. Nos erat iudicis ut quem morti adiudicarent vincum iudicii tradiderent. Et notandum: quod non tunc primum ligaverat: sed mox pretensum nocte in orto ut iohannes dicit: et sic adduxerunt eum ad annam primum.

Dieron. Adest Hanson vincitus a Dalida. Hanson interpretatur sol eorum quibus occupauit sol in meridie. Dalida simila interpretatur: id est synagoga que simile more simplici liquore non tenet: et quisquilius innumeris colligit. Hanson noster maxilla verbi sui innumeris catenis indeo et demonum hic sternit: et fonte phrenis vite sicuti nobis corpori suo aperit

Tu es rex iū. Cum pylatus nichil criminis interrogat nisi an sit rex iudeorū; arguitur impietas eoz; qui nec falso quidē qd̄ obijicāt inueniunt. **T**u dicis. Sic tempat r̄sum. vt rex dicat; nec tñ calūnīg pateat. Et nota qd̄ pylato qui inuitus fert sententiaz; aliqua in parte r̄nderit. Hacerdotibꝫ aut̄ z p̄ncipibꝫ r̄ndere noluerit; indignosq; sermone suo indicauerit. **V**ide in quantis; zc. Ethnicus p̄dennat ihesum; sed causam refert in populum iudeorū. Vide in quātis te accusant zc.

Ut magis pe.

Beda. Edberht iudeo
is vñq; hodie petitio
sua qm̄ toto labore im
petrauerūt. Data enī
optione sibi pro ihesu
latronē pro saluatorē
intersectorē elegērūt.
Merito ḡ salutē z vi
tam pdiderūt; z latro
cinijs ac seditionibas
in tantū se subdideūt
vt regnū z patriā pde
rent; z libertatē corporis
z anīe nūc recipent.

Pylatus vero

Multas occōnes te
dit pylatus liberandi
saluatorē; primo iusto
p̄ferens latronē; tein
de inferens. Quid er
go vult fa-re-iū? Cum
qd̄ r̄ndissent crucifigat
non statim acquevit; s̄z
scdm suggestionē vro
nis qd̄ mādauerat ei (ut
matthēus dicit) nichil
tibi z iusto illi. respon
dens ait. Quid enim
mali fecit; qd̄ dicēdo
ihesum absoluere.

A illi ma. Da
vid. Circādederūt me
ca. m. p. m. o. m. Isa
ias. Expectauit vt fa
ceret iudicium; fece
runt aut̄ iniqtatē et in
iusticiā z clamorem.
Hierem. Facta est he
rechitas mea michi sic
leo insidians. dederūt
sup me vocē suam.

Barrabān et
t. ihesum. Hiero
di sūt duo hyrci. vñ
apompeus. i. emissari
us cū p̄cō p̄oli in tē
tum inferni absolutus

dimitit. Alter pro peccatis absolutorū vt agn̄ occidit. Pars dñi semper
mactatur pars dyaboli qui est magister eoz effrenata in tartara p̄cipitatur.

Ihesum f. c. Ut nos a flagellis liberaret. vñ. Flagellū nō appro-ta
tu. Cum p̄d̄ dicere; multa flagella peccatoris.

Beda. ihesum fla. c. Jesus est ab ipso pylato. vñ iohes. Apprehen
dit pylato ibm z flagellavit. Et post subiuxit. Et milites plectētes coronaz
te spinis zc. z militibꝫ illudēndū pr̄ebuit. Quod ideo fecit. vt ei pgnis z ob
probrijs saturati ultra mortē non sitirent.

Et induunt eum pur. Beda. Matthēus ita. Et exi. eū cla. coc. cir
ci. quod idē est. Pro regia enī purpura data est ei clamis ab illudētibꝫ et
est quedā rubra purpura coco similiima. Potest etiā videri qd̄ mare pur
puram p̄memoravit quā clamis habebat qd̄ quis esset coccinea.

Et indu. Vestimentis suis nudat. i. iudicis purpura idnit. i. gentili eccā te
amari polis collecta. Tē ea scādalisante exi. in fine iudaica rūsu induit
plebe. Cū enī plenitudo gentiū subintrauerit; tunc omnis israel saluus erit.

Quia rex dicebatur. z hoc sacerdotes z scribe imponebāt; qd̄ imperiū in
populo usurparerit; illudendo induit purpura qua reges vñnt. Pro dy
demate spineam coronam. pro sceptro regali calamū donat. sicut matthe-

diat. Et adorant quasi reges zc.

Sicut cayphas nesciens dixit. Oportet enī vñ hominē mori pro poplo
sic milites omia mystice nesciētes faciūt. **P**urpura; caro ei⁹ rubra passioni
bns. vnde. **N**quare rubr̄ est indumentū tuū. z re. t. si. cal. in tos. **S**pīna co
ronā portat; qd̄ pro nob̄ fūs mortal̄ n̄a suscepit delicta. vñ. **E**cce agn̄ dei
ecce qui tol. pec. mū. **Q**aut spīn p̄cā significēt dñs sic ostendit. Terra tua spi
nas z tri. ger. tibi. i. p̄sīa tua p̄nctiones tibi z aculeos vicioz. p̄creare non
cessabit. **Q**ero vero scdm
lucam apud herodem
alba veste induitur. z
scdm alios a militibꝫ
pylati coccio vel pur
pureo habitu indit. i
vno innocētia z būa
mitas castitas. in alte
ro exp̄mis veritas pas
sionis p̄ quā venit ad
gl̄iam regni immortal̄
Purpura enī z passi
onē z regnū siḡt. Sed
qz vi ait apls. Quot
quot bāptati estis xp̄m
indu. z ysa. **H**is velut
ornamento induerit. p̄t
in vtroq; hitu. p̄brosa
qd̄ inimicorū iudicio
sed dñi electō glorio
fissima multitudo ele
ctorū designari que in
martires ceterosq; fi
deles distinguit. Alba
veste induit. cū māda
affectione infuso. circa
datur. **P**urpura vel
cocco vestit. cū trium
pho glorioz marti
rum gloriatur.

Et percu. ca. e.
Caput xp̄i te. est. Ca
put ḡ xp̄i pertinet. q
enī tenet ḡtē teū. z q
scripturē autoritate er
torem suum defendit.
Quia scriptura barū
ne solet fieri. q. barū
ne caput ei⁹ ferunt. In
facie ei⁹ spūn q̄ p̄nīa
p̄pura. et induerunt illū vestimentis
stan qd̄ frater caim abel in agro
suis. et educunt eū vt crucifigeret
eum. Et angariauerunt quāpias.

Ado. eū. Qua
si falso se dixit et teū.
Sed hodie qd̄ est qui
oris insanie quidā eū certa fide vt teū rex adorat. b̄ querit actibꝫ mox ver
ba ei⁹. q. fablosa despiciunt. ac p̄missa regni illū tp̄alibꝫ illeceb̄ p̄spōnūt.
Et educunt. Hier. **H**ic educit abel i agrū a frē vt p̄imat. **H**ic adest
ysac cū lignis. z abzabam cū ariete inter vepies herēte. **H**ic adest ioseph
cū thalari tunica lita sanguine. **H**ic adest moyses cū virga z serpente sulpē
so in ligno. **H**ic bott̄ in ligno portat. **H**ic adest belyse cū ligno ad querē
dam securim que in imo temeris est z natant ad lignū. i. gen̄ būanū qd̄ a
ligno retito in infernum cecidit. qd̄ lignū crūd̄ xp̄i z per baptismū aq; ad paci
sum natauit. **H**ic adest ionas de ligno nauis fori z in mare ventrem ceu
triduo missus..

Et crucifi. eū. Hier. **I**psa crucis p̄s qd̄ ē nūl forma qd̄rati mun
di. **D**uens te virtute fulget. arcto. terra tenet. austera. lēua consilist. occi
dens sub plantis firmat. **V**nde apls. **V**t sciam̄ qd̄ sit latitudo. longitudo
sublimitas z. p̄fundū. **A**ues in forma cruci ad ethera volat. b̄ adorat z na
tat in forma cruci. nauis per maria antē a cruci assimilata sufflatur. Thau
littera signum salutis z crucis demonstrat.

Et anga. Beda. **I**pse dñs primo crucē suā portauit sicut iohannes
dicit. post iste sermon te quo z ali⁹ dicit. z hoc satis p̄gruo ordine mysterij.

Marcus

Christus enim passus pro nobis non rexit ut se vere. Et quod non hierosolimitas sed cyreneus a ciuitate lybie recte per eum gentes signaverunt qui quondam peregrini et hospites testamentoz nunc obediendo cives sunt et domestici dei sicut alibi. Heredes quidem dei coheredes autem christi vnde symon obediens cyreneus heres interpretat. Et nota quod te villa venire dicitur. Villa enim grece pagos vnde paganos appellamus quos a cunctitate dei alienos et quali ratione conuersationis videm expertes. Sed de pago symon egrediens crucem Ihesu portat cuius populus nationem paganis ritibus relictis vestigia domini et passionis obedient et amplexitur.

Hiero. Symon qui portat crucem in angaria hic est qui laborat pro laude humana. Logunt eum homines huic labori quem non cogit fieri dilectio dei. **Darem alet.** Magne opinionis symon iste videtur esse cum et filii eius tanquam noti omnibus ex nomine designantur.

Hiero. Alij per merita patrum suorum commemorantur alijs per merita filiorum. Hic autem symon qui crucem in angaria portat filio suorum meritisque erant discipuli promotoratur. Per hoc monetur in presenti vita patre adiuuari per merita filiorum suorum. Ut populus iudeus per patriarchas prophetas et apóstolos merita saepe promozatur. De amaritudine enim radicis surgit dulcedo oliuus. Unde hierem. Oliuā vberē fructiferam speciosam vocavit dominus nomen tuum.

Caluarie locus. Hiero. Tradunt iudei quod in hoc loco monte immolatus fuerit aries pro Iosepho. ut ibi decalueret christus id est carne sua. sed dea carnali separaretur.

Beda. Extra portam truncabant capita damnatorum et caluarie decolorata loca dicuntur. Ideo ibi crucifixus dominus ut ubi erat area damnatorum ibi erigantur regilla martyrum. Et quoniam pro nobis factum est maledictum crudelium et flagellatum et crucifixus pro salute omnis que noxi inter nos voluit crucifigi.

Beda. ei bi. m. ii. Beda. Matthaeus. cum felle mixtum. quod idem est. vel enim pro amaritudine posuit. Miratur enim vinum est amarissimum quoniam fieri possit ut et felle et mirra amarissimum reddenter vinum.

Hiero. Et da. Et hoc aceto succus letalis pomi abstergitur. Et non accipit id pro quo patitur. Unde de eo quod non rapui tunc exoluiebam.

Et non acce. Matthaeus. Et cur gustasset noluit bibere. Indicat mattheus quod pro nobis amaritudinem mortis sustinerit sed die tercia resurrexit. **Et crucifixus.** Et Hiero. Hic figuratur salus in ligno primo infixa est mors in ligno lignum primum scientie boni et mali. Secundum boni et vite nobis lignum est. Extensio primum manum ad lignum mortem apprehendit extensio secunda vitam que perierat innenit. Ligno hoc vehimur per mare undosum ad terram viuentium.

Vestimenta sua. Et Beda. Quadripertita vestis christi secundum numerum militum significat ecclesiastica quatuor partibus orbis equaliter id est con corditer distributam.

Hiero. Vestimenta domini mandata sunt quibus tegit corpus eius quod est electio. quod dividunt inter milites gentium ut sint quatuor ordines cuius sit una fides id est pingat. viduati. prepositi. separati. Sortiti sunt tunicae indumenta que est pars veritas in cunctis in modum regalis amicorum vel anuli.

Mit. soz. Hiero. Super tunicam scilicet que erat inconsutilis. Hec sortita omnium partium significat unitatem que uno vinculo charitatis pertinet quoniam supereminet omni scientie et super omnia accepta est quod de supra protexta est. In

C

XV.

sorte gratiae dei minenda. sic enim in uno ad oculos peruenit cui fors omnibus placeat quod dei gratia in unitate ad oculos peruenit et fors soli dei iudicio rexit vel cedit. **Erat autem hora ter.** Hiero. Doc. prie ut arcus nam sexta hora tenebatur suffuderunt terram ut non quis posset mouere caput. A trigesimo namque fructu marcus ascendit ad centesimum. id est a tercia hora crucis usque ad tertiam resurrectionis que post tres dies fuit. Tricesimus fructus in crucem sexagesimus in inferno centesimus in paradiiso.

Quasi dico: quod milites crucifixerunt eum quod factum est hora quasi sexta secundum Iohannem; sed prius in die hora tercia crucifixi erunt enim qui magis videbantur hoc dissimilare. Nam milites qui secundum officium suum duici sunt paruerent.

Et eti. B. Titulus ostendit quod nec occidendo potuerunt efficeret quod non esset eis rex. Vnde Ego autem consti tutas sum. r. ab. e. tc. Bene enim suntem rex et pontifex; cum eximia propria carnis hostiam offerent in altari crucis et regis dignitatem titulum pretenderet; ut cunctis insinuaret quod per crucem patibulum non perdidit sed confirmauerit imperium.

Hiero. Ne in titulis psalmorum ignoratur. In finem ne corripas et cum tribus linguis malitius indecorum basileos exomolus rex pessorum. hec tres lingue in

crucis patibulo coiuncte sunt: ut omnes lingua comedorent perfidia in diez. **Et cum eo crucifixi.** Beda. Dicit dicit apostolus vel hoc non sicut cum illo crucifixus est ut testinatur corpus peccati. ut ultra non dñeatur super nos peccatum. Quod enim agitur opera nostra ut evacuetur corpus peccati. quod est exterior hoc corrumitur ut interior renouetur ipsa est crucis. **Hoc** quidem etiam sunt bona opera tamen ad hoc laboriosa quod merces reges est. Sed ideo deinde gaudentes ut regem futurum cum bilinearitate expectemus in laboribus. **Hac** bilinearitate signum crucis latitudine in transuerso ligno ubi significatur manus per manus enim opera per latitudinem bilinearitate operatis intelligimus. quod tristitia fac angustias. Per altitudinem cuius caput adiungitur expectatio retributio de sublimi iusticia dei. Per longitudinem qua totum corpus extredit tolerantiā. unde longanimes dicuntur. Per profundum quod terzum est infixus ipsius sancti secretū. Unde apostolus vel in charitate radiati et fundati possunt comprehendere cum oculis scilicet latitudine longitudine sublimitas et profundum.

Quos latro. B. Latrones qui cum domino crucifixi sunt signant eos quod fide et confessione Christi. vel agone sui martirij. vel qualiter arcta contumeliam subiungunt. Et quod hoc pro eterna gloria gerunt. tertii latronis merito et fide signantur. Qui autem per humanum gloriam vel quilibet minus digna intentione sinistri latronis mentem imitatur et actus.

Hiero. Cum iniis veritas reputata unum reliquit sinistrum alterum assunxit dorsum; sic faciet in die iudicij ex simili criminis dissimiles sororiantur vias. Alterum credidit petrus in padis. alterum iudah in inferno. Confessio brevis vita acquirit longam et blasphemia finita pena plectitur eterna. Dic pullus in diligatur ad vitam analogum. id pallium tingitur in sanguine regis. hic lacerat bedi vineam.

Mouentes c. s. Hiero. Emissitur mors iniquorum quoniam excitatur viae in inferni usque ad cernitque que est ceruix humani generis.

Alios s. f. Tertiis nolentes perficuntur quod alios fecerunt salmos. et se propria damnant animam: quod alios salvos fecerunt et se si vellet salvare poterat.

Descent. n. d. c. Plus est de sepulcro surgere. et tamen non crediderunt. Hic omnes declinaverunt simul inutiles facti sunt.

Et qui cum e. cru. et. Beda. Secundum lucam unum latro blasphemabat

Vicens. Si tu es christus salutis facte et nos. Alter enim redarguit et dicit. Domine memet mei dominus veneri in regnum tuum. Sic hodie qui fecit corde et facta mente domini passionis sacramenta gestat ad mundi gaudia liberari a domino cipiunt. et ideo a domino premuntur. nec illa missione digni indicatur. Qui autem cum apostolo in cruce christi gloriantur. ita potius a punito eritis optant enim ut spiritum sanctum suum in manus dei permanenter. unaque cum christo regni celestis participes esse desiderent. Unde dominus preces eius qui salutem querebat pie audiuit; quod quoniam in tribulati onibus positi a domino tamen tristitia solatia querunt. et a tristitia separantur et eternam primantur. Qui celestia petunt ad ea sine dubio christo mediante et misericordie peruenient.

Et facta hora.

B. Postquam quia hora sexta. sole recessisse a centro mundi crucifixus sit. et diluvio oriente sole resurrexit quod mortuus est propter peccata nostra et reprobationis. De adam enim peccante dictum est. quod andierit vocem domini in parado teambulatis ad auram post meridiem inciliata iam luce fidei. Ad auram refrigerente seruore charitatis. **D**eambulans autem audiebatur: quia ab homine peccante recensitat. Rationis ergo immo domini pietatis oido poscebat ut eodem tempore articulo quo adeo prevaricati obcluserat. latroni penitenti ianuaz referaret paradi. Et quia hora prima adam peccando mundo mortem intulit. eadem hora secunda adam morte moriendo destrueret.

Tenebre facte sunt. Hier. Hic adeo nocte inebriat ac nudatus. celo acterra tenebroso pallio tectus et ab homine iratus. hic stillauit de ligno sanguis.

Deus meus. Hier. Inde inscribitur psalmus iste pro assumptione matutina. quia christus ad crucem ducitur. Verba filii hominis in propheta. Unde etiam sequitur iuxta lucam. In manus tuas permanendo spiritum meum. Non hora invenitur enixa domino tecima dragma que perierat.

Quidam. Non oes. Postulat milites romani intelligentes proprietatem hebrei sermonis. ex eo quod dicitur bely; putauerunt belyam ab eo vocari. Vel inde solito sibi sermone verba domini deprauantes. imbecillitate infama videntur: quod bely vocaret auxilium.

Lurrens autem. Beda. Iohannes plenus dicit. Postea sciens ihesus quod iam omnia plasmata sunt ut plasmaretur scriptura dicit. Sitio. Was ergo positus erat acetum plenum. Quasi hoc minus fecisti. date quod estis. Erat enim acetum degenerates a vino prophetarum et patriarcharum tanquam de pleno vase de iniquitate humi mundi pleni; cor habentes sicut spongeas cauernosis et tortuosis latibulis fraudulentum. Ysopus circumposuerunt spongiam acetum plenam. yspus herba humili pectus purgans: christi significat humiliatem quam circumcederunt et circumuenisse putauerunt. Unde. Asperges me domine yspum et mundabor. Christi enim humilitate mundamur. quod nisi humiliasset semetipm factus obediens usque ad mortem morte auct crucis. sanguis eius in mundatione nostram fuisse non esset. Per arundinem cui imposita est sponsa scripture significat. que hoc facto impletur. quod barundine scribitur. sic locutio que per linguam formatur lingua dicitur. Unde linguam grecam et latinam dicimus.

Hier. Lurrens autem. Invenit similitudinem eorum. spongea concava. etate andam ignibus aptam. Implet acetum. hoc est malitia et odio vel tolo. de quo dominus plantauit viniā sorbet. Et quanto pueris es in amaritudinem vitis alienis.

Sol refugit: quod non potest videre mortem eius. et collaborat laborati. vel ne impio blasphemam. **Et facta hora sexta tenebre facte** tes sua luce fruerentur. sunt per totam terram usque in horam nonam. **Et hora nona exclamauit** voce magna **Ihesus dicens.** **De** sicut homo loquuntur. ut homo fieri ut homo cruci figuratur. ut homo turbatur. **loy beloy lamazabatani.** quod est **vix.** Principium est vices unius primi psalmi. quod enim in medio ponitur. respice in me. in hebreo non interpretatur. **deus meus. deus** habetur. **ut quid dereliquisti me?** **Et** quidam de circumstantibus audi entes dicebant. **Ecce helyam vocat.** **Lurrens autem unus implexus** spongos ignis apertos. **s** dolo malicie. **s** spongiam acetum. circumponensque **s** amaritudinem. **s** dulcedinem. calamo potum dabat ei dicens: **Si** nite: videamus si veniat helyas **s** qui de celo. **ad deponendum eum.** **Ihesus au** **s** nos cum nulla vel cum una que de terra. **s** pater in manus tuas com-spiratum meum. tem emissa voce magna expiravit.

et expectavi ut faceres vias et fecisti spinas.

Ihesus autem. Beda. Quid dixerit lucas aperit. Pater in manu tua as permanendo spiritum meum. et hoc dices expirauit. **Qd autem dicit iohannes.** cum accipisset aei dixit. Consumatum est. et inclinata est. Inter hoc quod ait. pluma tum est. et illud inclinato capite emisit spiritus emissa est vox illa magna quoniam bannes tacet ceteri commixtior. In manu tuas. **xc.**

Diero. Ihesus autem. **Infirmata etenim carne mortis virtus divina inv** luit quod dicit. Aperi te michi por. ins. **xc.** Nos autem cum nulla vel una voce morimur quod terram. Ille enim ex altaria voce expirante qui te celo descendit.

Cecu. **tem.** **xc.** Ut archa testamenti et omnia legis scripta que tegebatur appareat. et ad gemitos translatum ante dicebat. **N**otus in indea deus in illo. **N**unc autem exaltatus est. **E**st in enangelio prius. In viam gentium ne abiens et post passionem. **I**te et docete omnes gentes. **xc.**

Uidens autem ostenditur quare certiorio miratur. quia videt eum sic expirasse. spiritum emissum. **N**atus enim habet potestatem emitendi spiritus nisi conditor animarum. **V**ere **xc.** Hier. **P**rota quod certiorio ante crucem in ipso scandalo passionis vere filium dei constitutus et amans in ecclesia predicit creaturam. **V**ale merito per certiorio fides ecclesie significat que velo mysterio et celestium per morte domini regato. continuo iesum et vere iustum hominem et vere filium dei synagogam facit confirmat.

Erant autem. Hier. Sicut non excludit mulieribus servis a salute per mariam virginem. ita non repellitur a mysterio crucis scire et resurrectio qui duam mariam magdalena et ceteras matres. **Jacobi filii.** Beda. Minor et iacobini dicit iacobini alphagi qui et frater domini: eo quod esset filius marie mater regis domini. De qua iohannes. Statuit autem iuxta crucem iesum mater eius et simeon et maria et marcus et m. Cleopha videt eam dicere a patre vel a cognatione.

Et cum iam. Beda. Parascene grece. preparatio latine. Hoc nomine inde inter grecos mortales sexta sabbati appellabatur: quod in eo quod sabbo erat necessaria preparatio. secundum quod de manu dictum est. Sexta die colliguntur dupli. **xc.** Quia sexta die homo factus est. et tota mundi creatura perfecta est. septima autem conditor ab omni opere suo regent. unde in hunc sabbati i. regent dicti volunt. recte salvator eadem sexta die crucifixus boiem restaurauit. Ideoq; arbor accepit et accepit. colummatum est. i. diei sexti opere completum est. quod pro mundi regeneratione suscepit. Sabbo autem in sepulcro regentes resurrexerunt quod octava die summa erat expectabat exitum. ubi nostrae tenetis et retributio nis gloriatur. et enim vero statute i. cum leti quisque debitus soluerit corpora quod in tumulo annas aut in secreta pace cum domino gaudere. et post bona opera oportet glorificare: donec octaua. veniente etate et ipsa corpora resurgete glorificata cum annabim simul incorporationem eternae hereditatis accipiant.

Venit ioseph. Hier. Joseph venit vero paracheue ab arimathia quod interpretatur deponens. ad deponendum corpus christi in monumeto. Nobilis decurio expectans redemptionem dei. Intravit ad pylatum et petijt corpus ibi. Joseph innoluit syndone. in sydone inuolunt corpus posuit in monumeto quod excisa erat de petra et adnoluit lapide ad hostium monumentum marie

aspiciunt ubi poneretur. **E**c omnia pgruunt ad populu iudaicu in fine credentes: qui nobilitatur fide ut abrahæ sit filius. deponit desperatione exspectat regnum dei. intrat ad christianos ut baptizetur. qd significat nomen pylati. id est os malleatoris. id est. qui domat gentes feras ut regat eas in virga ferrea. et petit sacrificium quod donatur penitentibus in fine. id est. viati cum. et mundo corde et peccatis mortuo involuit in munimine fidei stabili operculo fidei per opera charitatis cludit. Finis enim precepti est charitas. Aspicientibus alio electis qui sunt stellæ maris. quando si fieri potest scandalisabitur etiam electi.

Decurio. Officium curie administrans magne dignitatis apud seculi. maioris apud dei fuisse legitur. Tales enim fuisse decerbat qui corpus domini sepeliret. qui et per iusticiam dignus esset. et per nobilitatem seculari potentie facultate obtinerebat. Non enim ignoratus aut mediocris ad presidem accedere. et crucifixi corpus posset impetrare.

Joseph autem et. **B**eda. Ex simplici se pultura domini ambitio divinitum predominatur. qui nec in tumulis posse sunt carere divinitus. **A**llego. Corpore christi non auro non gemmis aut serico: sed nec puro oboluendu est. **M**oraliter autem ille in sindone mundam ihesum involuit. qd enim para mente suscepit. **H**inc ecclesia sacrificium altaris non serico nec panno tincto: sed linea terreno celebrat sicut corpore domini in syn-

done munda sepultu est. sic a papa silvestro statutum est.
Quod erat excisum de petra. et. **B**eda. Dicitur qd monumen tum domini rotunda fuit te subiacente rupe excisa. tante altitudinis ut homo rectus persistens vir extenta manu culme possit attingere. Et habet in fronte ab oriente cui lapis ille magnus adiuvat. atque impositus est. In eius parte aquilonari ipsum sepulcrum. id est. locus domini corporis de eadem petra factus est. septem habens pedes longitudinis. trium palmarum mensura a pavimento altius emensis. Qui scilicet locus non desuper sed a latere meridiano per totum patet unde corpore inferebatur. Color autem monumenti et locali alto et rubeo dicitur esse permixtus.
Maria autem magda. **B**eda. Lucas dicit qd astabant omnes noctis eius alongside. et mulieres que secundum fuerant enim. Sed alijs deposito corpore eius ad sua remeantibus sole mulieres que artius amabant funus subsecutae quo ponenter inspicere curabantur. ut ei agnus Christus munus tenetum offerent.

Beda. **N**ox. Sancte mulieres die parascenes. id est. preparationis idem faciunt. cum ante huius et quo maioris sibi conscientie fragilitatis. eo maiore salvatoris amore feruenter passionis eius vestigium in hoc seculo (quo tempora regna futura) diligenter obsequuntur. Et si forte valeant imitari pia curiositate quo ordine sit eius passio amplectenda perpendunt. **C. XVI.**
Et cum transi. et. **B**eda. Lucas dicit: qd reuertentes a monumento parauerunt aromata et vnguentum et sabbato silentium: qd mandatum erat ut sabbati silentium a vespera usque in vesperam seruaretur. Ideoq; religiosæ mulieres sepulcro domini licet operari. id est. usque ad solis occasum vnguentum parauerunt. ut lucas dicit. Et qd pre angustia temporis explorare non potuerunt. mor transacto sabbato. id est. occidente sole ubi operari licentia rediit festinaverunt emere aromata sicut marcus dicit. ut venientes mane un-

gerent ihesum. Neque vespere sabbati preoccupate iam noctis articulo monumentum adire valuerunt.

Venientes igitur. **N**ox. Sancte mulieres que dominum fuerant secundum cum aromaticis ad monumentum venerunt. et ei quæ venientem dilexerunt etiam mortuo studio humanitatis obsequuntur. Et nos ergo in eis qui mortuus est credentes. si odore virtutum refecti cum opinione honorum operum que ruerunt dominum; ad monumentum eius cujus aromatico venimus. **O**u

tem valde mane veniunt ad monumentum orto iam sole. i. cujus iam celum ab orientis parte albesceret. qd fit solis orientis vicinitate. ad latram magnam hrendi et immenidi dominum feruor charitatis ostendit. **M**ystice autem nobis exemplum illuminata facie de cassis viciorum tenebris odorib; bonorum operum mino et ororum suorum statem offere.

Mie. **N**unc cum ardens ibi idolatria cujus sponsa et adolescentibus qd currit per eam pugnare libet. i. cubile metis nostræ.

Punc introducit nos rex in cellaria sua. **N**unc surgit amica maria hyems abiit. pluvia recessit. flo. ap. vox turris audita. est in terra nostra. vi. flo. odo. te. redit spousus te umbra sub qd dormiat in meridie. **T**ra tristia sabbati felix iradiat dies quod primatum in diebus tenet. luce prima in ea lucescere. et domino in eo cum trium pho resurgere et dicere.

Hec est dies quam f. d. et.

Et ualde mane

Hiero. Quod aliud

dicit dilucio. Dilucu-

lum est inter tenebras

noctis et diei claritatem in qua salus venit in ecclesia declaranda more solis qui consurgens roseam premitit auroram: ut tantus splendor preparatis oculis possit videri. cum tempus dominice resurrectionis illuxit. ut tunc laudes christi tota cantaret ecclesia sanctarum seminarum quoniam vitam prestita et lu men credulitatis infudit.

Et dicebant ad inuicem. **H**ier. Aquile congregantur ad corpus martyrum et apostoli vident lapidem revolutum qui est lex mortis. Quasi diceret. ubi est mors aculeus tuus?

Revolutum lapidem. **B**eda. Quomodo lapis per angelos sit revolutus mattheus dicit. Allego: autem lapidis revolutio resurrectione sacramentorum christi que velamine littere legis tecta erant insinuat. lex etenim in lapide scripta est cuius ablato tegmine gloria resurrectionis ostensa est. et abolitione mortis antique et vita nobis speranda perpetua toto orbe cepit predicari.

Iuuenes. **H**ier. Non senes. non infantem: sed iocundum erate. ut dicitur. Letare iuuenis in adolescentia tua. que non est hic vera. dum senio mixta.

Beda. Mulieres angelos vident quae cum aromaticis venerunt: quae illentes supernos ciues aspiciunt quae cum virtutibus ad deum per sancta sideria veniunt.

Sedentem in der. **B**eda. Ad meridianam partem loci illius ubi positum fuerat corpus ihesu. Corpus enim quod supinum iacens caput habebat ad occasum. dextra necesse erat hunc ad austrum. Scribit autem mattheus quod angelus qui revoluit lapidem ab hostio monumenti primo viderunt super ipsum lapidem sedentem qui eas intrare in locum ubi positus erat dominus iussaserat. et videre quia resurrexit a mortuis. Lucas autem quod intrantes in monumentum duos angelos stantes ibi inuenierunt.

Gre. Per sinistram vita puerorum. per dexteram vita eterna significatur. iuxta illud.

in celum hoc eis maxime illo die exprobrare voluit: qd; bis qui viderant eū resurgentē non crediderunt. anteq; eum ipsum viderent. cum post ascensio nem eius predictib; illis euangelii gentes que non viderunt crediture essent. Unde statim adiungit iher. et dicit eis. Euntes in mū. vni. g. e. Et duritiam cordis. Hiero. Ut succedat cor caruē charitate plenā. Hunc est qd; cateruē martirū mortem huius seculi libenter affectat: qd; norunt pro temporali interitu pretiu se eē victuros.

Dmni cre. Dm
in nationi gentiū an-
te enim dicū erat. In
viam gentiū ne abie-
riscet aploꝝ p̄t a in-
dea repulsa predicto-
tunc gentiūl in adiu-
terium fieret.

Pier. Dmni ge-
nen hūano qd; batet
aliquid commune omni
creature. angel; pecori
bus lignis lapidibus
igni et aqua. calido et
frigido. humido et ari-
do: qd; minor mundus
homo dicitur.

Qui credide-
rit. Per alios paruu-
li credunt. sicut ex alijs
ea qd; i baptismō eis
remituntur peccata. cō-
traxerunt.

Sigma autem
Qunquid si ligna nō
faciamus: non credimus. Sed hec in exordio necessaria fuerunt ut fides mi-
raculis nutritetur. fide aut ecclēsia iam p̄firma. non sunt necessaria.
Demonia efficiunt. id. Hoc hodie spiritualiter facit ecclēsia cum per
exordium gratiam manus credentib; imponit. et malignos spūs expellit.
Linguis loquentarū noꝝ. Hoc sit dū fideles veteris vītē secula-
ria verba relinquent. et sancta mysteria insonant. et dei laudes et potentiam
quantum valent extollunt.

Et si mortiferū quid. Dū pestiferas persuasiones audiunt. nec ad
operatōnes vlc; perdūcunt. qd; inde eis non nocet si mortiferū bibunt.
Super egros. Et. Num proximos in bono opere confirmatos robo-
rant exemplo longe operatōnis: super egros manus imponunt. et bene habe-
bunt. Hec miracula tanto maiora quanto spiritualia. per hoc enim anime
luscitantur non corpora.

B. Bonis exhortationibus maliciā
asserendo ab aliis cordibus.
ne meo demona cūcident. linguis
loquentur nouis. serpentes tollēt
et si mortiferū quid biberint. non
eos nocebit. Super egros manū
imponēt. et bene habebunt. Et do-
minus quidem ihesus postq; locu-
tus est eis assumptus est in celum.
Beda. fide que per dilectionē operatur.
um omni creature. Qui credide-
rit et baptizatus fuerit saluus erit.
Qui vero non crediderit condem-
nabitur. Sigma autē eos qui cre-
diderint hēc sequentur. In nomi-

In celum. Ang
Nota qd; aliquando ce-
los pluraliter. et aliquā
celū singulariter innēs
sed quodam modo lo-
cutōnis abusive singu-
laria plurali numero
dicim;. et pluralia sin-
gulari. Ad orientē ve-
ro quod psalmista di-
cit. euangelistē tacent.
significat iherusalem
que est in orientis par-
tib; collocata. Unde
apostolis videntib; a-
scendit. et terza multis
plena miraculis vbi si-
delium credulitas plū
actibus qd; locutioni-
bus eruditur.

Et sedet a d. Et
Beda. Et nunc om-
nia iudicās. in fine om-
nium index venturus
est. Stephanus autē
vidit eum stantem: qd;

in certamine habuit eum adiutorem
Illi aut. B. Nota qd; marcus euāgelīū suum quāto inchoauit tardi:
tanto in longinquiora tpa scribendo porrexit. Neq; enī de nativitate ipsi
dñi aut precursoris ei: neq; de infantia. nec de pueritia cuiuslibet hoꝝ aliquid
p̄memorans. nec de nativitate salvatoris aliquid scribeus. excepto qd; in capite
euāg. iij. sui filii dei nominat. Ab initio euāgelicē p̄dicationis qd; p̄ iohm
fūm est narrādo puenit qd; apli idē euāgeliū p̄ totū orbe seminauerūt.